

Филателиста

ОРГАН САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

ГОДИНА

X

3-4

„ФИЛАТЕЛИСТА“ ОРГАН САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ БЕОГРАД

Власник и издавач: САВЕЗ ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

Уредништво: Сремска ул. бр. 6/IV

Одговорни уредник: Риста Аћимовић, Београд, Студентски трг 10. — Тел. 25-841

Све рукописе, наруџбине, рекламације слати на адресу: Инж. Александар Петровић, Београд, Војводе Драгомира ул. бр. 25. — Тел. 40-277

Рукописи се примају до 20 у месецу за идући број и не враћају се.

САДРЖАЈ

ПОЗИВ НА X РЕДОВНУ ГОДИШЊУ СКУПШТИНУ САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ — — — — —	41
Др. Б. Новаковић: НА ПРАГУ ДЕСЕТОГОДИШЊИЦЕ САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ — — — — —	42
Инж. Ал. Ј. Петровић: ПРИГОДНИ ЖИГОВИ УПОТРЕБЉАВАНИ НА ТЕРИТОРИЈИ ФНРЈ — — — — —	43
Инж. М. Вернер: ПОКУСНИ ТИСЦИ СРБИЈЕ ИЗ 1903 ГОДИНЕ — — — — —	47
— ПОШТЕ ЦРНЕ ГОРЕ У АЛБАНИЈИ ЗА ВРЕМЕ БАЛКАНСКОГ РАТА — — — — —	48
М. Ивановић: ИЗ МЕЂУНАРОДНЕ ФИЛАТЕЛИЈЕ — — — — —	49
Инж. Ал. Ј. Петровић: ВОДОЗНАЦИ НА МАЂАРСКИМ МАРКАМА (наставак) — — — — —	50
Др. Б. Новаковић: IV РЕДОВНО ИЗДАЊЕ ДОПИСНИЦА — РАЗГЛЕДНИЦА — НАШЕ МАРКЕ — — — — —	52
— МАУРИЦИЈУС И ЊЕГОВО ПРВО ИЗДАЊЕ МАРКА — — — — —	53
— ЧАРОЛИЈЕ ПОШТАНСКЕ МАРКЕ — — — — —	54
Н. Рукавина и Д. Спајић: ТАКСЕНЕ МАРКЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ — — — — —	58
— ПОМЕН УМРЛИМ ФИЛАТЕЛИСТИМА — — — — —	60
— КРОЗ ФИЛАТЕЛИСТИЧКИ СВЕТ — — — — —	61
— ПРЕГЛЕД ФИЛАТЕЛИСТИЧКЕ ШТАМПЕ — — — — —	63
— ИЗЛОЖБЕ — — — — —	66
— ПРИГОДНИ ЖИГОВИ — — — — —	67
— ВЕСТИ ИЗ САВЕЗА — — — — —	68
— НОВЕ МАРКЕ — — — — —	70
— ОГЛАСИ — — — — —	

„FILATELISTA“ ORGANE DE L'UNION DES PHILATELISTES DE SERBIE

Propriétaire et éditeur: UNION DES PHILATELISTES DE SERBIE

Rédigé par un Comité de rédaction.

Redaction: Rue Sremska 6/IV.

Rédacteur en chef: Rista Aćimović, Belgrad, Studentski trg 10, — Tel. 25-841

Manuscripts, commandes, réclamations doit être envoyé à l'adresse:

Ing. Alexandre Petrović, Voïvode Dragomira 25, Beograd. — Tel. 40-277

Les manuscrits ne seront pas renvoyés.

SOMMAIRE:

INVITATION À LA Xe ASSEMBLÉE PLÉNIÈRE ANNUELLE DE LA FÉDÉRATION DES PHILATÉLISTES DE YOUGOSLAVIE (41) — Dr. B. Novaković: LE VEILLE DU DIXIÈME ANNIVERSAIRE DE LA CRÉATION DE LA FÉDÉRATION DES PHILATÉLISTES DE YOUGOSLAVIE (42) — Ing. Al. J. Petrović: OBLITÉRATIONS SPÉCIALES EMPLOYÉES SUR LE TERRITOIRE DE LA RPFY (43) — Ing. M. Verner: ÉPREUVES DES TIMBRES-POSTE DE LA SERBIE DE L'ANNÉE 1903 (47) — BUREAUX DE POSTE DU MONTÉNÉGRE EN ALBANIE PENDANT LA GUERRE BALCANIQUE (48) — M. Ivanović: DE LA PHILATÉLIE INTERNATIONALE (49) — Ing. Al. J. Petrović: FILIGRANES SUR LES TIMBRES-POSTE HONGROIS (SUITE) (50) — Dr. B. Novaković: IVe ÉMISSION RÉGULIÈRE DE CARTES POSTALES ILLUSTRÉES (52) — MAURITANIE ET SA PREMIÈRE ÉMISSION DE TIMBRES-POSTE (54) — ENCHANTEMENT D'UN TIMBRE-POSTE (56) — N. Rukavina et D. Spajić: TIMBRES-FISCAUX DE LA BOSNIE ET HERZÉGOVINA (58) — IN MEMORIAM DES PHILATÉLISTES DÉCÉDÉS (60) — A TRAVERS LE MONDE PHILATÉLIQUE (61) — PRESSE PHILATÉLIQUE (63) — EXPOSITIONS (66) — OBLITÉRATIONS SPÉCIALES (67) — NOUVELLES DES UNIONS DES PHILATÉLISTES (68) — NOUVEAUX TIMBRES-POSTE (70) — ANNONCES.

Pažnja!

PRETPLATA za celu godinu: 360 dinara
ABONNEMENT par an: \$ 3,5; — Frs. 1000;
— £ 1,5; — DM 15.

Pretplatu slati na tek. r-n Uredništva kod
Kom. banke grada Beograda 10-KB-5-Ž-289

Cena
dvobroja Din.

60

П О З И В НА X РЕД. ГОДИШЊУ СКУПШТИНУ САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

На дан 30 марта 1958 године одржаће се X редовна годишња скупштина Савеза филателиста Србије у Београду у 9 часова пре подне, с овим дневним редом:

- 1) Избор радног претседништва, записничара и оверача записника.
- 2) Бирање предлагача пуномоћја делегата.
- 3) Извештаји:
 - а) Управног одбора,
 - б) Благајника,
 - в) Надзорног одбора,
 - г) Суда части.
- 4) Расправа о извештајима и давање разрешнице управи.
- 5) Предлози Управе Савеза, подружница, чланова и жалбе.
- 6) Бирање нове управе.
- 7) Бирање делегата за скупштину Савеза филателиста Југославије.

Према правилима Савеза филателиста Србије „Скупштину сачињавају делегати, које бирају подружнице—повереништва из редова чланства и то на сваких започетих 20 редовних чланова по једног делегата“.

Делегати морају донети уредна пуномоћја од својих подружница-повереништва.

Предлози и жалбе морају стићи Управном одбору најдаље до 15 марта (на адресу Савеза — Пошт. фах 702), да би се могли изнети пред Скупштину.

Сва ближа обавештења моћи ће делегати добити лично у канцеларији Савеза — Сремска улица број 6, на IV спрату (има и лифт). Телефон Савеза 25-382.

Пленарна седница Управе Савеза филателиста Србије одржаће се 29 марта у 18 часова по подне у канцеларији савеза, када ће се делегати саопштити место одржавања Скупштине.

У п р а в а

На прагу десетогодишњице Савеза филателиста Србије

6 априла 1941 године пале су прве непријатељске бомбе на Београд, а тога дана изишао је и последњи број предратног „Филателисте“, гласника тадашњег Југословенског филателистичког савеза. Тoga дана, кад је Београд горео у својим крајевима, кад су се са свих страна чули јауци и запомагања, кад су невинне жртве обесених фашиста умирале по улицама и под рушевинама, пропадале су и многе велике тековине српских филателиста, а у исто време гасио се живот у нашим филателистичким организацијама, па је угушена и филателистичка штампа. Последњи број „Југословенског филателисте“ није ни допро до својих читалаца, а II свеска „Библиотеке Југословенског филателистичког савеза“ покопана је, недовршена, у бомбом порушеној штампарији.

С даном уласка окупаторске војске у нашу земљу престао је рад српских филателистичких организација. Сурова окупација пресекла је сваки организовани живот у Србији, — па и филателистички.

После ослобођења почет је нов живот филателиста. Текао је врло тешко; почео је да тиња међу великим и важнијим задацима на обнови земље, на обнови Београда. Тек након четири године од ослобођења Београда, у данима кад је обнова земље прелазила у изградњу, почело се снажније да ради на поновном организовању. 22 августа 1948 г. састао се један невелики број филателиста, другова и последника оних знатних филателистичких радника, који су завршили живот за време окупације, — Дерока, Гроја, М. Кр. Ђорђевића, Васе Живковића, Лучића, Др. Пуље, Мора и др. — иако без својих сјајних предратних збирки, пропалих у рушевинама и пожарима, или опљачканих од окупатора и њихових слугу — шпекуланата, и споразумеше се да понова уведу у живот организовану филателију, да прекину онај шпекулантски рад из времена окупације.

У „Политици“ од 8 октобра 1948 налазимо обавештење под насловом „Основао је Савез филателиста Србије“. У том се чланку износи да је Министарство унутрашњих послова донело одлуку — одобрење за оснивање Савеза; затим се наводи састав изабране управе на челу с Инж. Александром

Петровићем, као и изводи најважнијих тачака из Савезних „Правила“. Ево једног интересантног реда из тога чланка: „Савез ће одмах почети да ради и привремено ће одржавати седнице у просторијама кафане „Липов лад“. Чланак се завршава навођењем циљева Савеза филателиста Србије: окупљање филателиста НР Србије, пропагирање и неговање филателије, упознавање иностранства путем наших марака с народно-ослободилачком борбом, изградњом социјализма, с природним лепотама и културним тековинама и свим другим важним моментима из живота ФНР Југославије, сарадња с Министарством пошта.

Други лист, „Република“, доноси под насловом „Савез филателиста Србије“ исцрпан преглед на раду окупљања филателиста у НР Србији. И он доноси имена чланова прве управе Савеза, а надаље и упутство о учлањењу у Савез. Говорећи о потреби стварања Савеза, „Република“ завршава: „Коначно се може рећи, да је оснивањем Савеза поново постављен солидан основ за развој наше филателије, која у културним и напредним земљама заузима видно и цењено место, па би требало да то исто место заузме и код нас“.

Тако је било пре једне деценије, кад смо се састајали код „Липовог лада“ на Булевару Револуције. Годину дана доцније, у дворишној згради код „Лондона“ угледали смо Савезног првенца, — први број „Филателисте“. Сви очевици дуго ће се сећати тога сунчаног дана и плавих корица са грбом НР Србије новог листа.

А онда су дошле нове управе са Инж. Живом Ђорђевићем на челу; ређале су се изложбе, смотре... И живот је текао... О минулом протеклом времену говорило се једино на годишњим скупштинама.

Данас, после десет година од оснивања Савеза филателиста Србије имамо и девет година излажења нашег „Филателисте“. Данас, после десет година живота, Савез броји 2675 чланова.

Ово је резултат рада, десетогодишњег рада!

И на истеку прве деценије наше су жеље:

ЦВЕТАЈ, РАСТИ, РАЗВИЈАЈ СЕ!

Prigodni žigovi upotrebljavani na teritoriji FNRJ

(Nastavak sa str. 5)

FNRJ — 300. **ZAGREB.** — 17. IV. 1954, o 250 godišnjici rođenja pesnika Andrije Kačića; po odobrenju G. D. P. Br. 3442 od 30. III. 1954; na pošti Zagreb 1. — Tekst: „ANDRIJA KAČIĆ/MIOŠIĆ/1704 17. IV. 1954 / ZAGREB” — Kr. 36^{1/2}. — C.

FNRJ — 301. **LJUBLJANA.** — 24. IV. — 2. V. 1954, za Prvu jugoslovensku izložbu vina u Ljubljani; po odobrenju G. D. P. Br. 3814 od 10. IV. 1954; na pošti Ljubljana 1. — Tekst: „1. JUGOSLOVENSKA RAZSTAVA VIN”. — Kr. 30. — C.

FNRJ — 302. **OPATIJA.** — 8. — 13. V. 1954, za međunarodni kongres za hidro-klimatologiju i talaso-terapiju; po odobrenju G. D. P. Br. 4003 od 15. IV. 1954; na pošti u Opatiji — Tekst: „INT. CON. HYD. THA.”. — Prst. M. 30 / 17 — C.

FNRJ — 303. **MOSTAR.** — 20.—25. V. 1954 o proslavi 60 godišnjice gimnazije i 40 godišnjice Učiteljske škole u Mostaru; po odobrenju G. D. P. Br. 4654 od 5. V. 1954; na pošti Mostar 1. — Tekst: „60 GODINA GIMNAZIJE 40 GODINA UČITELJSKE ŠKOLE / PROSLAVA — MOSTAR”. — Kr. 34^{1/2}. — C.

FNRJ — 304. **HERCEGNOVI.** — 24.—26. V. 1954, ja vreme turnira šahistkinja u Hercegovom; po odobrenju G. D. P. Br. 4708 od 11. V. 1954; na pošti u Hercegovom. — Tekst: „EVROPSKI TURNIR ŠAHISTKINJA / JUGOSLAVIJA / HERCEGNOVI”. — Prst. 41 / 20^{1/2}. — C.

FNRJ — 305. **ZAGREB.** — 29. V. 1954, povodom 450 godišnjice rođenja Antuna Vrančića Šibenskog; po odobrenju G. D. P. Br. 4684 od 5. V. 1954; na pošti Zagreb 1. — Tekst: „ANTUN VRANČIĆ ŠIBENSKI / 1504 — 1954 / 450 / GODIŠNJICA ROĐENJA”. — Okr., bez okv. 34. — C.

FNRJ — 306. **ZAGREB.** — 31. V. 1954, o stogodišnjici smrti kompozitora Vatroslava Lisinskog; odobrila je G. D. P. Br. 4685 od 5. V. 1954; na pošti Zagreb 1. — Tekst: „VATROSLAV LISINSKI / 1854. 31. V. 1954. / ZAGREB” — Okr. bez okv. 35. — C.

FNRJ — 307. **TRBOVLJE.** — 1. VI. 1954, o proslavi 30 godišnjice razbijanja „Orju-

ne”, stogodišnjice opštine i 150 godišnjice otvorenja rudnika; po odobrenju G. D. P. Br. 4435 od 5. V. 1954; na pošti Trbovlje 1. — Tekst: „1924 RAZBITJE ORJUNE / 1854 VSTANOVITEV OBČINE / 1804 OTVORITEV RUDNIKA”. — 4 str. 58 / 28^{1/2}. — C.

FNRJ — 308. **NOVI SAD.** — 6. VI. 1954, o 50 godišnjici pesnika Zmaja Jovana Jovanovića; odobrila je G. D. P. Br. 5735 od 5. VI. 1954; na pošti u Novom Sadu. Tekst: „50 ГОДИНА СМПТИ / JOBAHA JOBAHOBIHA-ЗМАЈА”. — 2 Kr. 40. — C. i Lj.

FNRJ — 309. **SARAJEVO.** — 28. VI. 1954, za proslavu 40 godišnjice sarajevskog atentata i „Mlade Bosne”; odobrila je G. D. P. Br. 6005 od 12. VI. 1954; na pošti Sarajevo 1. — Tekst: „40-GODIŠNJICA SARAJEVSKOG ATENTATA I „MLADE BOSNE” / 1914—1954”. — Okr. bez okv. 34. — C.

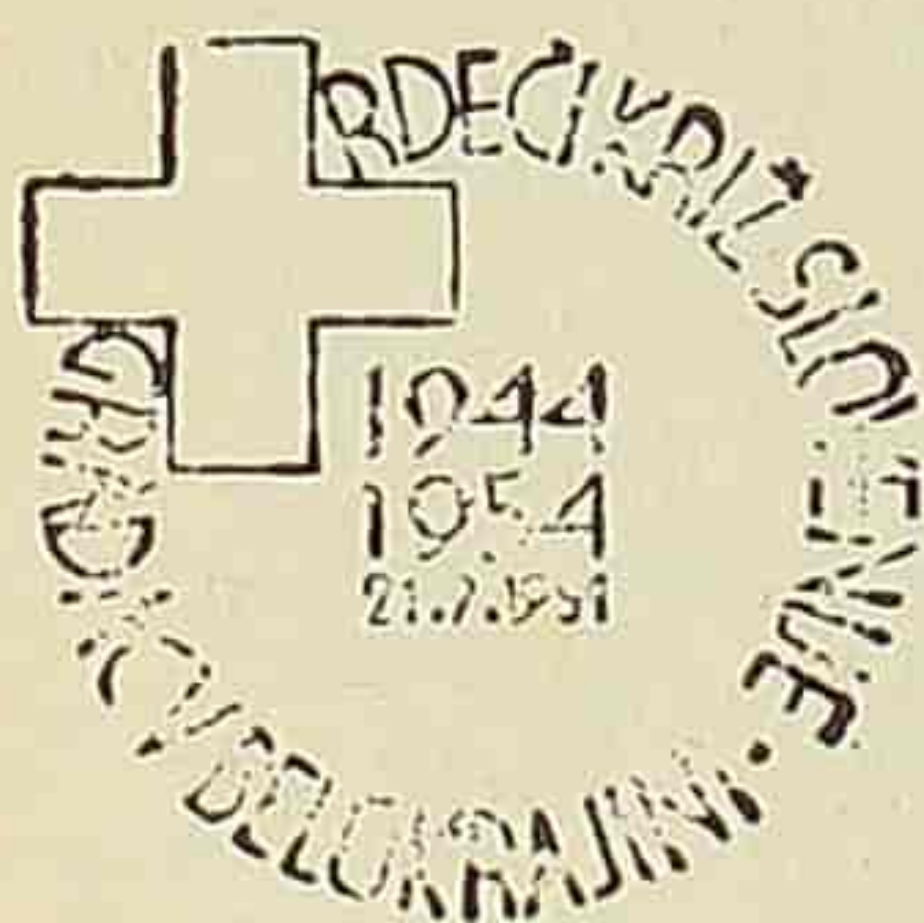
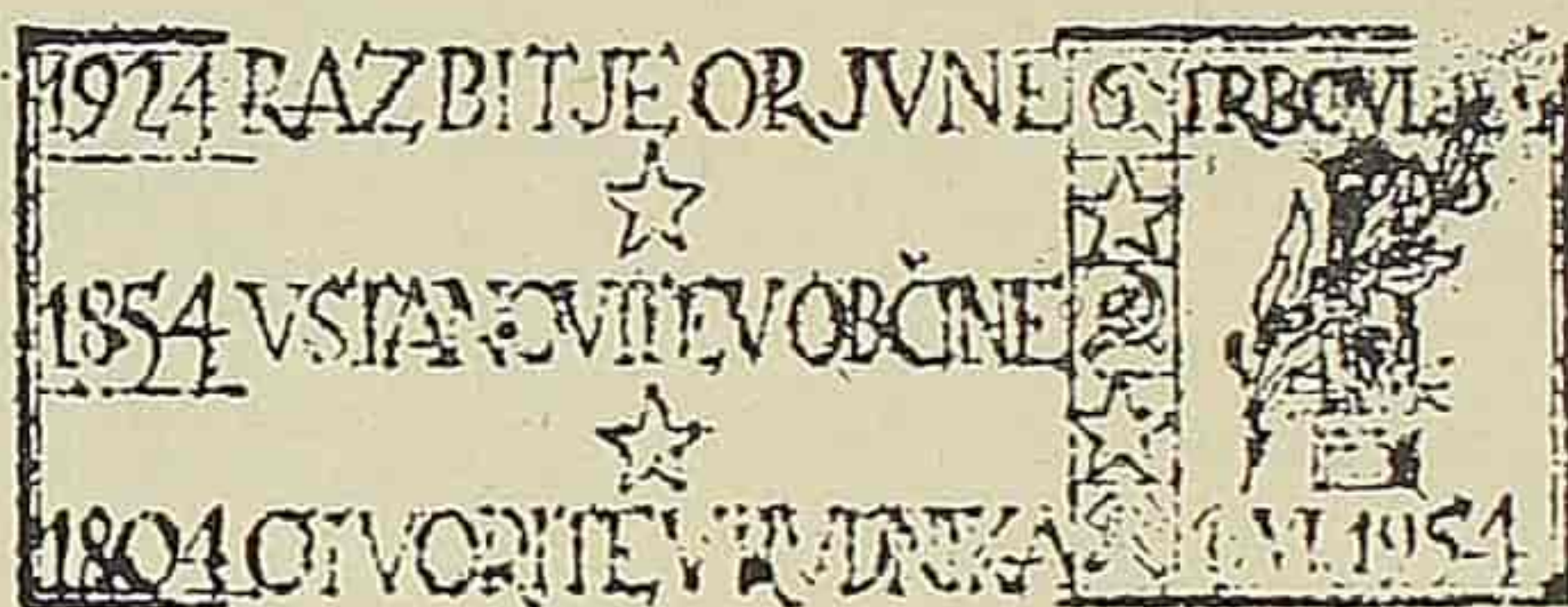
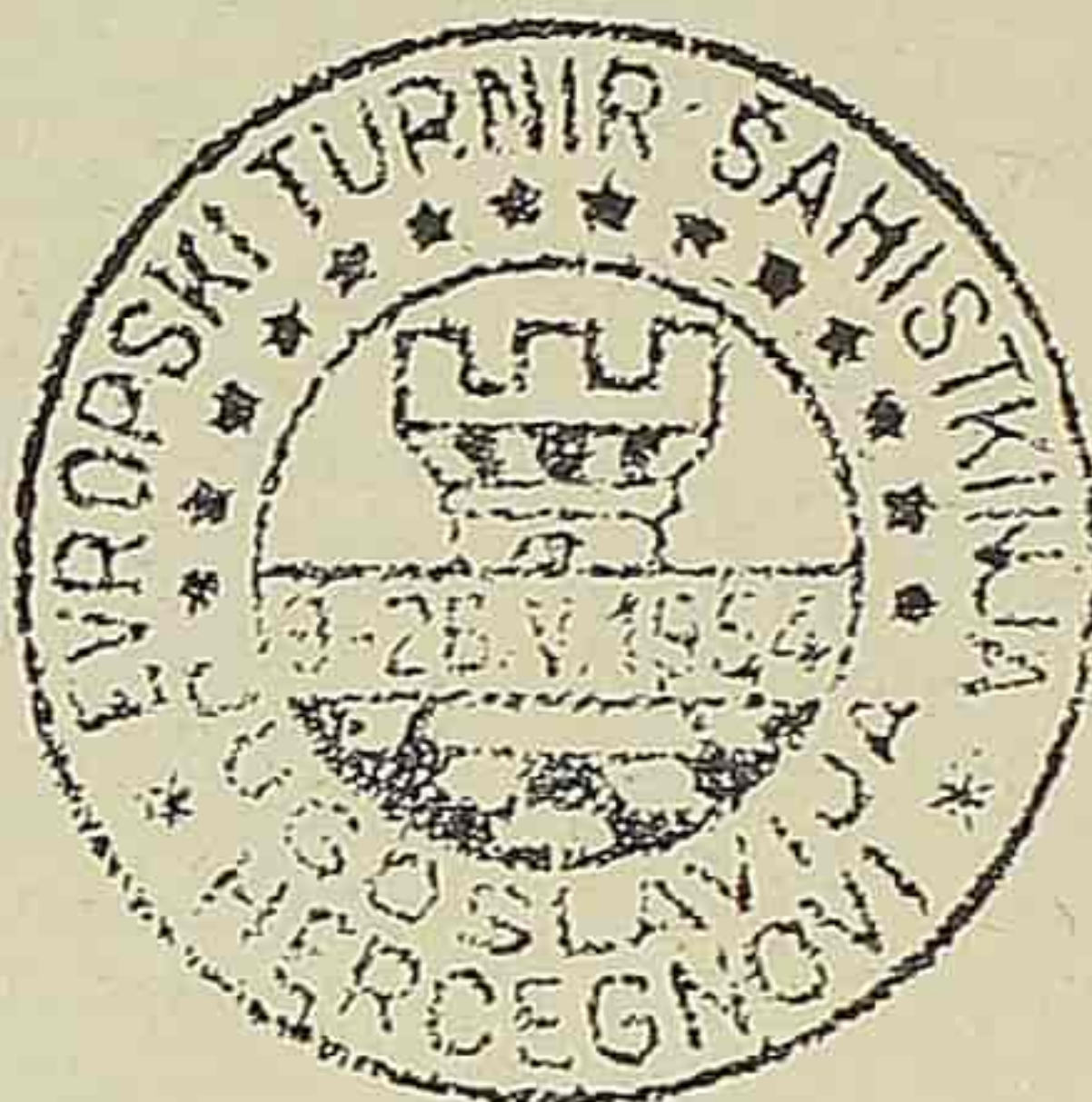
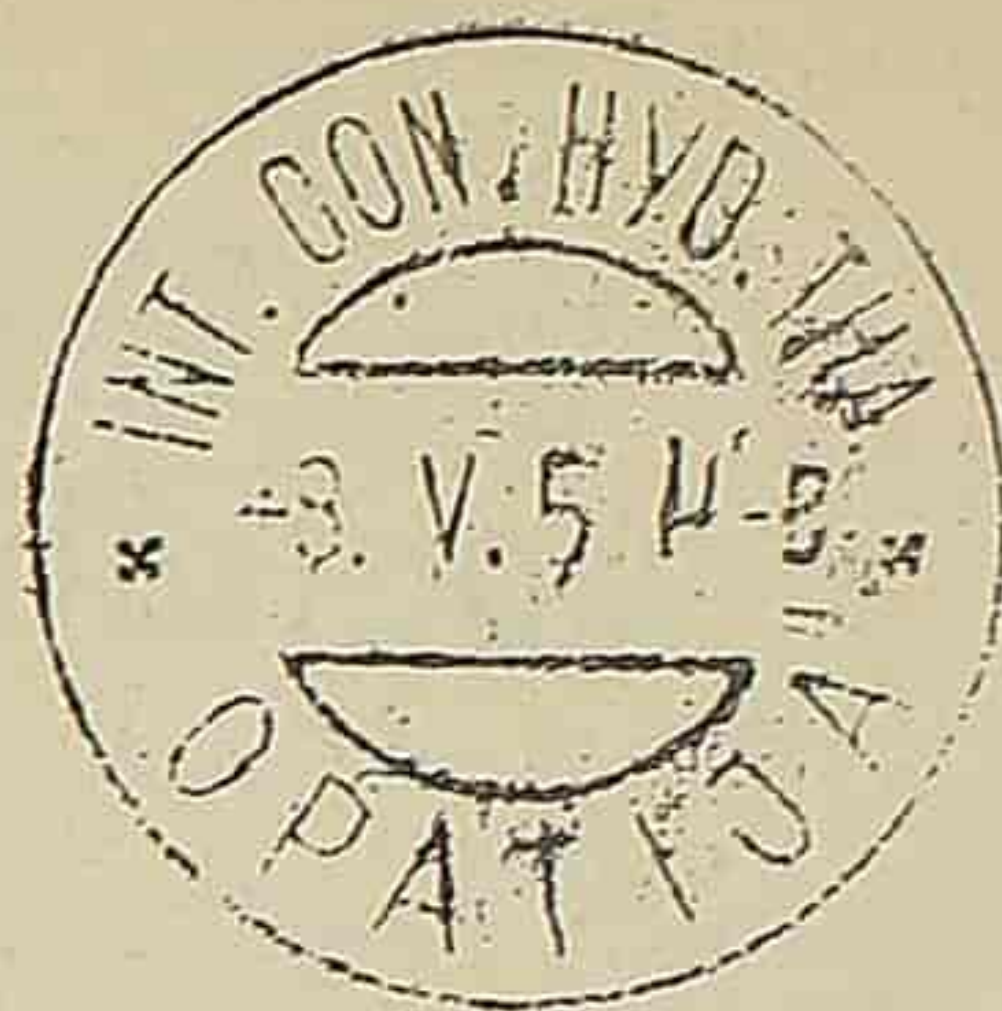
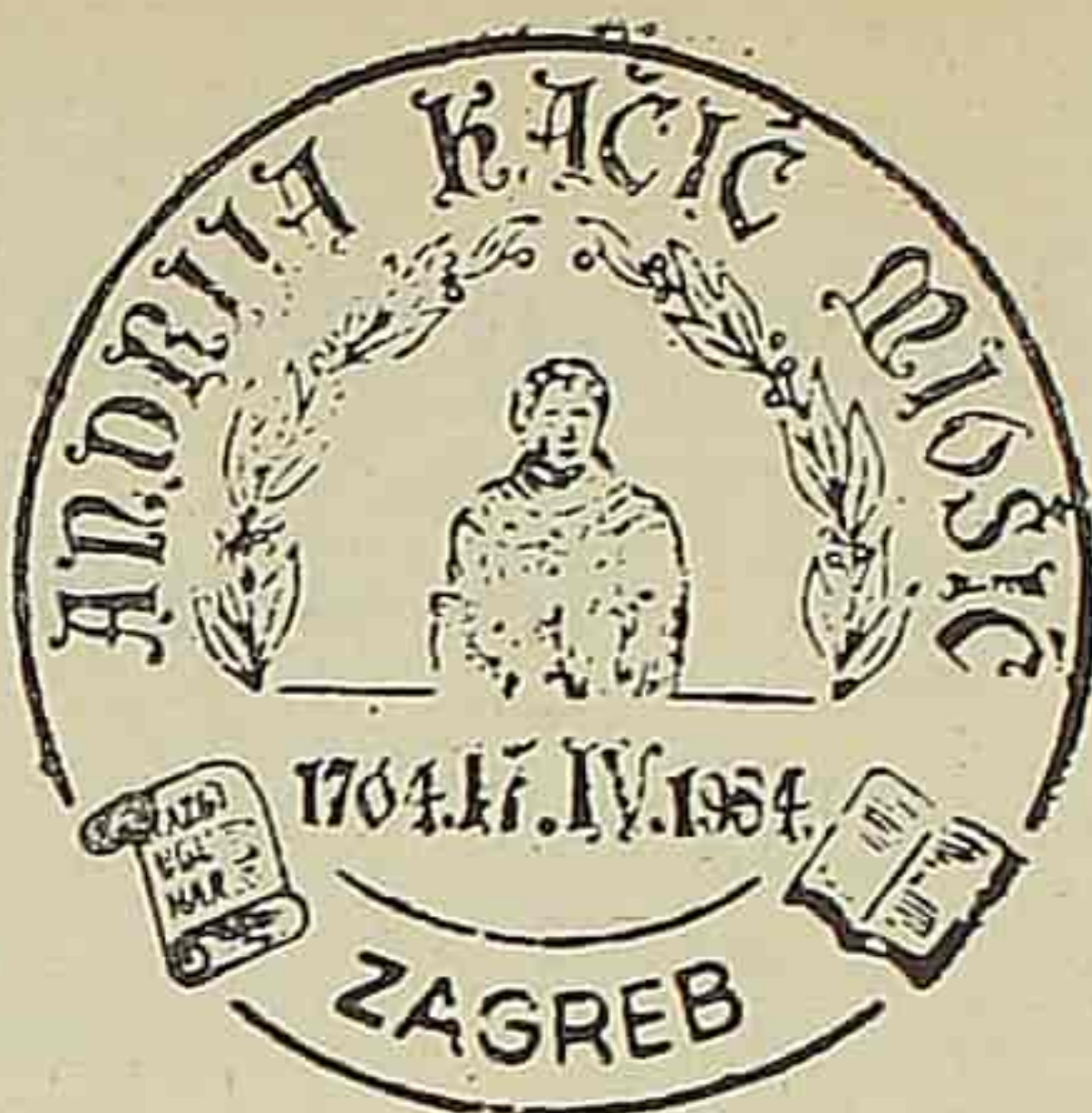
FNRJ — 310. **LJUBLJANA.** — 29. VI — 14. VII. 1954, za II ljubljanski festival; po odobrenju G. D. P. Br. 6006 od 12. VI. 1954. — Tekst: „II. LJUBLJANSKI FESTIVAL / LJUBLJANA”. — Okr. bez okv. 30. — C.

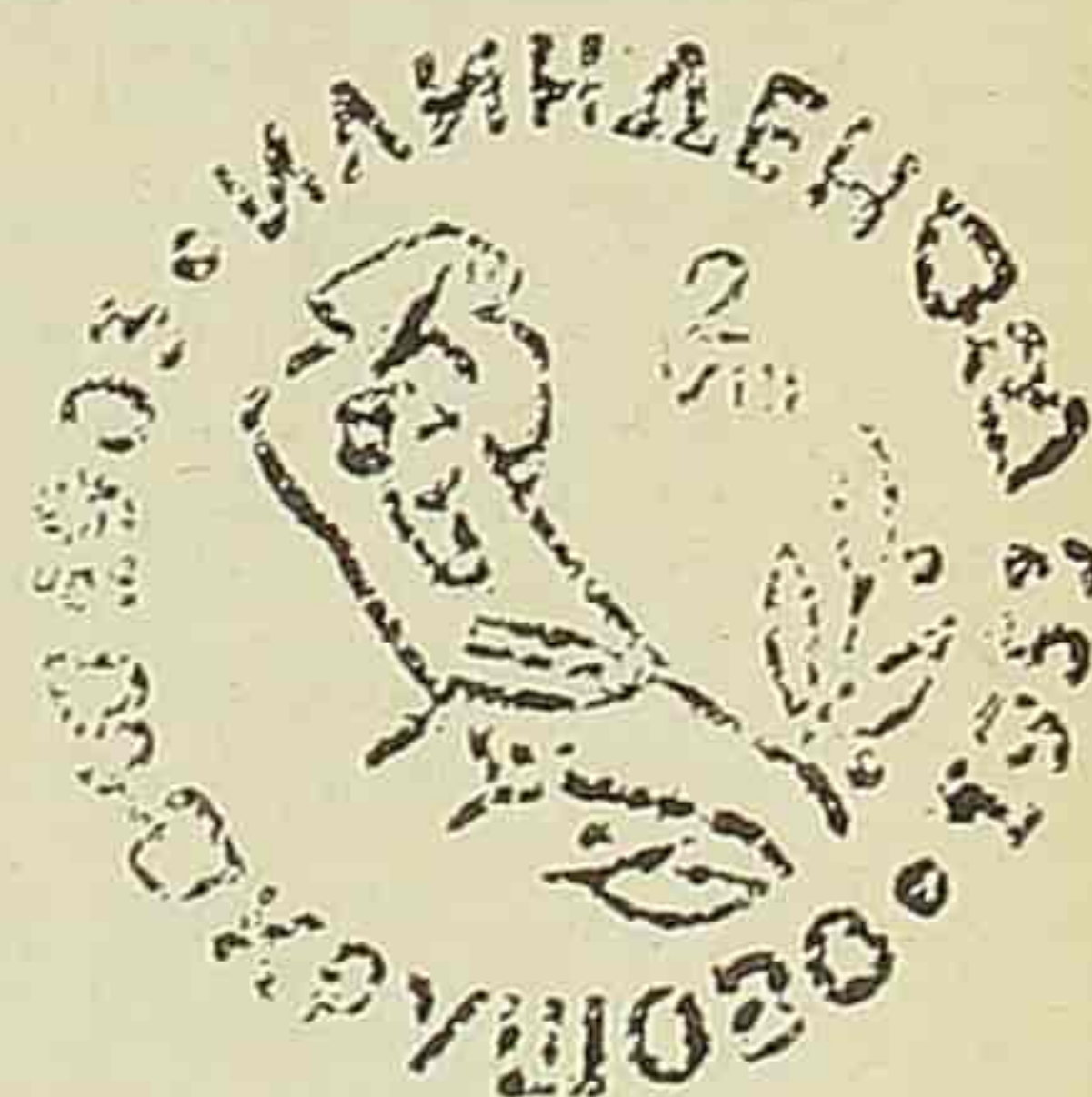
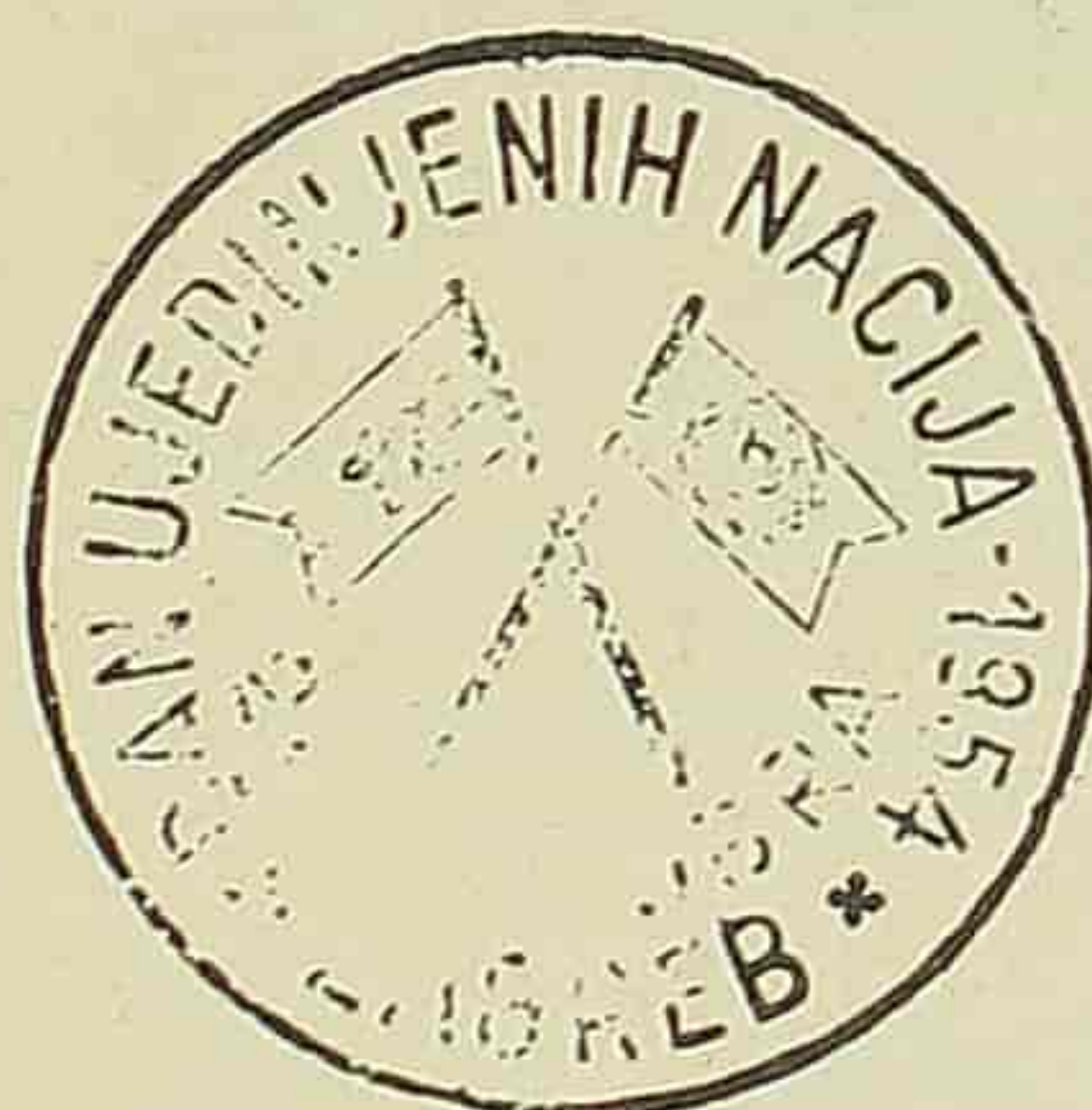
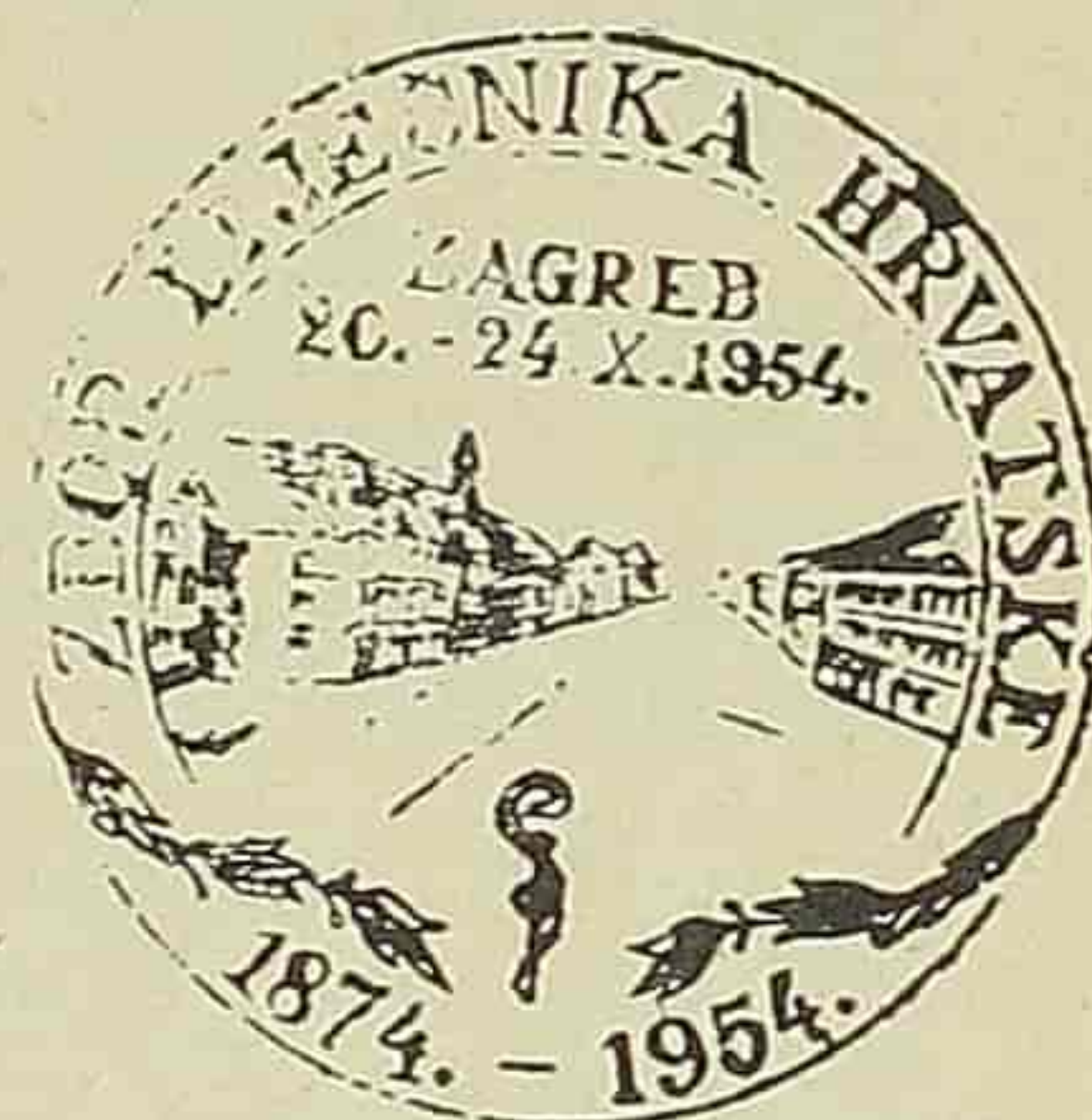
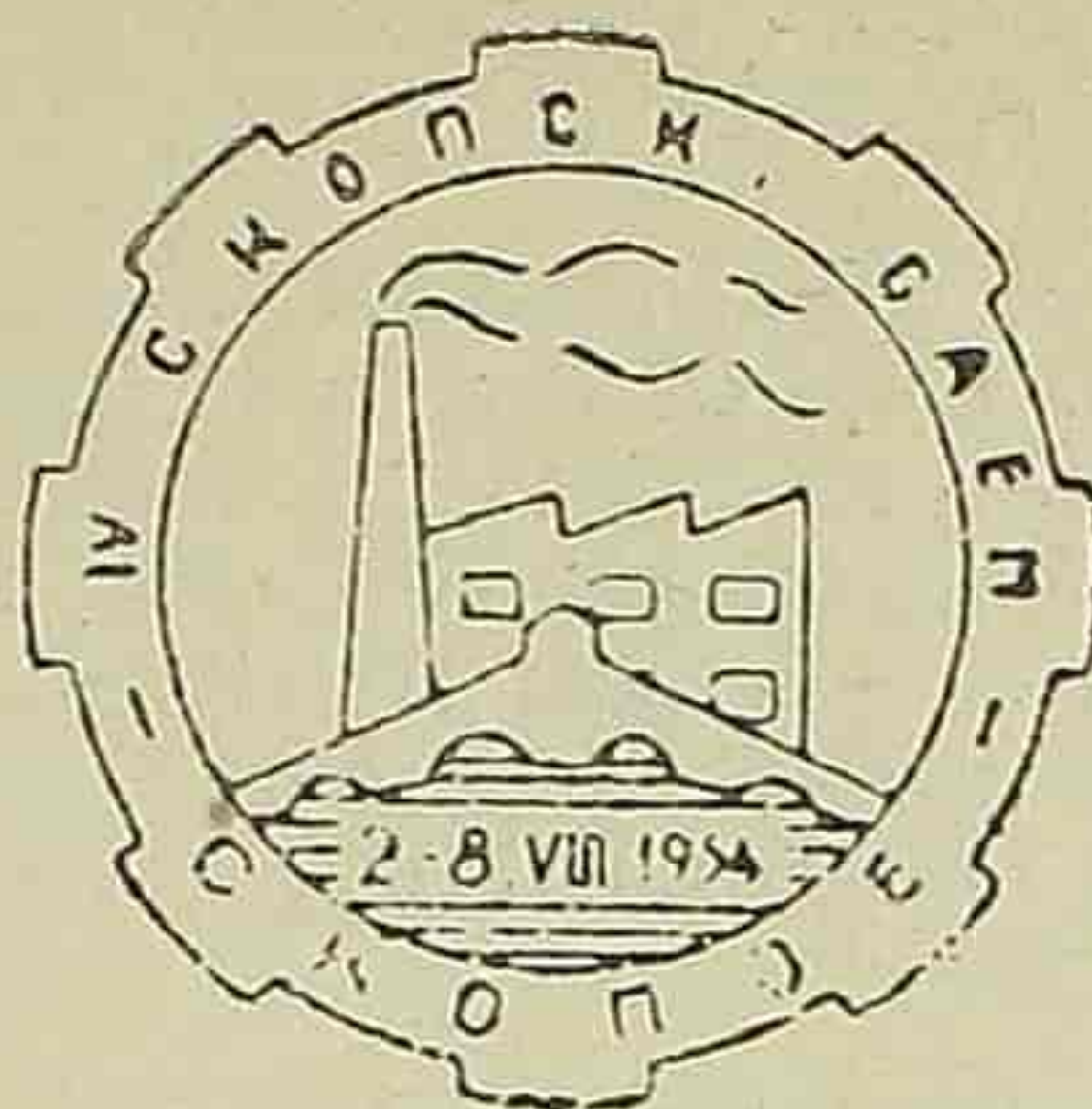
FNRJ — 311. **OHRID.** — 5—11. VII. 1954, za vreme IV saveznog takmičenja padobranaca za prvenstvo Jugoslavije; po odobrenju G. D. P. Br. 6066 od 12. VI. 1954; na pošti u Ohridu. — Tekst: „IV ДРЖАБЕН ПАДОБРАНСКИ НАД-ПРЕВАР / ОХРИД”. — Prst. 34 / 23. — C.

FNRJ — 312. **GRADAC U BELOKRAJINI.** — 21. VII. 1954, o proslavi 10 godišnjice u Gradcu u Belokrajini; po odobrenju G. D. P. Br. 4062 od 5. V. 1954; — Tekst: „RDAČI KRIŽ SLOVENIJE / GRADAC V BELOKRAJINI” — Okr. bez okv. 27. — Cv.

FNRJ — 313. **ČRNOMELJ.** — 22. VII. 1954, za 10 godišnjicu SNOS-a u Črnomelju; po odobrenju G. D. P. Br. 5322 od 22. V. 1954. — Tekst: „VSTAJA SLOVENSKEGA LJUDSTVA / 1944 — SNOS — 1954”. — Prst. 35 / 27. — C.

FNRJ — 314. **LESKOVAC.** — 29. VII — 3. VIII. 1954, za vreme tekstilnog sajma;

po odobrenju G. D. P. Br. 6088 od 6. VII. 1954. — Ov. 36 : 29. — C. Tekst: „ТЕКСТИЛНИ САЈАМ”.

FNRJ — 315. **LJUBLJANA**. — 29. VII. — 8. VIII. 1954, za vreme II jugoslovenske izložbe — „JUFIZ II”; odobrenje G. D. P. Br. 7046 od 14. VII. 1954; na izložbenoj pošti. — Tekst: „JUGOSLOVENSKA FILATELISTIČNA RAZSTAVA / II. JUFIZ / LJUBLJANA”. — Okr. bez okv. 35. — C.

FNRJ — 316. **JESENICE NA GORENJSKEM**. — 1. VIII. 1954 za proslavu 85 godišnjice železare u Jesenicama na Gorenjskem; odobrenje G. D. P. Br. 7146 od 14. VII. 1954; na pošti u Jesenicama. — Tekst: „JESENICE NA GORENJSKEM / 85 LET ŽELEZARNE”. — 4 str. (trapez) 32¹/₂ : 26 — 19. — C.

FNRJ — 317. **SKOPLJE**. — 2—8. VIII. 1954, za vreme sajma u Skoplju; odobrenje G. D. P. Br. 7520 od 27. VII. 1954; na pošti na sajmu. — Tekst: „СКОПСКИ САЕМ / СКОПЈЕ”. — Prst. 33¹/₂ / 25¹/₂. — C.

FNRJ — 318. **ZRENJANIN**. — 4—8. VIII. 1954, za vreme I omladinskih igara Vojvodine u Zrenjaninu; odobrenje G. D. P. Br. 7032 od 27. VII. 1954. — Tekst: „СТУДЕНТСКЕ ИГРЕ ВОЈВОДИНЕ / ЗРЕЊАНИН”. — Prst. 36 / 24. — C.

FNRJ — 319. **MARIBOR**. — 7—15. VIII. 1954, za vreme XI mariborskog sajma; odobrenje G. D. P. Br. 7210 od 27. VII. 1954; u pošti na sajmu. — Tekst: „MARIBOR / XI. MARIBORSKI TEDEN”. — Ov. bez okv. 41 : 28. — C.

FNRJ — 320. — **ZAGREB**. — 30. VIII. — 4. IX. 1954, za vreme Svetskog kongresa za zaštitu dece u Zagrebu; odobrenje G. D. P. Br. 7975 od 17. VIII. 1954; — Tekst: „SVJETSKI KONGRES ZA ZAŠTITU DJECE / ZAGREB 1954”. — Prst. 30¹/₂ / 23. — C.

FNRJ — 321. **CELJE**. — 19. IX. 1954, povodom štajerskih brigada na Ostrožnom kod Celja; odobrenje G. D. P. Br. 7244 od 6. VIII. 1954. — Tekst: „STAJERSKA V BORBI / OSTROŽNO”. — 4 str. 40¹/₂ / 26¹/₂. — C.

FNRJ — 322. **LENDAVA**. — 3. X. 1954, za proslavu 20 godišnjice štampanja „Ljudske pravice”; odobrenje G. D. P. Br. 7521 od 4. IX. 1954. — Tekst: „Ljudska / PRAVICA / 1934—1954”. — 6 str. 32 : 37¹/₂. — C.

FNRJ — 323. **BEOGRAD**. — 3—6. X. 1954, za vreme kongresa Saveza udruženja pravnika Jugoslavije; odobrenje G. D. P. Br. 8958 od 24. IX. 1954; na pošti u kongresnim prostorijama na Pravnom fa-

kultetu u Beogradu. — Tekst: „I KONGRES PRAVNIKA / JUGOSLAVIJE”. — Okr. bez okv. 30. — C.

FNRJ — 324. **BEOGRAD**. — 3—10. X. 1954, za vreme II filatelist. izložbe S. F. S. u čast 150 godišnjice Prvog srpskog ustanka; odobrenje G. D. P. Br. 8526 od 14. IX. 1954; na izložbenoj pošti. — Tekst: „II ФИЛАТЕЛИСТИЧКА ИЗЛОЖБА С. Ф. С. СРБИЈЕ / У ЧАСТ / 150 ГОД. ПРВОГ СРПСКОГ УСТАНАКА / 1804—1954”. — Bez okv. — C.

FNRJ — 325. **BEOGRAD**. — 20. X. 1954, za 10 godišnjicu oslobođenja Beograda; odobrenje G. D. P. Br. 9548 od 14. X. 1954; na pošti Beograd 1. — Tekst: „10-ГОДИШЊИЦА ОСЛОБОЂЕЊА БЕОГРАДА / 20 ОКТОБАР / 1944—1954 / БЕОГРАД 1”. — Kr. 35. — C.

FNRJ — 326. **ZAGREB**. — 20—24. X. 1954, za vreme Zbora lečnika Hrvatske u vezi njegove 80 godišnjice; odobrenje G. D. P. Br. 9431 od 12. X. 1954. — Tekst: „ZBOR LIJEČNIKA HRVATSKE / 1874—1954.” — Prst. 35¹/₂ / 28. — C.

FNRJ — 327. **BEOGRAD**. — 24. X. 1954, za Dan Ujedinjenih Nacija; odobrenja G. D. P. Br. 9175 od 5. X. 1954; na pošti Beograd 1. — Tekst: „ДАН УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА — 1954 — 24 ОКТОБРА / БЕОГРАД”. — Kr. 35. — C.

FNRJ — 328. **ZAGREB**. — 24. X. 1954, kao pod 327; na pošti Zagreb 1. — Tekst: „DAN UJEDINJENIH NACIJA / 24 OKTOBRA / ZAGREB”. — Kr. 35. — C.

FNRJ — 329. **LJUBLJANA**. — 24. X. 1954, kao pod 327; — Tekst: „DAN ZDRUŽENIH NARODOV / 24 OKTOBER — LJUBLJANA”. — Kr. 35. — C.

FNRJ — 330. **SARAJEVO**. — 24. X. 1954, kao pod 327. — Tekst: „ДАН УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА — 1954 / 24 ОКТОБРА / SARAJEVO”. — Kr. 35. — C.

FNRJ — 331. **SKOPLJE**. — 24. X. 1954, kao pod 327. — Tekst: „ДЕН НА ОБЕДИНЕНИТЕ НАЦИИ — 1954 / 24 ОКТОМБРИ / СКОПЈЕ”. — Kr. 35. — C.

FNRJ — 332. **TITOGRAD**. — 24. X. 1954, sve kao pod 327, samo ime mesta „ТИТОГРАД”. — Kr. 35. — C.

Tražim mađarske marke čiste i poništene od 1880 do 1930 god.

Tražim mađarske blokove poništene sa prigodnim žigom i čiste

Šarnjai Mikloš
A D A
Lenjnova 32

Iz međunarodne filatelije

Godišnji kongres međunarodnog saveza filatelije (FIP) održan je prošle godine u Tel-Avivu (Izrael), prilikom velike međunarodne izložbe „TABIL”. Na kongresu je učestvovalo, preko svojih delegata, 18 zemalja; tri zemlje su se izvinile, a dve nisu ni to učinile.

Među brojnim pitanjima, kojima se Kongres pozabavio, bilo je najpre pitanje budućih zasedanja Kongresa FIP-e, tj. izbegavanja da se izložbeni dani poklapaju sa danima zasedanja. Iz dosadašnje prakse uvidela se nezgoda istovremenosti izložbe i kongresnog zasedanja, jer su delegati na kongresima obično i članovi ocenjivačkog žirija na izložbama, pa usled toga ne mogu istovremeno biti na dve strane prisutni, a od toga trpi Kongres. Zbog toga je Kongres odlučio da se u buduće kongresna zasedanja mogu držati tek sedmog dana po otvaranju izložbe. Tako će se izbeći koindencija rada članova žirija i rada Kongresa.

Na predlog Komisije za suzbijanje izdanja maraka štetnih po filateliju, Kongres je stavio na indeks i bojkotovao mnoga izdanja maraka opterećena nesrazmernim viškovima ili neopravdano obilata.

Tako je bojkotovano predviđeno izdanje republike Paname, koja namerava da izda u nekoliko serija 259 maraka sa likovima 259 papa, koji su se smenjivali na stolici svetog Petra. Utvrđeno je da ta izdanja finansira neki američki trgovac u očekivanju da će 750.000 serija sa 195 miliona maraka doneti oko 105 miliona dolara (tj. oko 40 milijardi franaka).

Između drugih bojkotovanih maraka treba pomenuti izdanja Demokratske republike Nemačke i to: marka od 40 pf. izdata u seriji proslave 750 godišnjice Drezde (Yvert No 250), zatim No 251, 256, 263, 264, 273, 278 i blok No 8. Sve ove marke izdate su ili sa previsokim viškom ili pod posebnim uslovima prodaje. — Pravila FIP-e stavljaju na indeks i bojkotuju sve marke koje imaju doplatni višak preko 50%, što znači da se takve marke ne mogu izlagati na međunarodnim izložbama.

Među izdanjima Gvatemale bojkotovane su marke No 375—377 i avionske No 208—210. opet zbog visokog doplatnog viška.

Mađarske marke za avionsku poštu No 134 i 135 ponovo su bojkotovane i stavljene na indeks, iako je Mađarski filatelistički savez podneo molbu da se bojkot ukine, jer su ove dve marke izdate sa viškom u korist mađarskog filatelističkog saveza, radi saniranja njihovih finansija. Kongres nije hteo da se vraća na odluku koja je po ovom pitanju doneta već 1954 godine. Zato je po postavljenom pitanju bojkota novih mađarskih maraka izdatih u korist Crvenog krsta (avionska serija 1957), Kon-

gres učinio izuzetno odstupanje od svojih pravila i sa malom većinom glasova odlučio da se ova serija ne bojkotuje, iako je sa doplatnim viškom preko dopuštenog. Razlog za ovo izuzetno odstupanje bio je u tome, što je mađarska poštanska uprava pismeno izvestila, da nije znala za pravila FIP-e; zatim što je mađarski filatelistički savez pledirao za ovu stvar ističući da je višak namenjen Crvenom krstu, koji je jedna humana institucija opštečovečanskog značaja.

Ipak je povodom ovog slučaja Kongres jednodušno ponovio, još na Kongresu u Ženevi 1954 doneto pravilo, da će svaka marka ili serija maraka, čiji bi doplatni višak prelazio 50% nominalne vrednosti biti bez izuzetka bojkotovani.

Jedini izuzetak od ovog pravila dopušta se, kad je u pitanju specijalna emisija namenjena finansiranju nacionalne ili međunarodne filatelističke izložbe, kad se dopušta praktikovanje prodajne cene do dva zlatna franka, — nezavisno od frankaturne vrednosti maraka.

U daljem radu Kongres je izrazio posebne želje u pogledu mladih filatelista. Komisija je predložila priređivanje izložbi filatelista-omladinaca, zatim posvećivanje naročitih odeljaka u filatelističkim časopisima, gde će se tretirati pitanja o vaspitanju i uzdizanju mladih filatelista.

Zbog postojećih teškoća u razmeni maraka između sabirača raznih zemalja predloženo je, da se FIP- obrati UNESKU i Evropskom savetu sa molbom da ove međunarodne organizacije pomognu vaspostavljanje što slobodnije razmene maraka između svih zemalja.

Dalje je izražena želja da svi filatelistički časopisi šalju stalno po nekoliko primeraka svojih izdanja Komisiji za obrazovanje filatelističke omladine (Commission pour l'éducation de la jeunesse philatélique).

Francuski savez filatelista istakao je predusretljivost francuskog Ministarstva obrazovanja, koje je, na zahtev francuskog saveza dopustilo da školske učionice i prostorije mogu biti stavljene na raspoloženje za kurseve i predavanja o filateliji.

Na molbu sindikata trgovaca maraka iz Pariza, Kongres je odlučio da se član 22 Pravila o međunarodnim izložbama stavi van snage. Ovaj član je zabranjivao da trgovci markama mogu biti birani za članove međunarodnih ocenjivačkih žirija, na izložbama kojima patronira FIP. Umesto toga i u vezi sa ovom odlukom doneta je dopuna člana 2 istih pravila, gde je dodat stav 2: Organizacioni komitet međunarodnih izložbi određivaće generalne komesare za inostranstvo, kao i članstvo žirija samo

uz saglasnost i po predlogu zainteresovanih nacionalnih saveza i Saveta FIP-e.

Na Kongresu je utvrđen red budućih međunarodnih izložbi na sledeći način:

1958 u Brislu, 9—18 avgusta, u okviru Međunarodne izložbe; (odgođeno!)

1959 u Hamburgu, juna meseca, povodom proslave prve marke Libeka;

1960 u Varšavi, maja meseca, povodom stogodišnjice poljske marke;

1961 u Budimpešti, maja meseca, pod uslovom da ovo naknadno odobri Kongres 1959,

1962 u Pragu, pod uslovom da ovo naknadno odobri Kongres 1960;

1963 u Istanbulu, načelan pristanak; povod proslava stogodišnjice turske marke.

Uslovna odobrenja data su zbog toga što Pravila FIP-e predviđaju da međunarodne izložbe može da odobri Kongres najranije dve godine pre održavanja takve izložbe.

Pošto je običaj da se i Kongresi FIP-e održavaju u mestu, gde se priređuje među-

narodna filatelistička izložba, i raspored budućih Kongresa FIP-e izvršen je na sledeći način:

1958 u Brislu (odgođeno prim. Red.)

1959 u Hamburgu

1960 u Varšavi

1961 u Budimpešti.

Na kraju je naš delegat drug M. Verner pročitao molbu našeg Saveza filatelista da FIP primi na znanje da će se u Jugoslaviji 1966 godine proslaviti stogodišnjica prve nacionalne marke, da će se tim povodom prirediti jedna međunarodna filatelistička izložba pod nazivom „JUGOSLAVIJA 1966“, pa Savez filatelista Jugoslavije moli međunarodnu filatelističku organizaciju da za ovu izložbu odobri patronat i dopusti organizovanje Kongresa FIP-e 1966 u Beogradu.

Kongres je načelno odobrio patronat izložbe i organizovanje Kongresa FIP-e 1966 Savezu filatelista Jugoslavije.

M. Ivanović

Inž. Al. J. Petrović

Vodoznaci na mađarskim markama

(Nastavak sa str. 10)

Od 1 novembra 1904 g. upotrebljavan je papir s novim, četvrtim mađarskim vodoznakom — s pojedinačnim tzv. „okruglim“ krunama. (Sl. 6)

Bilo je predviđeno da svaka marka dobije po jedan takav vodoznak, ali usled sečenja papira i umetanja tabaka u štamparsku mašinu bez obzira na položaj vodoznaka, česti su slučajevi da se na jednoj marci pojave delovi dva, pa i četiri vodoznaka.

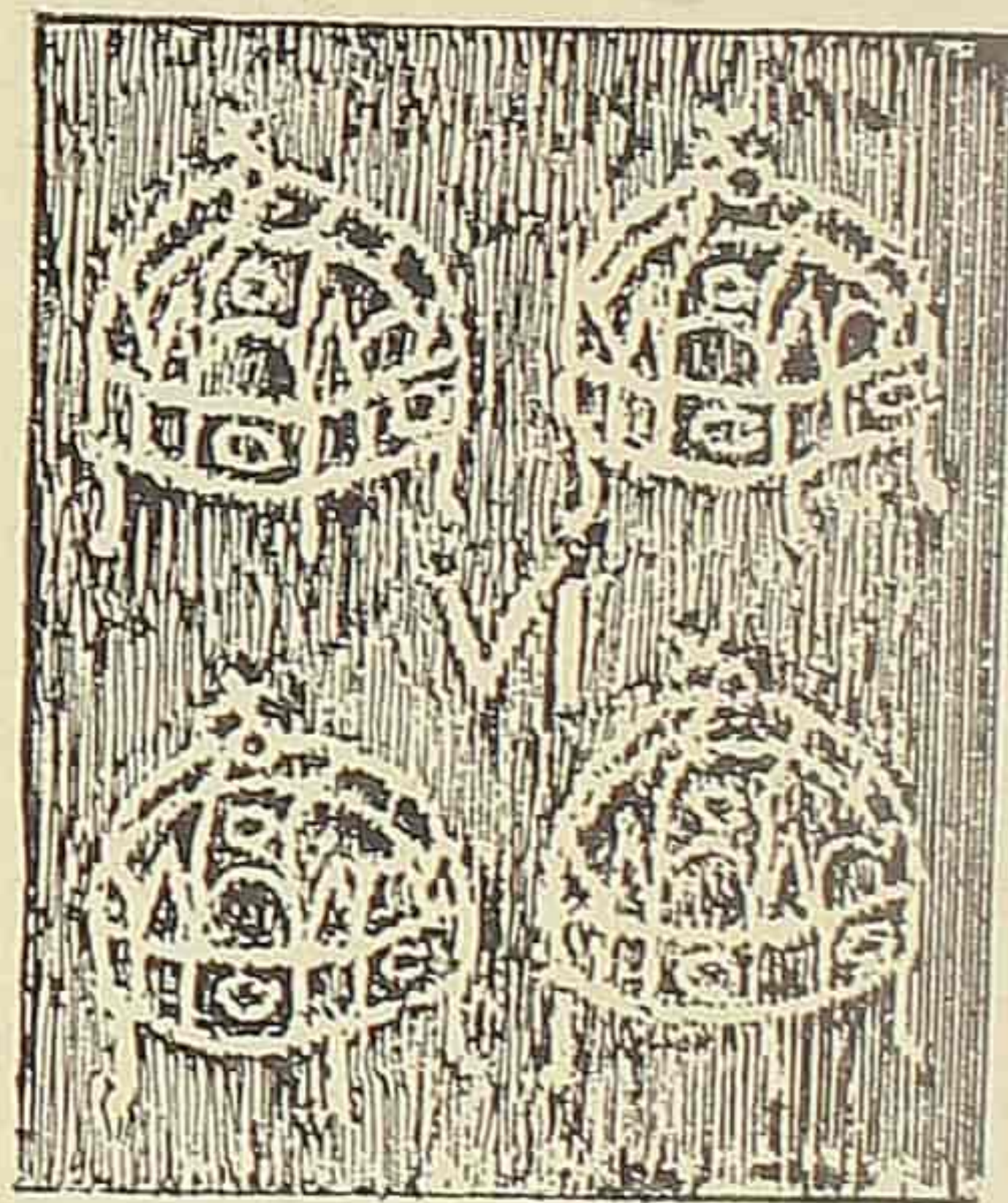
Kod ovog vodoznaka nema fabričkog znaka, a oznaka papira — rimska brojka VI umetana je samo jedanput na celom tabaku od 400 maraka. Radi toga, marke s ovom oznakom vrlo su retke i izazivaju veliko interesovanje i tražnju kod specijalnih sabirača.

Normalan položaj ovog vodoznaka je uspravno stojeća kruna, pa i oznaka VI; ali, usled neobraćanja pažnje na položaj vodoznaka pri umetanju tabaka u mašinu za štampanje, mogu se naći marke s različitim položajima vodoznaka, pored normalnog još i sa izvrnutim i ogledalskim slikama i jednog i drugog.

Kod porto maraka s ovim vodoznakom normalan položaj vodoznaka je ležeći, s krstićem s leve strane, obrnutim naniže. I kod porto maraka javljaju se 4 različita položaja krstića i brojke: na levo okrenutim s krstićem naniže i naviše i okrenutim na desno s krstićem naviše i naniže.

I kod ovog vodoznaka ima raznih osobenosti, koje nastaju ili od oštećenog ili jako istrošenog egutera.

Papir s ovim vodoznakom bio je upotrebljavan: za franko marke izdanja od 1. XI. 1904 (M. br. 74A — 84A, sa zupč-

Sl. 6

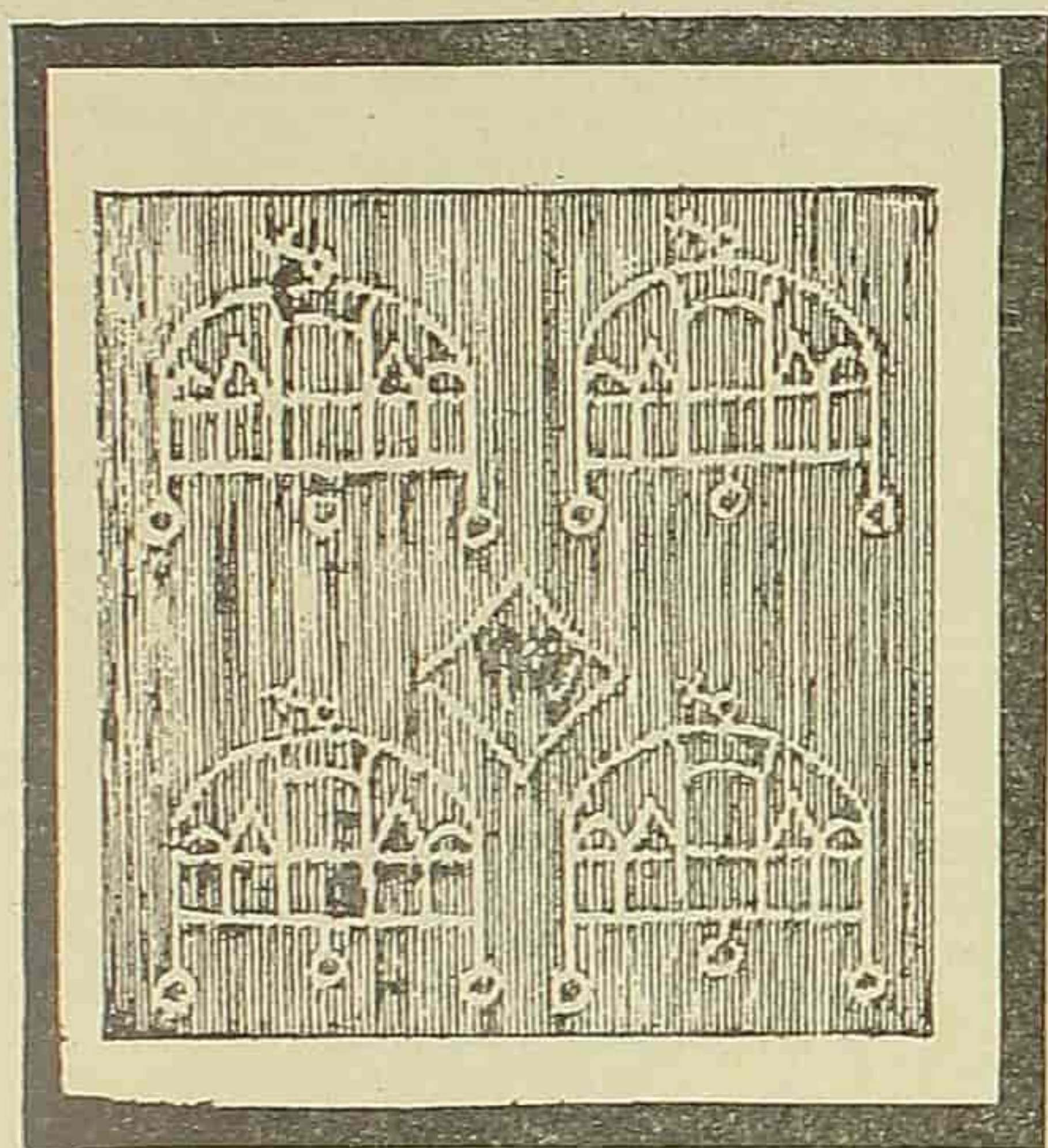
njem 12 : 11^{1/2}) i od 1. I. 1906 (M. br. 74B — 88B, sa zupčanjem 15); za novinsku marku iz 1905 g. (M. br. 90); za porto marke izdanja 1905-6 g. (M. br. 10—17 A i B) i za provizornu porto marku od 10. V. 1915 (M. br. 35, izrađenu od porto marke br. 17).

Od 1 jula 1908 g. pojavljuju se marke s novim, petim vodoznakom, — s krunom sv. Stevana u novom obliku (Sl. 7).

I ovaj vodoznak, po veličini, mogao je da se javlja podjednako na svakoj marci, ali je bilo zvanično propisano da na svaku

marku padne po jedna leva polovina od desnog vodoznaka i po jedna desna polovina od levog vodoznaka.

I kod ovog vodoznaka nalazimo brojčanu oznaku papira, koja je sada u četvorouglaonom okviru, ali, jedino kod ovog izdanja, ne sa brojkom VI, već sa IV. Kako je i zašto upotrebljen znak IV, nije poznato. Možda je i slučajna greška! A da je zaista IV a ne VI, utvrđuje se prema položaju krstića na vrhu krune. Pravilan

Sl. 7

heraldički crtež krune je s krstićem nagnutim na levo; kad se gleda s lica marke, vidi se kod normalnog položaja krstića na kruni, oznaka — pogrešna ili namerno izmenjena — IV. — I ova je oznaka bila stavljena u prazni prostor između četiri krune i to jedanput na tabaku od 400 maraka. Prema tome i ove marke s tom oznakom vrlo su retke, a retkost im je pojačana i kratkoćom vremena upotrebe toga vodoznaka — od 1. VII. 1908 do januara 1909 g.

Ovaj vodoznak se sastoji iz nešto različenih, manje markantnih, debljih linija. Ovo je bilo pojačano još i lošijim materijalom papira. A još, izgleda, bio je u upotrebi ne samo jedan eguter! Zato se kod ovog vodoznaka javljaju manja ili veća međusobna odstupanja u crtežima.

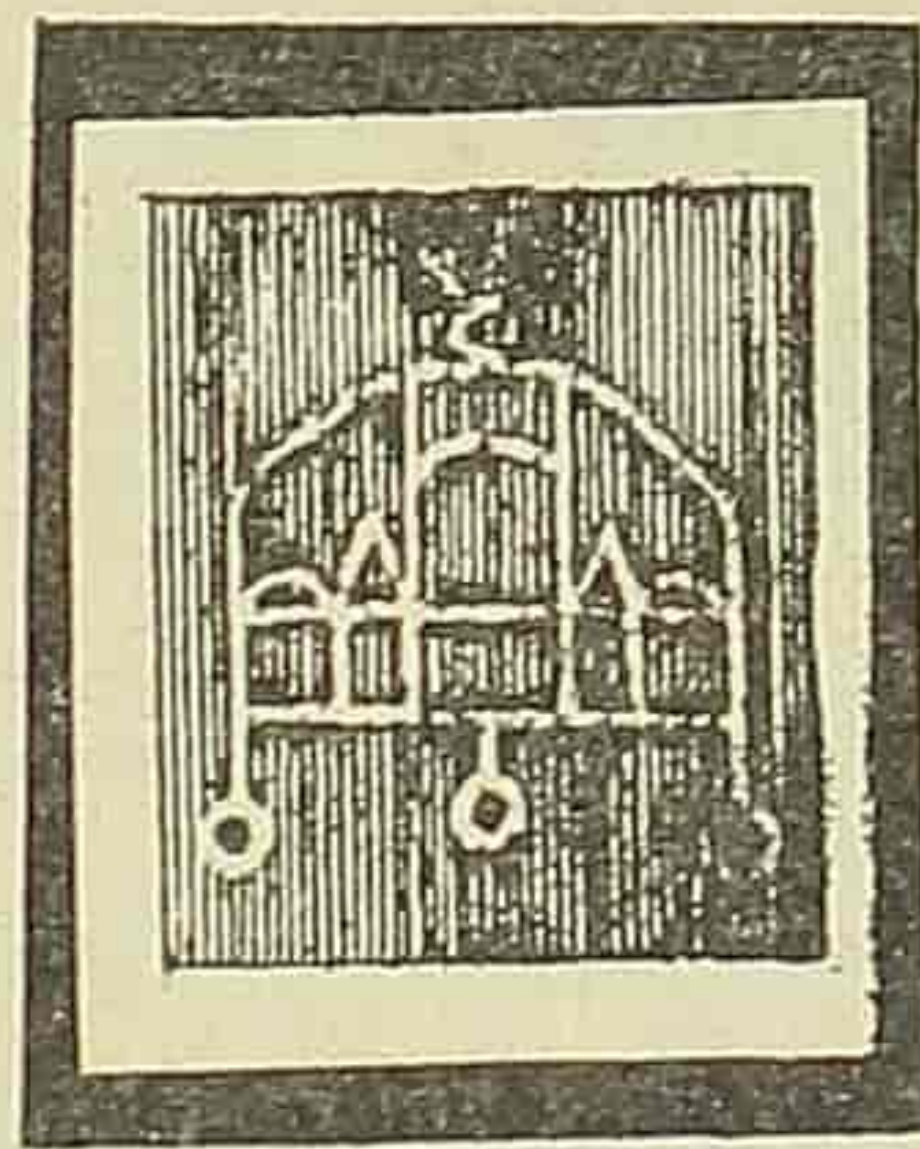
Položaj krune prema slikama maraka: kod franko i novinskih maraka je uspravan, a javlja se, vrlo retko, i izvrnut, a još ređe u ogledalskim slikama oba položaja; kod porto maraka normalan je ležeći položaj s krstićem s leve strane okrenutim naniže, a javlja se i izvrnut i u ogledalskim slikama. Glavne odlike ovog vodoznaka su: čeonni obruč je širok ili bolje, visok $3\frac{1}{2}$ mm; četvorouglaonici u njemu, po dva sa svake strane temene veze, kvadratnog su oblika i jednaki među sobom; iznad tih krajnjih kvadratića nalaze

se polukružni luci; obimna linija krune je zaobljena; dve paralelne linije, koje ograničavaju široku temenu vezu, ne teku skroz paralelno, već se više srednjeg luka (raspinjače) razilaze u stranu; najupadljivija je odlika crtež i položaj krstića na vrhu krune: kružić koji nosi krstić, jedva dodiruje obimnu liniju krune, — takoreći lebdi iznad krune, sitan je i ponekiput mu je površina potpuno ispunjena, a krstić je jako nagnut prema kruni, pa je često skoro horizontalan.

S ovim vodoznakom izdate su: franko marke M. br. 91x — 97x i 99x — 106x; novinska marka M. br. 108x; porto marke M. br. 19x — 24x.

S ovi m vodoznakom poštanska uprava, izgleda, nije bila zadovoljna, a možda ni s kvalitetom papira, te menja fabriku papira, i u januaru 1909 g. javljaju se marke s novim vodoznakom sličnim prethodnom (Sl. 8).

Slika ovog novog vodoznaka u glavnom je ista kao kod prethodnog, ali ima takvih razlika, koje ga izdvajaju u poseban tip. Na prvom mestu sad nema više oznake papira; ona je potpuno napuštena. Vodoznak je sastavljen iz oštrijih, tanjih i jasnijih linija. Sem toga, još su i ove odlike ovog vodoznaka: širina čeonog obruča je 3 mm; četvorouglaonici, na koje je podeľjen čeonni obruč, kod ovog vodoznaka su različni, — spoljni su širi, unutarnji užii; luci iznad krajnjih četvorouglića su spljošteni; obimna linija krune je uglasta; linije koje ograničavaju široku temenu vezu, teku skroz paralelno; krstić i kružić su krupniji i jasniji; kružić potpuno naleže

Sl. 8

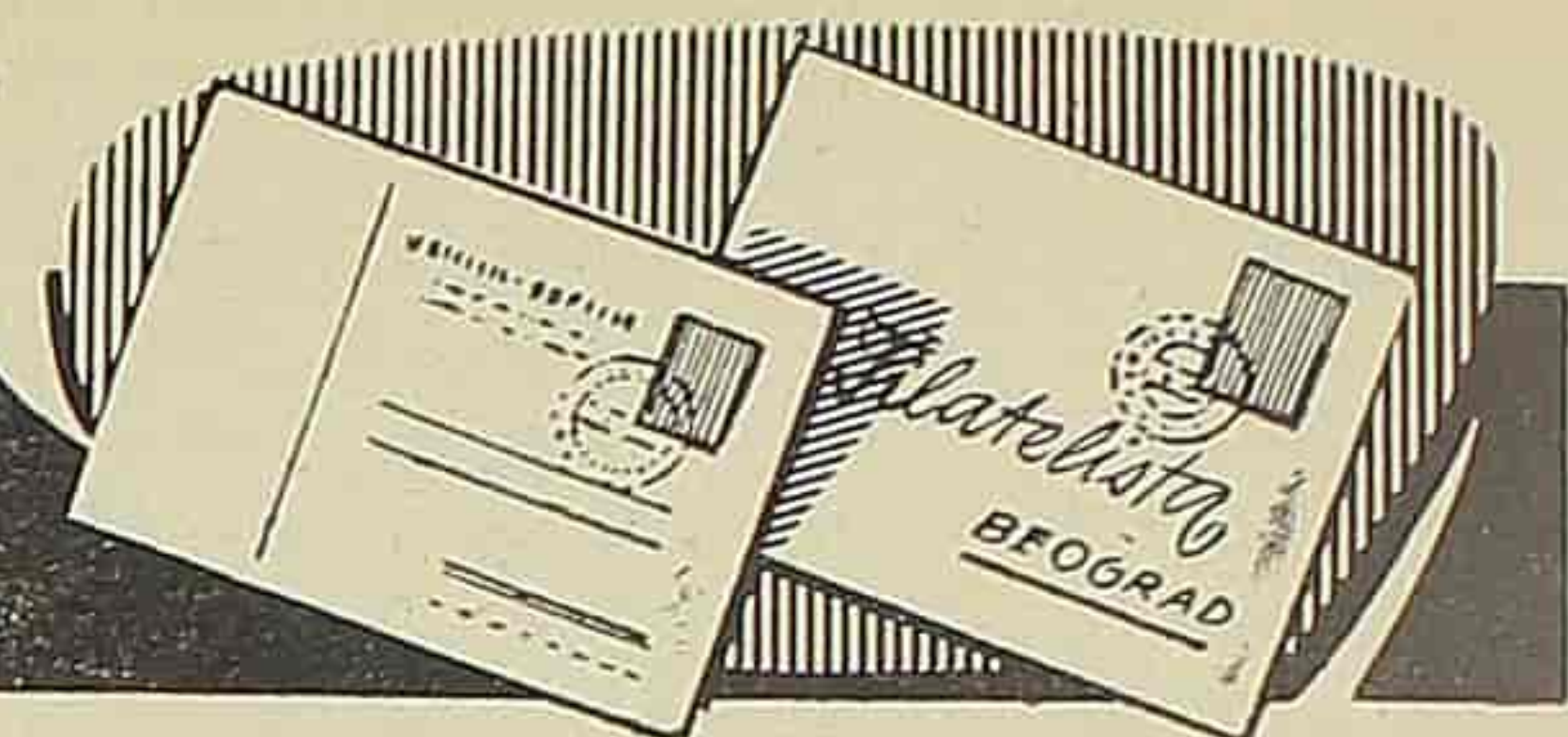
na obimnu liniju u temenu, a krstić je manje nagnut.

Položaj ovog vodoznaka je kao kod prethodnog: kod franko i novinskih maraka uspravan, a kod porto maraka položen; ima ga pored normalnog i izvrnutog, a nalaze se i njihove ogledalske slike.

Ovaj vodoznak nalazi se kod ovih izdanja maraka: kod franko maraka M. br. 91y — 107y; kod novinske marke M. br. 108y; kod porto maraka M. br. 18—25.

(Nastaviće se)

Наше целине

Dr. Bran. Novaković

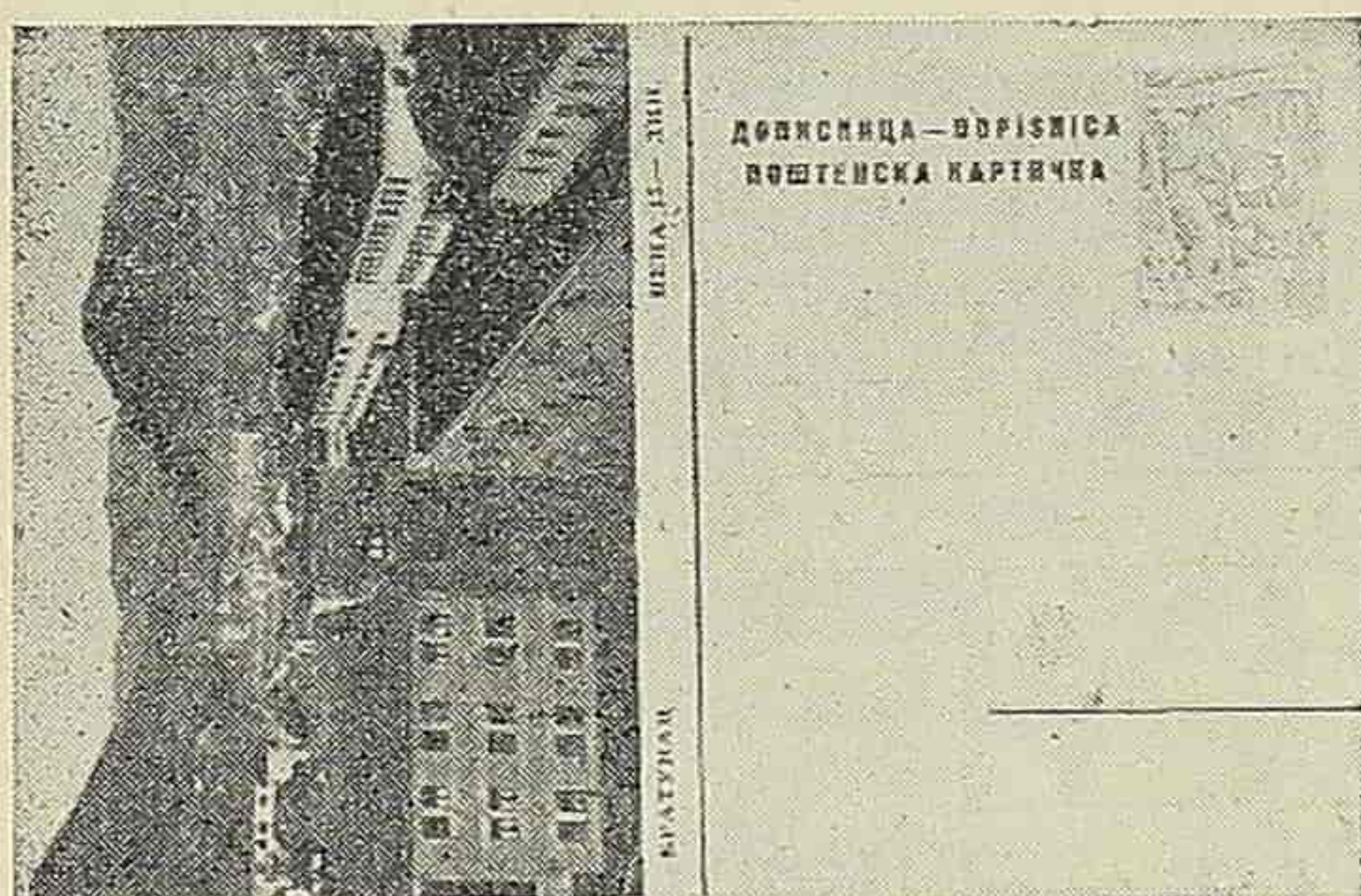
IV REDOVNO IZDANJE DOPISNICA — RAZGLEDNICA

Rešenjem br. 5245 od 22. IV. i 7. V. 1957 ozvaničila je Generalna direkcija PTT u Beogradu ovo izdanje dopisnica.

Dopisnice — razglednice IV izdanja puštene su u poštanski saobraćaj juna, jula i avgusta meseca 1957 g.

Štampane su u dubotisku kod Beogradskog grafičkog zavoda. Svojom izradom i oblikom dosta potsećaju na prethodno izdanje, samo je sada promenjen format na 143×93 mm.

Dopisnica je podeljena vertikalnom linijom na dva polja. U levom polju nalazi se slika, koja sa tri strane dopire do ivice dopisnice, a sa četvrte strane između nje i vertikalne linije (koja ograničava adresnu polovinu) nalazi se tekst: ime mesta s leve strane, a s desne cena „CENA 15.— DIN.“. U desnom polju je vrednosna oznaka u zelenoj boji, od 10 dinara (vočarstvo); levo od vrednosne oznake je tekst u dva reda: „ДОПИСНИЦА — DOPISNICA / ПО-

ШТЕНСКА КАРТИЧКА“. U ovom polju su i pet adresnih linija razne dužine, od kojih je četvrta dvostruka.

Dopisnice su rađene na beloj karton hartiji. Štampa je u mrkosivoj boji.

Ukupno ima 448 raznih dopisnica — razglednica, čija je ukupna vrednost 6720 dinara.

Dopisnice su štampane na 16 valjaka; svaki valjak ima 4 reda, a svaki red po 7 dopisnica.

I valjak: 1 red: Zadar, Zadar, Podgora, Podgora, Trogir, Trogir, Lopud.
2 red: Korčula, Korčula, Postire, Postire, Gradac, Gradac, Vis.
3 red: Brela, Cavtat, Orebić, Kaštel Gomilica, Trstenv, Mlini, Motiv s Jadrana.
4 red: Srebreno, Jelsa, Sumartin, Kupari, Supetar, Senj, Ston.

II valjak: 1 red: Makarska, Makarska, Makarska, Makarska, Biograd n/m, Beograd n/m, Starigrad na Hvaru.
2 red: Baška Voda, Vrbovska, Motiv s Jadrana, Sutivan, Motiv iz Dalmacije, Hvar.
3 red: Hvar, Hvar, Hvar, Zadar, Zadar, Šibenik, Šibenik.

4 red: Šibenik, Korčula, Korčula, Dubrovnik, Dubrovnik, Dubrovnik, Dubrovnik.

III valjak: 1 red: Omišalj, Selce, Bakar, Buje, Ičići, Vodice, Cres.

2 red: Crikvenica, Crikvenica, Mali Lošinj, Mali Lošinj, Dubrovnik, Dubrovnik, Rovinj.

3 red: Rovinj, Lovran, Lovran, Lovran, Lovran, Pula, Pula.

4 red: Pula, Rijeka, Rijeka, Rijeka, Rijeka, Rijeka, Rijeka.

IV valjak: 1 red: Opatija, Opatija, Opatija, Opatija, Opatija, Opatija, Opatija.

2 red: Opatija, Punat na Krku, Kraljevica, Kraljevica, Opatija, Baška, Malinska.

3 red: Novalja, Lokve, Fužina, Pazin, Rab, Rab.

4 red: Rab, Novi Vinodol, Mošćenička Draga, Umag, Umag, Poreč, Poreč.

V valjak: 1 red: Golnik, Rogaška Slatina, Motiv iz Slovenije, Kranjska Gora, Portorož, Bled, Bled.

2 red: Bled, Rogaška Slatina, Jezersko, Poštarska kola na Vršiču, Novo Mesto, Piran, Koper.

3 red: Rogaška Slatina, Rogaška Slatina, Rateče-Planica, Koper, Portorož, Piran, Rogaška Slatina.

4 red: Golnik, Črnomelj, Gornji-grad, Most na Soči, Motiv iz Slovenije, Rateče-Planica, Celje.

VI valjak: 1 red: Litija, Čateške Toplice, Kamniška Bistrica, Laško, Kostanjevica na Krki, Videm-Krško, Begunje na Gorenjskom.

2 red: Mlin na Muri, Bovec, Šmarjeta, Vrhnika, Žužemberk, Pokljuka, Tolmin.

3 red: Pohorje, Slovenj Gradec, Sevnica, Logarska Dolina, Poštarska koča pod Pleševcem, Tržič, Motiv iz Slovenije.

4 red: Domžale, Velenjsko Jezero, Motiv iz Slovenije, Topolštica, Zgornje Jezersko, Ruška Koča, Otočec ob Krki.

VII valjak: 1 red: Maribor, Ljubljana, Jesenice, Ljubljana, Dobrna, Maribor, Ljubljana.

2 red: Jesenice, Ljubljana, Gozd Martuljak, Vrata Triglava, Maribor, Bohinjsko Jezero, Ljubljana.

3 red: Ljubljana, Kočevje, Bohinjsko Jezero, Dobrna, Ljubljana, Vintgar, Mojstrana.

4 red: Ljubljana, Ljubljana, Gozd Martuljak, Dom na Komni, Kočevje, Maribor, Ptuj.

VIII valjak: 1 red: Palić, Budva, Kiseljak, Bar, Ulcinj, Budva, Kiseljak.

2 red: Miločer, Ulcinj, Budva, Ulcinj, Bar, Cetinje, Cetinje.

3 red: Budva, Sv. Stefan, Cetinje, Slatina Banja, Ilidža, Ilidža, Kiseljak.

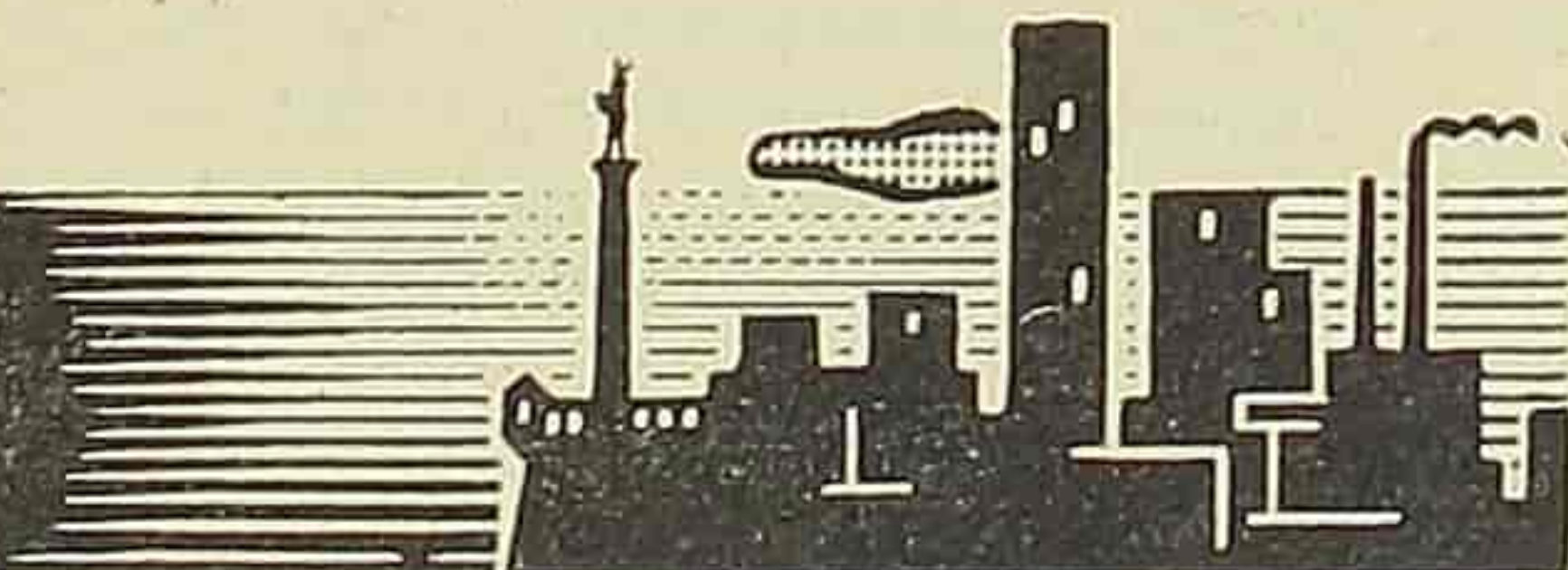
4 red: Boka Kotorska, Sutomore, Banja Vrućica, Srebrenica,

- Kotor, Srebrenica, Slatina Banja.
- IX valjak: 1 red: Zlatibor, Niška Banja, Niška Banja, Hercegnovi, Aranđelovac, Ovčar Banja.
- 2 red: Vrnjačka Banja, Topola-Oplenac, Hercegnovi, Topola-Oplenac, Niška Banja, Banja Koviljača, Vrnjačka Banja.
- 3 red: Hercegnovi, Vrnjačka Banja, Vrnjačka Banja, Niška Banja, Hercegnovi, Coko Banja, Ohrid.
- 4 red: Plitvička Jezera, Ribarska Banja, Struga, Lipik, Ohrid, Surdulica, Soko Banja.
- X valjak: 1 red: Zagreb, Zagreb, Zagreb, Zagreb, Zagreb, Zagreb, Zagreb, Zagreb.
- 2 red: Zagreb, Zagreb, Zagreb, Zagreb, Zagreb, Zagreb, Zagreb, Zagreb.
- 3 red: Zagreb, Sarajevo, Sarajevo, Sarajevo, Sarajevo, Sarajevo, Sarajevo, Sarajevo.
- 4 red: Sarajevo, Nikšić, Titograd, Titograd, Titograd, Titograd, Bitola.
- XI valjak: 1 red: Beograd, Beograd, Beograd, Beograd, Beograd, Beograd, Beograd, Beograd.
- 2 red: Beograd, Beograd, Beograd, Beograd, Beograd, Beograd, Beograd, Beograd.
- 3 red: Beograd, Beograd, Beograd, Beograd, Beograd, Beograd, Beograd, Beograd.
- 4 red: Niš, Titovo Užice, Titovo Užice, Skopje, Skopje, Skopje, Skopje, Skopje.
- XII valjak: 1 red: Novi Sad, Novi Sad, Novi Sad, Novi Sad, Novi Sad, Novi Sad, Novi Sad, Novi Sad.
- 2 red: Pančevo, Pančevo, Subotica, Subotica, Subotica, Subotica, Subotica, Subotica.
- 3 red: Osijek, Osijek, Osijek, Bjelovar, Bjelovar, Kraljevo, Valjevo.
- 4 red: Priština, Priština, Priština, Kragujevac, Kragujevac, Kragujevac, Mladenovac.
- XIII valjak: 1 red: Šabac, Zemun, Zemun, Daruvar, Vinkovci, Liština, Svetozarevo.

- 2 red: Travnik, Karlovac, Varaždin, Ključ, Karlovac, Derвента, Koprivnica.
- 3 red: Zaječar, Zaječar, Zemun, Banja Luka, Ostrožac k/Caplina, Šabac, Županja.
- 4 red: Livno, Počitelj, Svetozarevo, Zemun, Mostar, Mostar.
- XIV valjak: 1 red: Slavonski Brod, Slavonski Brod, Skrad, Karlovac, Karlovac, Karlovac, Prizren.
- 2 red: Knjaževac, Trebižat k/Caplina, Stolac, Stolac, Capljina, Stećci k/Tuzle, Bratunac.
- 3 red: Bosansko Grahovo, Bosanski Šamac, Konjic, Zenica, Sanski Most, Doboj, Doboj.
- 4 red: Boračko Jezero, Prijedor, Nevesinje, Drvar, Vrbas-Kakonjon, Bihać, Višegrad.
- XV valjak: 1 red: Negotin, Negotin, Pečka Patrijaršija, Leskovac, Peć, Kruševac, Kruševac.
- 2 red: Splav na Drini, Brčko, Tešanj, Tešanj, Trebinje, Trebinje, Kalinovik.
- 3 red: Kalinovik, Kolašin, Ivangrad, Smederevo, Velika Plana, Požarevac, Požarevac.
- 4 red: Smederevo, Loznica, Vukovar, Stubičke Toplice, Gornja Stubica, Sisak, Sisak.
- XVI valjak: 1 red: Lovćen, Perast, Petrovac na Moru, Brčko, Kolašin-Bio-gradsko jezero, Sombor, Andrijević.
- 2 red: Kumanovo, Kanjiža, Senta, Zrenjanin, Kikinda, Zrenjanin, Vrbas.
- 3 red: Vršac, Bačko Gradište, Vintgar, Senta, Mataruška Banja, Oteševac, Đerdap-Veliki Kazan.
- 4 red: Kruševac, Durmitor-Crno Jezero, Bačka Topola, Krapinske Toplice, Topusko, Sićevočka Klisura, Plav.

Tekst je za mesta i predele iz Hrvatske i Slovenije u latinici, a iz ostalih republika u cirilici.

Hame naprke

DVA ZUPČANJA KOD MARKE IZDATE POVODOM PROSLAVE 40 GODI- ŠNJICE OKTOBARSKE REVOLU- CIJE

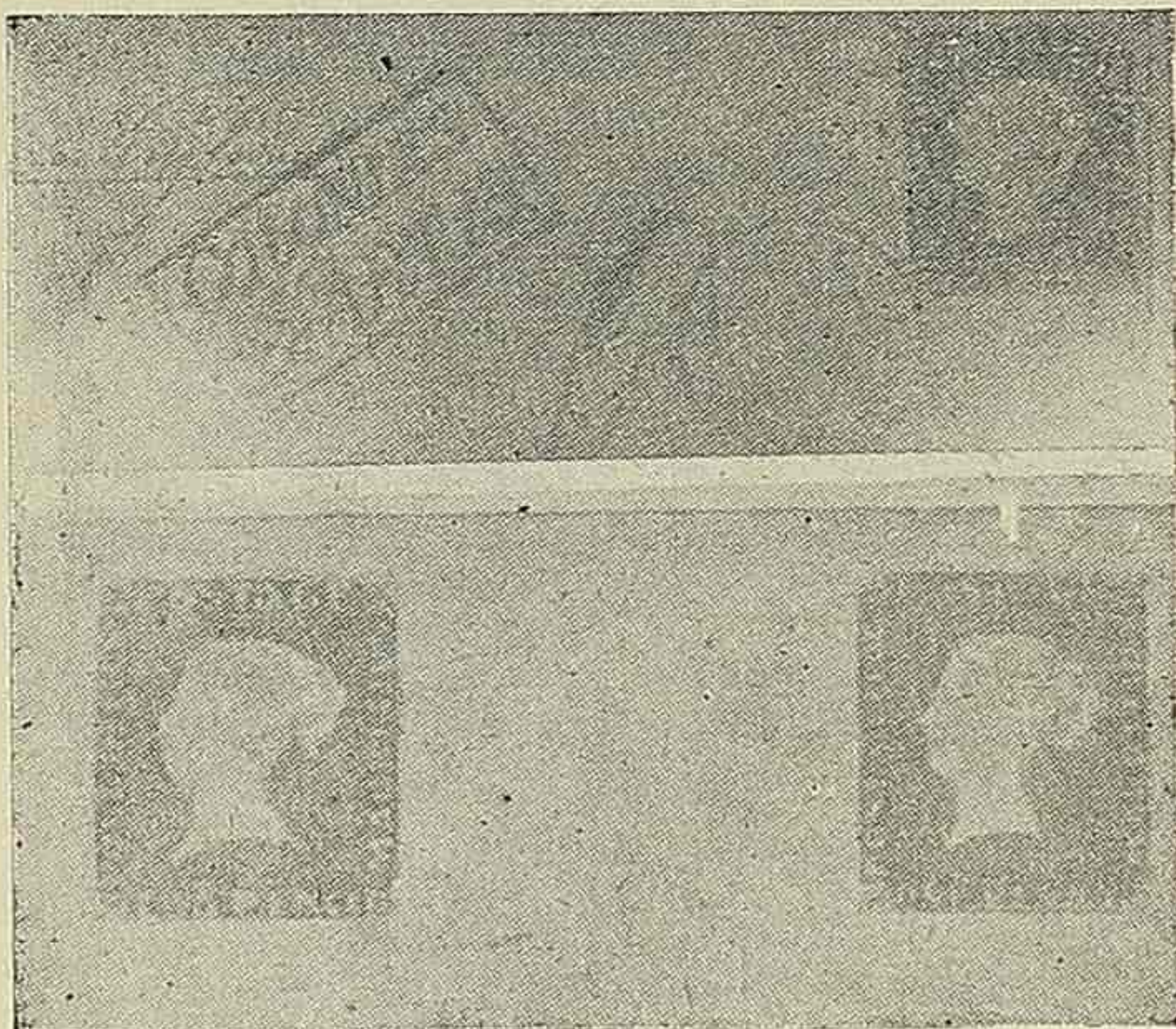
Dokora nam je bilo poznato da je marka izdata povodom proslave 40 godišnjice Oktobarske revolucije zupčana linijski $11\frac{1}{2} : 12\frac{1}{2}$. Ovakvu katalogizaciju izvršili su svi naši i strani časopisi. Međutim sada je utvrđeno, da je ova marka zupčana i češljastim zupčanjem $12\frac{1}{2} : 12\frac{1}{2}$! Ovo zupčanje, koliko je do sada poznato

— pojavilo se na poštama u Nišu i Šapcu. Naravno da nije poznato koliko je ovih maraka zupčano sa do sada poznatim zupčanjem $11\frac{1}{2} : 12\frac{1}{2}$ linijskim, a koliko češljastim od $12\frac{1}{2}$, ali već sada možemo sa sigurnošću konstatovati, da je maraka zupčanih češljastim zupčanjem $12\frac{1}{2}$ bilo mnogo manje, te su prema tome znatno ređe. Da li je ovo tačno vreme će možda učiniti, da se pitanje retkosti zupčanja tačno utvrdi.

S. O.

Mauricijus i njegovo prvo izdanje maraka

Kad se govori o najređim i najskupljim markama, među prvima se navode marke prvog izdanja Mauricijusa. O njima je mnogo pisano u filatelističkoj štampi, a i u dnevnoj štampi nailazi se ponekad na notice o njima, naročito za vreme velikih međunarodnih izložbi maraka ili aukcija, na kojima retki primerci ovih maraka dostižu neverovatne cene. I u našoj siromašnoj filatelističkoj štampi javljale su se kratke beleške, o njihovom postanku, o njihovoj retkosti, o njihovim visokim cenama i dr. Ali, mnogi naši članovi ne znaju ništa više do da te marke, s tako visokim cenama, postoje. Radi njih daćemo ovde jedan izvod iz članka J. Šeflera, koji je objavljen u poslednjoj svesci časopisa „Michel-Rundschau“ (za januar 1958).

Mauricijus je ostrvo u Indiskom okeanu, istočno od Madagaskara, na daljini oko 900 kilometara od njega; pripada ostrvskoj grupi Maskarena. Njegova površina iznosi 1863 kv. Km. Danas ima oko 500.000 stanovnika. Glavni i pristanišni grad mu je Port Louis sa 86.000 stanovnika. Službeni jezik na Mauricijusu je engleski, ali je znatno više u upotrebi francuski.

Ova činjenica, da se na ovom britanskom ostrvu najviše govori francuski, treba da se razjasni. Radi toga treba da se baci jedan pogled na istoriju ovog ostrva. Maskarene je otkrio Portugalac Pedro de Maskarenhas i po njemu su dobila i svoje ime. Do 1598 godine Mauricijus je bio portugalski, a tada su ga zauzeli Holandani, koji su ga prozvali, po imenu princa Morica Oranskog, Mauritz, ili latinizirano Mauritius. Pošto su Holandani otišli, ostrvo su poseli, 1712 godine, Francuzi, koji su ostrvu dali novo ime Ile de France, a glavnom gradu Port Louis. Njihova vlast trajala je oko 100 godina; zbog toga je još i danas tamo u upotrebi francuski jezik. Godine 1810 domogoše se ovih ostrva Englezi.

Mauricijus je bio peta zemlja u svetu, a prva britanska kolonija, koja je izdala poštanske marke.

Te marke je izrezao i izradio Francuz iz Port Louis-a, Joseph Barnard, časovničar, koji je znao i gravirati, — po nalogu upravnika pošte, Brownrigg-a. Imale su oblik uspravnog pravougaonika, sa slikom glave mlade kraljice Viktorije, i bile su slične prvim vrednosnicama Engleske. Natpis u vrhu slike bio je „POSTAGE“, desno „MAURITIUS“, u dnu je oznaka vrednosti, a pored leve ivice slike „POST OFFICE“. Na rezu vrata Viktorijine glave graver je uneo, mikroskopski sitnim slovima, inicijale svog imena „J. V.“.

Izdate su bile dve vrednosti: od 1 d. crveno-nerandžaste boje i od 2 d. plave boje. Bilo je izrađeno po 500 komada.

Veći deo tog izdanja upotrebila je ledi Gomm, supruga guvernera Mauricijusa, za pozivnice za bal, koji je bio priređen 30 septembra 1847; druge su nalažene na lokalnim pismima ili na pismima za Francusku i za Indiju. Možda je tačno da je ledi Gomm bila dala i potstreka za izdanje ovih poštanskih maraka. Priča se da ona nije htela da izostane iza otmenih dama u Engleskoj i da je želela da, kao i one, svoje pozivnice frankira markama. Tvrdilo se da je graver stvorio i sliku marke prema njenoj želji.

Od tih maraka sačuvao se vrlo mali broj: od prve poznato je danas svega 14, a od druge 12 komada; od njih je nekoliko nežigosano, a devet na pismima. Ovimabi se mogle dodati još tri marke, za koje se zna da su bile nađene, ali su uništene.

Interesantan je istorijat uništenja ovih maraka, iz koga će se videti, kako se u svoje vreme slaba pažnja obraćala na ove marke, i ne sluteći kako će veliko blago one predstavljati.

Godine 1868 kupio je jedan građanin Port Louis-a, po imenu Noirel, veliku količinu starih novina, među kojima nađe dva primerka sa upotrebljenim markama od 1 d. Post Office. On ih ponudi svom prijatelju Lionnet-u koji je skupljao marke, da ih otkupi. Ovaj uze jednu od njih (koja se sada nalazi, pošto je šest vlasnika promenila, u poštanskom muzeju u Štokholmu). Noirel metnu drugu marku u svoj džep. Drugi jedan skupljač, kad je, posle nekoliko dana, saznao od Lionnet-a, da Noirel ima još jednu staru marku Mauricijusa, dođe k njemu da je otkupi. Noirel gurnu ruku u džep; — on je bio prazan. Tada se seti da je marka bila u drugom kaputu, koji je, u međuvremenu, dao na pranje. On izjuri napolje, da upita ženu da li je našla marku u džepu, ali se nesreća već bila desila; kaput je bio besprekor-

no opran i od marke nije bio ostao ni najmanji deo.

Drugi slučaj se desio u Indiji, u blizini Madrasa. Jedan Amerikanac Braff i jedan anglo-indijski odgajivač čaja, Walker behu došli u jedno malo primorsko pristanište, koje je bilo glavno mesto za iseljavanje kulija za Mauricijus, i oni rekoše urođenicima, da traže stare marke sa pisama, koje bi im oni dobro platili. Donesoše im veliku količinu maraka, najvećim delom bez vrednosti, — ali i po jednu žigosanu marku Mauricijusa od 1 i od 2 d. Braff, koji je bio obazriviji od onoga Noirel-a, da bi sačuvao marke, metnuo ih je između zaklopaca svoga džepnog časovnika. Obojica su proveli noć u selu. Dok su spavali, neki lopov ukrade Braff-ov zlatni časovnik. U jutru, kad je krađa bila primećena, bila je odmah policija obaveštena i ovoj pođe za rukom da uhvate kradljivca baš kad je prodavao ukradeni časovnik. Ali u satu nije više bilo maraka. Kradljivac reče da je, da bi svaki trag uništio, dva komadića prljava papira izvadio i bacio u vatru.

I tako tri Post Office-a, koji su jednom bili u rukama skupljača, ne postoje više.

Za 26 komada, za koje se danas zna da postoje, zna se tačno u čijim su rukama bili. Da navedemo za to samo jedan primer! U januaru 1848 g. dobi vinarska trgovina u Bordou Ducan & Lurgny jedno pismo iz Mauricijusa frankirano s jednom Post Office markom od 2 d. Više od pola veka ležalo je to pismo među starim trgovačkim papirima. Godine 1902 jedan đak otkri to pismo, tražeći marke među tim papirima. U 1903 godini ovo pismo promeni više vlasnika. Najzad ga kupi francuski trgovac s markama, Lemaire, pa od njega Filip Kozak iz Berlina, a od ovoga Državni poštanski muzej. — Naši čitaoci su imali prilike da pročitaju ove godine istoriju jedne marke od 1 d., — prodate na Harmerovoj aukciji, — u broju 3—4 „Filateliste”.

Varnard-u je plaćeno za graviranje obe marke 10 funti, a za štampanje 10 šilinga. Za poštu je ovo malo izdanje bilo rđav posao, jer je prema ovim troškovima nominalna vrednost maraka iznosila svega 6 funti i 5 šilinga.

Originalna bakarna ploča bila je pro-nađena 1912 godine kod jednog potomka ledi Gomm. Veličina ploče je oko 8 x 6 cm. Na nj ojsu marke ugravirane u gornjoj polovini: 1 d. levo, 2 d. desno.

Zbog male količine izdatih maraka i zbog malog broja sačuvanih komada, plaćene su za ove retkosti visoke cene. Tako je firma E. Morman iz Hamburga 1934 godine postigla za 1 i 2 d. na pismu cenu od 25.000 dolara, koju je ponudio sakupljač Burrus. — Hind je platio 1923 godine za 1 i 2 d. neupotrebljene 30.000 dolara. — Jedna lako oštećena, nešto jače žigosana

marka od 1 d. otišla je 1952 godine na jednoj Köhler-ovoj aukciji u Visbadenu za 26.000 nem. maraka.

Obe ove marke bile su izdate u septembru 1847, a već u maju 1848 pojavilo se drugo izdanje, za koje je zadržana ista slika, a samo su reči „POST OFFICE” zamenjene sa „POST PAID”.

Svakako da je ovo bio razlog, — ne vodeći računa o malom tiražu, — da se govori da prvo izdanje s „besmislenim” natpisom POST OFFICE počiva na jednoj zabludi rezbara, i da je radi toga bilo tako brzo zamenjeno s drugim izdanjem s „ispravnim” natpisom. Tako se, naprimer, priča da Varnard, zaposlen i nešto rastrojen, nije bio tačno razumeo upute upravnika pošte, pa je mesto POST PAID izgravirao POST OFFICE; da se zaboravni časovničar uzalud mučio da se seti reči koje mu je kazao upravnih pošte, pa je na posletku pošao u poštu, da se obavesti, i da je iznad njenog glavnog ulaza video natpis „POST OFFICE” i da mu je tada sinulo u pameti, da su to bile te reči, koje mu je upravnik bio rekao da ureže. Požurio je kući i urezao ih na ploči, ali — to je bilo pogrešno! Ovako ili slično pričalo se o ovim starim markama Mauricijusa.

Međutim, Šefler smatra da te priče nisu tačne i za to daje neka protivmišljenja.

Pored ova dva Mauricijusa postoji čitav niz poštanskih maraka, na kojima je ista oznaka „POST OFFICE”, pa nikome nije palo na pamet, da i kod njih govori o nekoj grešci ili zabuni. Kod Sjedinjenih Država nalazi se među pretečama poštanskih izdanja puna dva tuceta maraka „poštanskih upravnika” i „carrier” maraka, koje su imale natpis „POST OFFICE” ili skraćeno „P. O.” Iz toga izvodi zaključak, da su ove dve reči, koje zaista mogu značiti poštanski ured, bile takođe upotrebljavane i u smislu poštanska služba ili kratko pošta.

Pa ne samo da navodi razne marke, koje nose natpis POST OFFICE i čime dokazuje da to nije bio pogrešan natpis, već iznosi i druge dokaze za potkrepljenje svog mišljenja; on navodi i naziv jednog dela, koje je napisao Roland Hil (Englez koji je uveo peni-porto u svojoj zemlji): „Post Office Reform, its importance and Practicability”, i kaže da je jasno da se ovde ne radi o značaju i sprovođenju reforme poštanskih ureda, već poštanske službe. Prema tome se zaista ne može Varnard sumnjičiti da je bio rasejan i zaboravan ili da je nedovoljno poznao jezik.

Iz svega toga izvodi zaključak da natpis na prvom izdanju maraka nije bio pogrešan i da sve ove priče o slabom pamćenju i dr. nemaju nikakva osnova; — da su to bile samo izmišljotine i ništa više.

Čarolije poštanske marke

Do čega može dovesti strast za skupljanjem poštanskih maraka, priča nam kroz anegdote, jedne zanimljivije od druge, poznati engleski filatelista Sesl Rouz, čija je trgovina maraka u londonskom Oksford Stritu jedna od najpoznatijih u Velikoj Britaniji.

Rodio sam se među markama. Otkad znam za sebe, živio sam među markama, u maloj radnji svoga oca, gde su se skupljali filatelisti iz celoga sveta. Naučio sam da čitam razgledajući marke. Znao sam imena svih država sveta pre no što mi je došao do ruku prvi udžbenik zemljopisa.

— Nisi još znao koliko su dva i dva, kad si naučio da razlikuješ Napoleona III od pet santima od Viktorije od jednog penija, — govorio mi je otac neprikrivenim ponosom.

Navršio sam osamnajestu godinu, kad sam otpočeo da radim sa njime. Prvi klijent, sa kojim sam imao posla, naučio me je do kog stepena može ići filatelistička strast. Bio je to starac sa izvanrednom zbirkom maraka, smeštenom u petnaestak velikih albuma, luksuzno povezanih u teleću kožu. Kad bismo naišli na redak primerak marke, otac me je slao k njemu, u veoma lepu kuću u viktorijanskom stilu, da mu je ponudim. Jednoga dana, — stari je tada imao osamdesetpet godina, — osetih da je to besumnje poslednji put što ga vidim te mu, svom bezbrižnošću i svirepošću mladosti, uputih pitanje, koje mi je gorelo na usnama:

— Znam da ne bi trebalo to da vas pitam, — rekoh, — ali interesuje me šta će biti sa vašom zbirkom maraka, kada vas više ne bude.

Oči starca smračiš se tog trenutka:

— Sahraniće je sa mnom, — odgovori on.

Naježih se na pomisao, da će ova jedinstvena zbirka biti za uvek izgubljena.

— To ne možete učiniti, — rekoh. Spreman sam da vam dam sav novac, koji trenutno mogu da skupim, — dvadeset hiljada funti, — da biste mi je ostavili posle smrti.

— Gospodine Rouz, — reče starac, blistavih očiju; novac mi nije potreban, a uložio sam isuviše vremena, isuviše ljubavi u sakupljanju svojih maraka, da bih mogao da podnesem pomisao da se njima neko koristi posle moje smrti.

On uze u ruku jedan od prekrasnih albuma povezanih u teleću kožu i otvori ga na stranici gde se nalazila jedinstvena „kraljica Viktorija”, crna, po jedan peni, jedna od najeđih maraka.

— Ovo je jedina na svetu u ovako savršenom stanju... Ako je odista želite,

— reče mi cereći se, — znaćete gde je možete naći.

Uprkos svih mojih molbi, starac se nije dao nagovoriti. Umro je posle nekoliko nedelja i odista je, po poslednjoj želji izraženoj u testamentu, sahranjen sa svim svojim retkim markama.

Posle, otprilike, dve godine došao je k meni u radnju u Oksford Stritu dobro mi poznati posrednik i preprodavac maraka.

— Rouz, — reče mi on, — imama ovde nešto veoma interesantno za vas.

On izvuče iz svoje tašne veliki album povezan u teleću kožu... Prelistavao sam ga grozničavim prstima. Na jednoj stranici na sredini albuma nalazila se „kraljica Viktorija”, crna, po jedan peni... Prebledeo sam.

— Šta vam je? — upita me posrednik. — Nije vam dobro?

Steglo mi se grlo. Nisam mogao da govorim. Neko — neću reći ko, ali u svakom slučaju ne posrednik koga sam dobro poznavao, — imao je toliko neverovatne drskosti ili smelosti, ako hoćete, da otvori grob onoga starca i otme mu njegove marke.

Godine, 1919 kad sam posle očeve smrti preuzeo njegov posao, broj skupljača je bio ograničen. U to vreme bilo je stodvadeset puta manje skupljača nego danas, i ova proporcija važi ne samo za Veliku Britaniju, već i Francusku i Nemačku. Između dva poslednja svetska rata filatelija se razvila do svoga današnjeg, neverovatnog stepena.

Trgovina s markama je u vreme, kad sam se njome počeo da bavim, analogno broju skupljača, bila prilično nerazvijena. Da bih je na neki način oživeo, dao sam u nekoliko dnevnih listova oglase, koji su prikazivali damu u krinolinu kako čita neko pismo. Pod slikom je bio natpis: „Imate li još uvek pisma svoje bake? Ako mi ih pošaljete, otkupiću ih.” Mnogi su odista imali na svojim tavanima čitavo bogatstvo u markama za koje nisu znali.

Među ponudama bez mnogo vrednosti, primio sam jednoga dana čitav svežanj starih pisama na kojima je bilo veoma retkih maraka. Ocenio sam njihovu vrednost na preko četiri hiljade funti, te rešen da istovremeno napravim dobar posao i priredim prijatno iznenađenje donosiocu, ponudih mu dve hiljade funti, što je u to vreme već bila sasvim velika svota novaca.

Na moje zaprepašćenje, on odbi ponudu. Nekoliko dana docnije saznao sam da je svoje marke prodao na licitaciji za četiri i po hiljade funti.

— Vi ste, znači, poznavali vrednost tih maraka? — upitao sam ga.

— Ne, — reče on. Vi ste mi je otkrili. Da ste mi za njih ponudili desetak funti pristao bih istoga časa. Ali, kada ste spomenuli dve hiljade funti, veličina sume me je toliko iznenadila, da mi je namah palo napamet da marke vrede mnogo više...

To je bila dobra pouka! Otada, kada bih primao primerke odista interesantne, predlagao sam cenu dovoljno nisku da ne izazovem sumnju kod vlasnika maraka, koji će se obradovati na neznatnu sumu, jer mu ona dolazi sasvim neočekivano. Čim bi se posao zaključio sa uspehom, slao bih čoveku koji mi je prodao marke još jedno pismo, u kome bih mu doznačio dvadeset ili trideset puta veći iznos no što je primio, sa objašnjenjem da sam u hrpi maraka našao primerke mnogo ređe no što sam to ranije mislio...

Ali kupovina maraka nije uvek tako jednostavna. Pre nekoliko godina, 1950 mislim, primio sam pismo od jedne žene koja je živela na selu, na nekoliko stotina kilometara od Londona: imala je, — pisala mi je, — na stotine Napoleona III, naročito retkih, neponištenih i u odličnom stanju, ali koje nije mogla da mi pošalje. Trebalo je da odem da ih vidim.

Ako je govorila istinu, svaka od ovih maraka vredi dvadesetpet hiljada franaka, a ona ih ima na stotine!

Pošao sam vozom na ovo putovanje, čim sam mogao, i stigao u mali zamak. U salonu nalazila se žena pedesetih godina. Ali, pre no što sam nju ugledao, primetio sam nešto odista fantastično: na stolu su bile smeštene, jedna do druge, pet vaza, i namah shvatih zašto mi je ova žena pisala da ne može da mi pošalje marke u London. Pet ogromnih vaza bile su potpuno prekrivene skupocenim markama Napoleona III.

— Moj ded ih je kupio, — objasni žena, — kad je u pratnji kraljice Viktorije bio u Parizu i prilepio ih na ove vaze kao uspomenu Zar nisu divna dekoracija?

Stresao sam se od zaprepašćenja. Potom sam u sebi brzo načinio kalkulaciju: šesto maraka po dvadeset hiljada franaka komad, pretstavljaju vrednost od petnaest miliona franaka. Za vaze skoro bezvredne, odista divna dekoracija!

— I sve su u odličnom stanju, — dodade njihova sopstvenica smešeći se blaženo.

— To je istina, rekoh, ali ako ne mogu da se skinu sa vaza, i da pri tome ostanu neoštećene?

To je, ustvari, bio problem: izvući iz njih pravo bogatstvo ili — prodati ih u antikvarnici uz malu nadoknadu. Najzad, žena pristala da mi poveri jednu od vaza — kauciju od pet funti — da bih utvrdio da li se marke mogu skinuti.

Na povratku u London, izgled na takvo blago načinio me je toliko nestrpljivim, da sam noktima pokušao da skidam marke sa vaze. Uništivši na taj način četiri marke i već izgubivši u nepovrat sto hi-

ljada franaka, odlučih da sačekam mišljenje svoga prijatelja hemičara. Ostavio sam vaz u njega i posle besane noći požurio k njemu u ranu zoru.

— Ne znam, reče mi on, vrstu lepila koja se upotrebljavala pre sto godina. Sa postojećim sretstvima ne mogu da ga rastvorim... I još nešto, marke su prevučene lakom koji će, čim se bude počeo skidati, uništiti marke potpuno.

Bio sam očajan ali podigoh glavu kada on dodade:

— Ima možda jedno rešenje.

— Koje? — upitah pun nade.

— Umesto da skinemo marke sa vaze, da skinemo porcelan sa maraka... Ali, u tom slučaju, morali bismo da razbijemo vaz u i skidamo komad po komad sa maraka.

Bio sam spreman na sve, samo da bih došao do skupocenih „Napoleona III” i namah pristadoh. Sledećeg dana kada sam se vratio svome prijatelju vaza je bila razbijena na dvanaest delova, ali lice hemičara bilo je beznačajno.

„Tu se odista ništa ne može uraditi, reče. Ovo lepilo je na bazi pileće masti i neviđene snage. Prilepilo bi komade gvožđa...

Pomirih se sa sudbinom da saopštim svojoj klijentkinji, da su njene marke neupotrebljive u filateliji. Ali stvar se nije završila na tome! Sledećom poštom ona mi je vratila pet funti, koje sam joj dao kao kauciju, i tražila natrag svoju vaz u. Morao sam da joj priznam da je razbijena. Na taj način su me šest stotina „Napoleona III” od kojih sam očekivao nekoliko miliona zarade, stajali pedeset hiljada franaka otštete, ne računajući trud hemičara i svoje putovanje u nutrašnjost Engleske.

(Nastaviće se)

PAŽNJA VLASNICIMA „LIEBIG”-ovih SLIČICA

Tražim Liebigove sličice sa natpisima na češkom, poljskom, ruskom i mađarskom jeziku, kao i bolje serije na francuskom i nemačkom jeziku. Dopisujem se: italijanski, nemački, francuski, engleski i ruski.

Megvétel céljából keresem a közismert „LIEBIG” képecskéek sorozatait, vagy egyes példányait. cseh- lengyel- olasz- és magyar nyelvű feliratokkal. Úgyszintén a ritkább sorozatokat német és francia feliratokkal. Levelezés: olasz, német, francia, angol, és orosz nyelven.

ACHTUNG! SUCHE „LIEBIG”-BILDER! Suche Liebig-Bilder mit Text in böhmische, polnische, russische und ungarische Sprache, sowie bessere Serien in französische und deutsche Sprachen.

Viale Principe Amedeo 35
ALBERTO SAVINI
RIMINI (Italia)

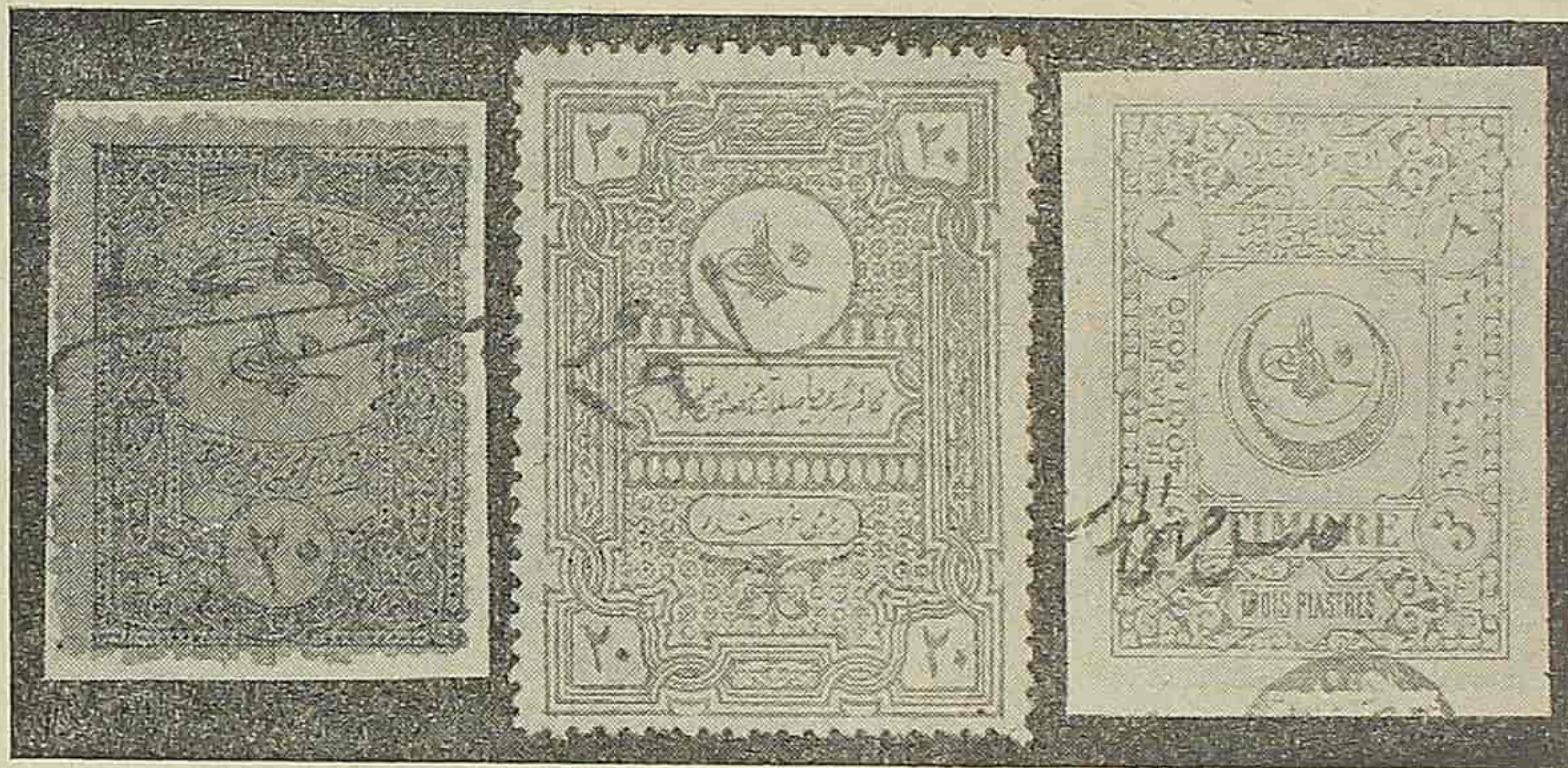
Taksene marke Bosne i Hercegovine

Bosnu i Hercegovinu osvojili su Turci 1463 godine, i njom vladali više od četiri veka. Bosna i Hercegovina bile su pod turskom vlašću sve do Berlinskog Kongresa 1878 godine, kada ih je okupirala Austrija. Sve do 1918 godine Bosna i Hercegovina su najzapuštenija oblast Evrope.

Do okupacije Austrije u Bosni i Hercegovini upotrebljavane su turske taksene

Austrija ostavila na snazi, ali je preračunala tarifu po ovom Zakonu od piastera i para u forinte i novčiće, pa su se stoga pojavile kod ovog izdanja upravo nemoguće vrednosti, sem vrednosti 2, 4, 8 i 25 novčića.

Ove marke veličine su 33:26 mm. Tekst na markama je hrvatski i turski. Crtež je orijentalni sa motivima tepiha.

hartije, a kasnije turske taksene marke, koje su i posle 1878 godine upotrebljavane, sve do 1912 godine. Istina, posle okupacije od strane Austrije, turske taksene marke pronađene su samo na predmetima šerijatskog suda, verskog suda, koji je raspravljao bračne sporove po propisima šerijata.

Marka od 2 novčića je žućkaste boje, a sve ostale zelenkaste. Vrednosti su sledeće: 2, 4, 8, 17, 25, 33, 42, 63 i 83 novčića, 1,25, 1,67, 2,08, 3,13, 4,17, 6,25, 8,33, 12,50, 16,67, 20,83, 31,25, 41,67, 62,50 i 83,33 forinti.

Ovo izdanje bilo je vrlo kratko vreme u prometu i vrlo mali broj ovih maraka

Novi okupator Bosne i Hercegovine, Austrija, uvodi za ovo okupirano područje posebne taksene marke. Po redu izlaska, do kraja okupatorske uprave nad Bosnom i Hercegovinom, izdane su sledeće takse marke:

1. — Emisija 1879 (1 juli) — Po Otomanskom taksenom zakonu od 30 aprila 1873 (odnosno, po islamu, 1290 g.), koji je

je upotrebljen. Dve najveće vrednosti uopšte nisu ni upotrebljavane. Danas je vrlo mali broj skupljača taksenih maraka, koji se može pohvaliti da poseduje ma i jedan jedini komad iz ove serije. Komplet na serija ovih maraka poznata je samo sa oznakom „SPECIMEN“. Najveći broj maraka ovog izdanja nalazi se u Muzeju u Pragu — 10 komada (iz poznate zbirke L.

Hanus-a), zatim Muzej u Beču ima 7 komada i Muzej u Berlinu 3 komada. Neki austrijski stručnjaci za taksene marke Bosne i Hercegovine tvrdili su da se jedna kompletna serija ovih maraka nalazi u Muzeju u Sarajevu. Međutim ove se marke nikad tamo nisu nalazile. Posle nepuna tri meseca od izdavanja ove emisije, one su povučene i sve postojeće zalihe komisijski su spaljene.

2. — Emisija 1879 (10 sept.). — Austrija je donela novu Tarifu uz Takseni zakon,

koja je stupila na snagu 10 septembra 1879 god. Toga dana puštene su u promet i nove taksene marke. Ovo izdanje slično je sa prvim izdanjem po crtežu sa nešto većim brojevima kod oznake vrednosti.

Ovo izdanje ima 26 vrednosti. koje su sledeće: 1, 2, 4, 8, 10, 12, 16, 20, 24, 30, 36, 40, 48, 64, i 80 novčića, 1 forin, 1.20, 1.60, 2.40, 3.20, 4, 6, 8, 12, 16 i 24 forinta.

Iako je ovo izdanje bilo u upotrebi 7 godina, veće vrednosti su vrlo retke i danas se već teško mogu naći.

3. — Emisija 1886 (1 novemb.). — Novi crtež. Tekst na srpskom, hrvatskom i turskom. Zupčanje $10\frac{1}{2}:13$, a retko $9:9\frac{1}{2}$. ovo izdanje ima 30 vrednosti: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 40, 50, 60, 80 i 90 novčića, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 15, 20 i 25 forinata.

Marke od 1 do 30 novč. imaju smeđu boju, 40 do 60 novč. plavu, 80 i 90 novč. ružičastu, a od 1 do 25 forinata zelenu. Po-

zadina kod ovih maraka je u svetlijoj osnovnoj boji. Veće vrednosti vrlo retko se vide. Marke zupčane sa $9:9\frac{1}{2}$ imaju 10-struku vrednost od maraka sa normalnim zupčanjem. Smatraju se ređim komadima, marke koje nisu poništavane crtama mastila, već pečatom.

4. — Emisija 1899 — Novi crtež. U sredini grb. Oznaka godine „1899”. Zupčanje 13. Valuta u krunama i helerima. Ivice ovih maraka imaju posebnu boju. Ovo izdanje ima 30 raznih vrednosti, i to: 2, 4, 6, 8, 10, 14, 20, 26, 30, 38, 40, 50, 60, 64 i 80 helera, 1, 2, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 24, 30, 40 i 50 kruna. Marke od 2 do 10 helera boje su plave, 14 do 38 karmin, 40 do 80 helera zelene, 1 do 6 kruna plave, 8 do 16 kruna karmin i 20 do 50 kruna zelene. Ivice na markama imaju drugu boju. Kod vrednosti: 6, 8, 10, 38 i 80 helera postoje ivice u dve razne boje. To isto se javlja i kod vrednosti od 5, 16 i 50 kruna.

5. — Emisija 1912 (1 juli) — Crtež isti kao kod prethodnog izdanja sa oznakom godine „1912”. Ovo izdanje ima sledeće vrednosti: 2, 4, 6, 8, 10, 14, 20, 26, 30, 38, 40, 50, 60, 64 i 80 helera, 1, 2, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 24, 30, 40 i 50 kruna. Marke od 2 do 80 helera imaju plavu boju sa osnovom u smeđoj boji, a od 1 do 50 kruna boje su karmin sa osnovom u zelenoj boji.

6. — Emisija 1916 (1 avgust) — Crtež nepromenjen, a takođe i boje. Marke nose oznaku godine „1916”. Vrednosti kao i kod izdanja 1912 godine tj.: 2, 4, 6, 8, 10, 14, 20, 26, 30, 38, 40, 50, 60, 64 i 80 helera,

1, 2, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 24, 30, 40 i 50 kruna.

7. — Emisija 1917 (1 oktobar) — Dopunsko izdanje sa novim vrednostima — inače u svemu isto kao i izdanje 1916 godine. Vrednosti su sledeće: 1, 3, 5, 7 i 9 helera, 3, 7, 32 i 48 kruna.

Marke emisije 4, 5, 6 i 7 ne smeju se prati u vodi, jer se sa ovih maraka skida boja i marka postaje neupotrebljiva.

Iako je okupacija Bosne i Hercegovine od strane Austrije prestala 1 decembra

1918, ove marke ostale su u upotrebi do 16 juna 1920 godine, kada su definitivno povučene iz prometa.

Austrija je ostatke maraka iz 1912 godine prešampala u vremenu od 1915 do 1918 za okupirana područja u Srbiji i Rusiji, a jedan preostali deo prešampala je za potrebe u svojoj zemlji za naplatu trošarine na vino. Prešampavanjem ovih maraka dobiveno je 247 raznih vrednosti.

Jugoslavija je sve preostale marke komisiski spalila na dan 10 marta 1922 godine u Fabrici duvana u Sarajevu. Poznato je da je spaljeno maraka od 40 kruna 12.735 komada a od 50 kruna 7.872 komada.

POREZ NA DRVO uvodi Austrija u Bosni počev od 29 februara 1880 g. Ovaj porez plaćala su ona lica koja su vršila prodaju drva iz državnih šuma. Za naplatu ovog poreza izdate su marke, koje su štampane u Zagrebu. Marke su sečene — nezupčane i nose natpis: „Desetina” na hrvatskom i srpskom i „Zehent” na nemačkom.

Vrednosti su: 2 novč. sa štamparskim slogom u crnoj boji na žutoj hartiji. Postoji ista marka otšampana na crvenoj hartiji. 10 novč. na žutoj, plavoj i crvenoj hartiji.

Ove marke su vrlo retke. Poznat je primerak od 10 novč. sa štamparskom greškom „SARAJEZO” umesto „SARAJEVO”. Ova greška brzo je primećena i takve marke su uništene.

POREZ NA ŽIŽICE uveden je 24 marta 1917 god. Marka ima oblik trake. Izdate su sledeće marke:

1. — Kontrolna marka bez oznake vrednosti. Štampana je u crvenoj boji na beloj hartiji;

2. — Redovni porez. Marka od 2 helera štampana u crvenoj boji na beloj hartiji i 10 helera štampana u crnoj boji na beloj hartiji.

3. — Porez na uvezene žižice. Marka od 2 helera štampana u crvenoj boji na žutoj hartiji i 10 helera štampana u plavoj boji na žutoj hartiji.

4. — Naknadno uvedeni porez. Marka od 2 helera štampana u plavoj boji na beloj hartiji i 10 helera štampana u zelenoj boji na beloj hartiji.

— 5. — Kontrolna marka za žižice oslobođene od poreza. Marka štampana u crnoj boji na zelenoj hartiji bez oznake vrednosti.

KONTROLNA MARKA ZA ŠEĆER. Nema oznaku vrednosti. Marka nosi grb i natpis: „Zatvarni biljeg za šećer”. Boja marke je crna i crvena. Ova se marka lepila na šećer pakovan u glavama prilikom izlaska iz fabrike.

Taksene marke Bosne i Hercegovine predstavljaju dragoceni materijal. Danas je on već vrlo redak. Najveći broj zbirki nalazi se u rukama austriskih skupljača, zatim u SAD. Kod nas su poznate 3—4 značajnije zbirke.

ПОМЕН УМРЛИМ ФИЛАТЕЛИСТИМА СЕРГИЈЕ МАНЖЕЛЕЈ

Изненадно, некако подмукло, отргнут је из наше средине ретко добар човек и обдарени филателистички стручњак. Тај нестанао оставио је дубоку и приметну празнину, јер је Манжелеј био један од оних људи, који зраче својом појавом и непосредношћу. Увек приступачан, присан, освајао је готово на пречац и потпуно.

Уживао је глас одличног познаваоца марака. И, доиста, мало је таквих стручњака, какав је био Манжелеј. Универзалано образован; говорио је перфектно неколико страних језика. Манжелеј је пришао филателији још у детињству и, већ тада, са љубављу и жаром пасионираног сакупљача. Испрва само тежња да се скупи што више марака, што је, у осталом и правилно код деце и почетника, ускоро се код Манжелеја претворила да се дубље и озбиљније проуче марке, покуша да од-

гонетне безбројне тајне, које крију марке и филателија.

По природи педантан и тачан, он је брзо ушао у ред стручњака и одличних познавалаца нарочито руских, швајцарских и југословенских марака. До-

шавши у нашу земљу још као млад човек, он је с изванредном енергијом приступио организовању југословенске филателије. Чим је, одмах по завршетку Првог светског рата, основан Српски филателистички клуб, Манжелеј је постао његов активан члан. Године 1933 предано ради на оснивању Југословенског филателистичког савеза, чији је члан управног или надзорног одбора, са малим прекидима, био све до 1941 године. Кад је 1948 године основан Савез филателиста Србије, улази у прву управу, и ту његово богато искуство долази до пуног изражаја.

Манжелеј је много радио на филателистичкој литератури, и нека његова дела трајне су природе. Сарађивао је у многим часописима, а највише у „Филателисти“, гласнику Југословенског филат. савеза и у „Росики“. Сарадник „Филателисте“, органа С. Ф. С. остао је све до смрти. Ту су излазили његови многи чланци и расправе, које су се одликовале богатством садржаја и озбиљношћу третирања материје. Манжелеј је располагао посебном способношћу да осети у чему се састоји суштина питања и да своје поставке и закључке пренесе и саопшти лако и непосредно. Уз то, он је имао и необично развијен дар запажања, који, иначе, недостаје многим истраживачима наших марака. Ради ових својстава, његови се чланци и написи читају с интересовањем и пажњом.

Један од оних који је изнад свега волео истину, Манжелеј је у својим чланцима понекад био и преоштар. Али се зато трудио да буде објективан и правичан. Као писац био је врло плодан. Поред других многобројних радова, његово најбоље и највеће дело је студија о маркама са црним оквиром. То је подручје Манжелеј проучио до детаља и познавао га боље од свих дру-

гих. Ово дело остаје трајан путоказ за све филателисте, који желе да проучавају марке овог издања. Оно је, истовремено, и видан доказ са колико је знања и инвентивности располагао Манжелеј.

Нестало га је из наше средине, иако није доспео да каже све, да пренесе своје богато знање и искуство. И у толико је већи губитак за нашу филателију, којој је несебично служио.

С. Остојић

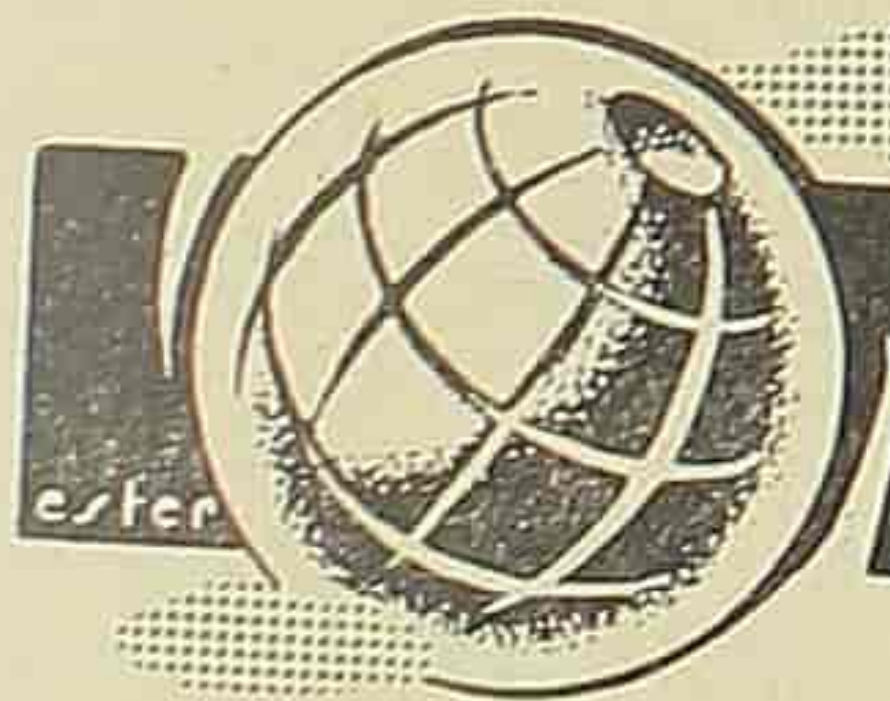
Др. СТЕПАН МЕЦГЕР

Орган Х. Ф. С. „Филателија“ изненадио нас је жалосном вешћу да је почетком ове године занавек склопио очи симпатичан стари филателиста Др. Степан Мецгер из Винковаца.

Ова тужна вест је тешко пала свима, који су познавали старог доктора, а и уредништву „Филателисте“, чији је, ранијих година, био вредан сарадник. Тешко нам пада тај губитак, јер смо се ипак надали да ћемо читати још много озбиљних ствари из његова пера. Његова вечита, незаборавна свежина, његова велика наклоност свему што је у вези са филателијом, његово удубљење у све оно што може објаснити разне појаве у филателији и оно чиме филателија може користити и старијим и млађим филателистима, — остаће незаборавни.

И ми се придружујемо „Филателији“, да ће његов увек свеж и младалачки дух, његова невероватна енергија и његов благотворни утицај на млађе генерације филателиста живети догод буде оних, који ће бити способни да схвате сву ширину и богатство његовог снажног духа.

Успомена на драгог доктора остаће увек свежа и драга међу нама, његовим познаницима.

крз филателистички свет

„FILATELIJA I POŠTA NERAZDVOJNO SU POVEZANI“

Dr. B. Šaginger, generalni direktor PTT u Austriji prilikom otvaranja filatelističke izložbe u Radničkoj komori u Beču (29 novembra 1957) u svom govoru podvukao je naročito da su filatelija i pošta nerazdvojno povezane i time ukazao na potrebnu saradnju poštanske uprave i filatelističkih organizacija.

ČETRDESETOGODIŠNJICA OKTOBAR-SKE REVOLUCIJE

Jedna prigodna tematska zbirka iz prošle godine, u kojoj su samo izdanja poštanskih uprava socijalističkih zemalja: Albanija (3 marke), Bugarska (5), Čehoslovačka (2), Jugoslavija (1), Kina (5), Mađarska (2), Nemačka Ist. (2), Poljska (2), Rumunija (3), SSSR (22) i Vijetnam Sev. (3), — svega 50 maraka. — Sem toga, SSSR izdao je još i 2 bloka.

MEĐUNARODNA NEDELJA PISMA

Iz izveštaja o radu XIV kongresa Svet-skog poštanskog saveza (objavljenog u „PTT časopisu sindikata PTT Jugoslavije”) vidi se da je „kongres usvojio kao preporuku uvođenje „Međunarodne nedelje pisma”, istim da u toku te nedelje pada i dan 9 oktobar tj. dan osnivanja Saveza”.

Mi smo ranije već obavestili čitaoce da je ta ideja ponikla još pre nekoliko godina u SAD i da je naišla na podršku mnogih država (Francuske, Kanade, Austrije, Engleske i dr.), — Posle ove odluke S. P. S.-a održavanje „Nedelje pisma” proširiće se sigurno još na veći broj država.

UČEŠĆE NAŠIH UMETNIKA U IZRADI CRTEŽA ZA MARKE UJEDINJENIH NACIJA

U „Borbi” od 12. februara 1958 objavljena je vest da je „u neslužbenom razgovoru, prilikom kongresa međunarodne poštanske unije u Otavi, bilo reči i o učešću naših umetnika u izradi idejnih crteža za marke UN. Tom prilikom šef Poštanske administracije UN Rajder Tvid obećao je članu naše delegacije Dr. Mićiću da će za obradu narednih crteža za marke UN uzeti u kombinaciju radove jednog od naših slikara”.

KONKURS IZRAELSKIH POŠTA

Povodom proslave desetogodišnjice države Izraela ove 1958 godine, uprava izraelskih pošta organizovala je međunarodni konkurs, slobodan za sve umetnike, za izradu crteža za jednu seriju od 3—4 marke sa slikama scena iz starog zaveta.

Tri najbolja podneska biće nagrađena: prva nagrada 1.000 dolara, druga 500, treća 250.

Sva potrebna obaveštenja daje Services Philateliques. Jerusalem (Izrael).

Rok za podnošenje crteža 16 maj 1958.

DANI MARKE U FRANCUSKOJ

Dani poštanske marke održaće se 15 i 16 marta 1958 u gradovima Francuske i Alžira, kao i u Dakaru.

Ova manifestacija u Parizu sastojće se iz jedne velike filatelističke izložbe i trgovačke berze. U izložbenim prostorijama radiće jedan privremeni poštanski ured, koji će svu primljenu poštu žigosati specijalnim žigom.

Povodom ove manifestacije biće izdata jedna specijalna spomen marka: niena vrednost biće frankovna 15 fr. više 5 fr. doplatka u korist Crvenog krsta.

Savez filatelista za tu priliku izdaće jednu dopisnicu izrađenu u polihromiji i jednu ilustrovanu kovertu, koja će biti frankovana specijalnom markom, poništenom prigodnim žigom.

Sem toga 11 društava predvidelo je karnevale lokalnog značaja.

BUGARSKI NOVITETI U PRETPLATI

„Filatelija” — Zagreb objavila je da, počevši od 1 januara 1958, može svaki pretplatnik filatelističkog poštanskog servisa u Sofiji nabaviti od svakog prigodnog izdanja Bugarske do pet serija (uključivo ključne marke) po nominalnoj vrednosti, a veće količine uz više trgovačke cene.

NOVA IZDANJA MARAKA KANADE U 1958 GODINI

Ministarstvo pošta Kanade objavilo je program za 1958 godinu za izdanja 8 novih maraka:

Prva će izaći 22 januara u čast štampe, koja je odigrala veliku ulogu u razvitku nacije.

U martu će se izdati 1 marka za međunarodne geofizičku godinu.

U maju pustiće se 1 marka u spomen stogodišnjice Brit. Kolumbije.

U junu će se s 1 markom obeležiti 50 godišnjica Društva kanadskih milosrdnica.

U julu proslaviće se 350 godišnjica grada Kvebeka, koji je 1608 godine osnovao Samuel de Šamplen.

U avgustu dodaće se seriji izvidnika još jedna marka u spomen La Varandrijea.

U septembru biće s 1 markom obeležena stogodišnjica pronalaska petroleja u Kanadi.

U oktobru, poslednja marka za 1958 godinu biće izdata o 200 godišnjici prve kanadske skupštine u Halifaksu.

PROGRAM IZRAELA ZA 1958 GODINU

Program za 1958 godinu sastavljen je iz ovih spomen izdanja:

- Dolazak milionitog useljenika.
- Izložba „Deset godina” u Jerusalimu.
- Kongres svetske jevrejske omladine u Jerusalimu.
- Dan prava čoveka.
- Nova jevrejska godina.

PROGRAM IZDANJA MARAKA ZAP. NEMAČKE

Sem spomen izdanja o 50 godišnjici smrti V. Buya, koje pušteno u tečaj 9 januara, predviđena su za 1958 godinu još i ova izdanja:

1) Jedna serija posvećena predohrani od šumskih požara.

Za stogodišnjicu rođenja Rudolfa Dizela, pronalazača Dizelovih motora.

3) Dve marke s doplatkom u korist putovanja studenata u Berlin.

4) Za 1000 godišnjicu tržne zgrade u Trevesu.

5) Za 800 godišnjicu Minhena. Frankfurtu.

7) Za 150 godišnjicu pedagoga Šulce-Deliča.

8) Za gimnastički festival Nemačke u 1958 godini.

9) Dve marke Evrope za 1958 godinu.

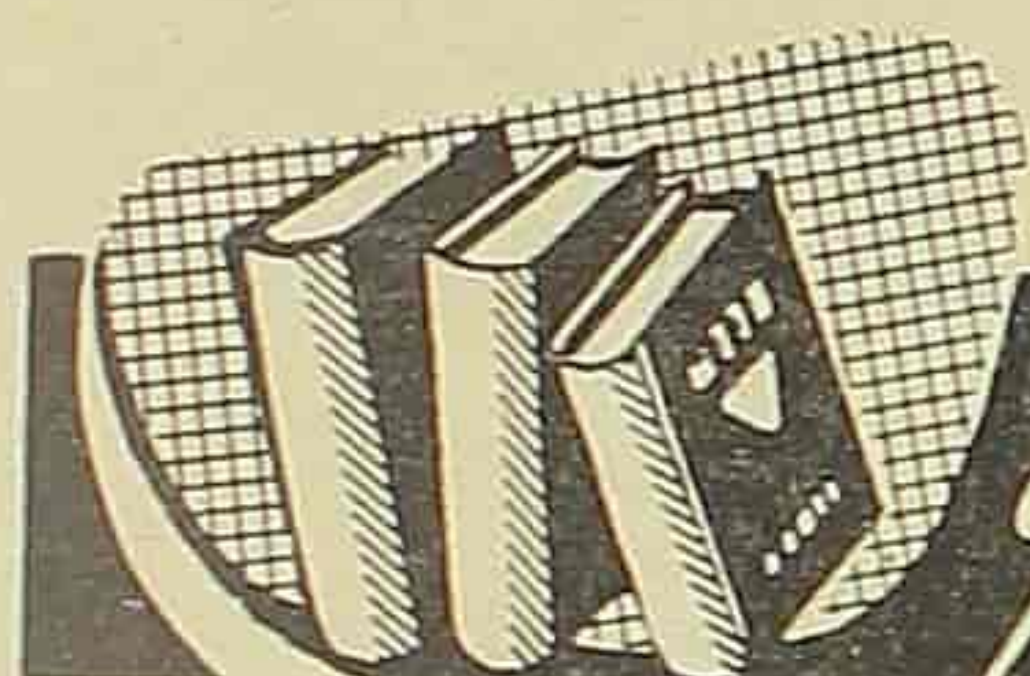
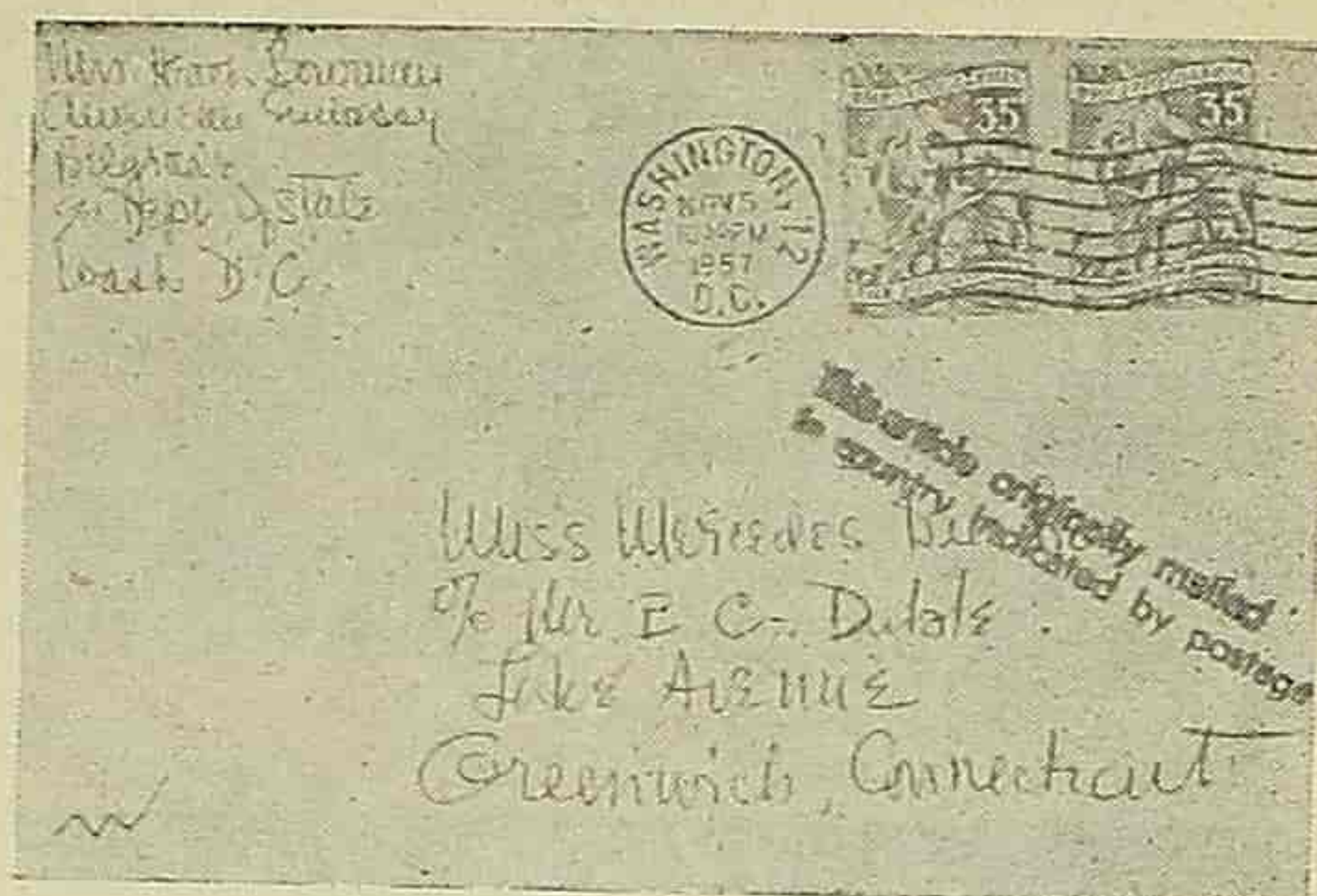
10) Za 500 godišnjicu zavoda Nikolaus Cusanus.

11) 4 vrednosti sa slikama „Dobrotvori čovečanstva“.

JEDNO INTERESANTNO PISMO

Pismo, čiju sliku donosimo, poslato je iz Beograda za SAD. Ono je otpravljeno za mesto opredelenja, taksirano sa 70 dinara (dve marke po 35 dinara). Marke nisu bile u Beogradu prežigosane — poništene, pa kad je pismo stiglo u Vašington, tamo su marke poništene žigom tamošnje pošte, a ispod maraka udaren je ručni žig u crve-

noj boji „The article originally mailed in country indicated by postage“.

Филателијска митинга

PTT ČASOPIS SINDIKATA, SLUŽBENIKA I REDNIKA PTT IUGOSLAVIJE objavio je u drugom polugodu prošle godine ove filatelističke članke:

U broju 6: „Nove marke s motivima flore” i „Prigodne marke povodom prvog kongresa radničkih saveta” od D. Tubinovića.

U broju 7-8: „Prigodne marke povodom II gimnaestrade” od Dejana Tubinovića.

U broju 9: „U Zagrebu je priredena izložba „Telesni odgoj i filatelija” od M. Šerića.

U broju 10: „Prigodne marke s motivima iz folklora” od P. Tubinovića i „Filatelija i pošta” od M. Šerića.

U broju 11-12: „Nove prigodne marke „Zaslužni ljudi iz naše kulturne prošlosti” od D. Tubinovića i Lj. Mihailovića. „FILATELIJA”, glasilo F. S. H.

Izašao je br. 1, u kome su objavljeni članci: I. Hršak „Da nam marke budu ljepše”; D. Teodorovića „Različiti prikazi fil. izložbe „Tabil”; I. Lukačića „Poštanski žigovi SAD”; V. Ercegovića o pok. Dr. Stjepanu Ladislavu Mecgeru.

NAŠI SARADNICI PIŠU U STRANIM ČASOPISIMA

U nemačkom časopisu „Sammler-Dienst” br. 2 za 1958 g. objavljen je članak Siniše Ostojića „Interessantes über die jugoslawische Kulturdenkmäler-Serie”, — opširniji prikaz naših maraka „Jugoslovenska umetnost kroz vekove” izdatih 1956 godine. Iako sa zadocnjenjem, ipak će ovaj prikaz naših maraka korisno poslužiti propagandi tih maraka.

U „Michel-Rundschau” br. 5 za februar 1958 g. objavljen je dopis M. Venera o jednom pogrešno preštampanom tabaku nemačkog izdanja za Crnu Goru iz 1943 godine. To je izdanje izrađeno od maraka koje su Italijani izdali za C. Goru za vreme okupacije s motivima iz Crne Gore, pa je iste godine nemačka okupaciona vlast izdala 9 maraka toga izdanja s preštampanom „Nationaler / Verwaltungsuasschuss / 10. XI. 1943”. Pogrešno je taj otisak otštampan na jednom tabaku vrednosti od 15 čentezima, koja vrednost nije preštampana u tom nemačkom izdanju.

ALFRED SCHWENZFEGGER: „ALLES ÜBER DIE BRIEFMARKE”

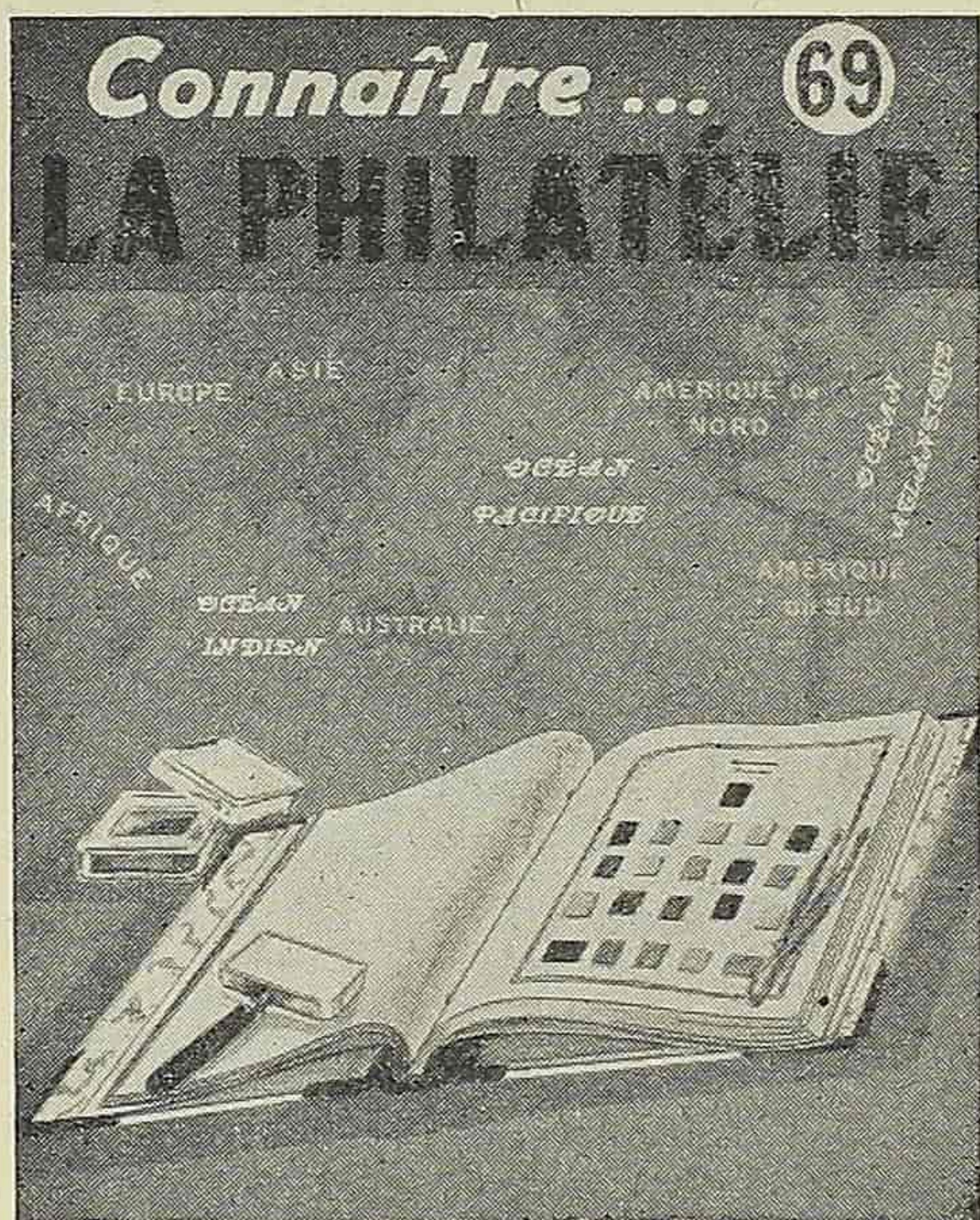
U izdanju preduzeća Herder iz Freiburg im Breisgau (Nemačka) izašla je iz štampe knjiga poznatog nam filateliste sa „Jufiza III” iz Zagreba — Alfreda Schwenzfegera „Sve o poštanskim markama” u veoma dobroj obradi i sa temeljitim osvrtom na područje koja obrađuje — sa priloženim tabelarnim pregledima u jednoj boji i u višebojnom tisku.

Knjižica govori o retkostima, pogrešnim tiscima, falsifikatima, o raznim načinima izrade poštanskih maraka o obradi zbirke i o primeni filatelističkog pribora, kao i o veoma korisnim uputima — kako treba da se sastavi specijalna zbirka itd. itd.

S obzirom na dugogodišnja iskustva autora — i njegovu najširu saradnju u međunarodnim filatelističkim krugovima — uspeo mu je da u ovom delu obuhvati sve ono što je filatelistima korisno i neophodno.

U poznatim publikacijama „Connaître...“ u kojima u vidu džepnog formata povremeno izlaze publikacije u kraćim osnovnim potezima iz svih oblasti nauke i umetnosti — nova sveska 69 posvećena je filateliji.

Autor knjižice je ovom prilikom Lucien BERTHELOT predsednik Međunarodne federacije filatelista (FIP) — a knjižica je izdata od strane izdavačke kuće „J. B. Paillière et Fils“ 19, Rue Hautefeuille, Paris 6.

Knjižica je namenjena svima onima koji žele da otpočnu sa sakupljanjem maraka — a nemaju nikakvog iskustva na tom polju. Jasno i jednostavno obrađuje autor sva područja filatelije, izrade maraka, izbor albuma i pribora — obradu zbirke itd. na 30 stranica na finoj kredastoj hartiji.

WOLFGANG POSER: „WIE GESTALTE ICH MEINE MOTIVSAMMLUNG?“

Izdanje „Verlag Enzyklopädie“ — Leipzig/1958. Veoma dobro obrađena knjižica visokog džepnog formata na 56 stranica i 6 tabelarnih priloga na kredastoj hartiji (za umetni tisak) — koja će veoma korisno poslužiti svima onima, koji žele da se posvete sabiranju maraka sa određenim motivima i izgradnji tematskih zbirke. Delo „Kako ću ustrojiti moju motivsku zbirku maraka“ obrađuje i pojedine najpopularnije teme, tako da u kratkim crtama daje upute za najrazličitije teme kod obrade tematskih zbirke.

Veoma korisno delo, koje bi trebalo da nabavi svaki filatelista koji se odluči na

sabiranje maraka po motivima. — Ova knjiga je druga sveska u izdanju Centralne Komisije za filateliju LIPSIA — izdanja.

SVI INOSTRANI STRUČNI ČASOPISI I DELA MOGU SE KOD NAS PRETPLATITI U DINARIMA

Mnogi filatelisti bi želeli da nabave stručne knjige, kataloge maraka i časopise — ali im nije poznato, da pretplatu mogu bez ikakve smetnje obaviti preko Izdavačkog preduzeća „PROSVETA“ Odeljenje za izvoz — uvoz BEOGRAD — Makedonska ul. 24 (Telefon: 20950) — gde mogu imati uvida u kataloge svih izdavačkih preduzeća i dobiti informacije o cenama pojedinih edicija ili godišnje pretplate na listove. — Uplate su za filateliste veoma povoljne, jer se računa za 1 SAD dolar 632.— dinara. — Knjige pristižu na adresu poručilaca u roku od 3—4 nedelje od dana uplate protuvrednosti.

MIHELOV EVROPSKI KATALOG ZA 1958 GODINU

Već više puta je na stranicama našeg časopisa bilo reči o Mihelovom katalogu. Pa ipak, da li smo sve kazali, što je o ovom velikom katalogu trebalo, i imalo se, reći.

Pre svega, a to je svakako i bitno, sa svakim novim izdanjem, Mihel je sve bolji, i to kako sadržajno, tako i grafički — tehnički. Samim tim on je, a to će ostati i za dogledno vreme, najpouzdaniji filatelistički vodič, više priručnik nego katalog. Predgovor, opširan uvod, praktični tabelarni prevodi filatelističkih pojmova i najvažnijih stručnih izraza i naziva boja na pet jezika, doista pružaju solidne i raznovrsne podatke o markama, vrstama štampe i papirima, vodoznacima, zupčanju itd.

Po opštoj oceni većine filatelističkih stručnjaka, obradi maraka u Mihelovom katalogu, bez malo, nema šta da se primeti. I mi se pridružujemo ovom tvrdnji s napomenom da primedbe pojedina, strogo uzev, i same ne bi mogle da izdrže objektivnu kritiku, jer se često radi o kritici radi kritike, tek da se nešto kaže. To ne znači da treba negirati i ne obzirati se na mišljenje drugih. Naprotiv. Različitih shvatanja je uvek bilo i biće. Ona su i potrebna i korisna, jer se razmenom gledišta, često puta lakše dolazi do tačnih zaključaka. A koje je mišljenje ispravno, gde leži istina i suština pitanja, ponekad je teško, pa i nemoguće, sa sigurnošću odrediti.

Obrada maraka jugoslovenskih zemalja pretrpela je izvesne promene. One su dobrodošle, a, istovremeno, i vidan su dokaz težnje uredništva da katalog bude što tačniji, pregledniji i bolji. I ta apso-

lutna, principijelna i beskompromisna konzekventnost, po našem mišljenju, učinila je i doprinela da se Mihel već duže vremena nalazi na jednom od prvih mesta u kategoriji normalnih svetskih kataloga maraka.

Nećemo mnogo da nabrajamo, recimo kod maraka Cme Gore, već je jednom ispravljena greška, da su prve crnogrske marke štampane na papiru sa vodoznakom „ZEITUNGSMARKEN“, a kasnije sa vodoznakom „BRIEFMARKEN“, dok je u stvari, bilo obratno. Ispravljene su i neke druge greške, a poneka je ostala. Uostalom, mi smo već i ranije pisali o nedostacima obrade i o pitanju cena naših maraka, pa o tom nećemo za sada govoriti, jer bi to bilo ponavljanje već toliko puta iznošenih argumenata, a, drugo, to je stvar uredništva kataloga koje, možda, ima svoje posebne principe i gledišta, od kojih, bar za sada, ne želi da odstupa.

S. Ostojić

MIHELOVI KATALOZI ZA 1958 GODINU

„Michel-Deutschland-Katalog“ — katalog za marke nemačkih izdanja za nemačke zemlje u Evropi, kolonije i okupirane teritorije za vreme ratova. Neophodan katalog za sve one koji se bave skupljanjem maraka tih područja. Veličina 352 strane. Cena 4, 50 nem. maraka.

„Michel-Europa-Katalog 1958“ — jedan od najpoznatijih i najboljih kataloga, sa 1632 strane i 19.500 slika; u platnenom povezu. Cena 18,80 nem. maraka.

„Michel-Übersee-Katalog 1958/59“ — katalog maraka prekomorskih zemalja, sv. I (A — K), sa 912 strana, bogato ilustrovan. Cena 21,80 nem. maraka.

Izdanja se mogu dobiti preko svih filatel. radnji ili preko izdavača: München 5. — Angertorstr. 2.

„LIPSIA BRIEFMARKEN-KATALOG 1958. DEUTSCHLAND“

Specijalni katalog maraka Nemačke, u kome su obuhvaćene: stare nemačke države, ujedinjena Nemačka, — bez izdanja iz vremena Hitlera, — sva posleratna izdanja po zonama, Istočna i Zapadna Nemačka, Sarsko područje, nemačke kolonije, okupirane oblasti, Dancig, Memel i dr., — izdat je za 1958 godinu. Na 250 strana izneta su sva izdanja do novembra 1957 godine. I ovo II izdanje je vrlo brižljivo obrađeno, u vrlo čistoj štampi, sa mnogo detalja i slika (maraka, blokova, vodoznaka i dr), sa cenama svih maraka. Cene su date kako za svaku marku, tako i za njihove podvrste. Istina, cene nisu neto pijačne cene, ali mogu vrlo korisno poslužiti za razmenu. Dat je i do-

bar uvod i kratka skica istorije nemačkih pošta.

Katalog može dobro poslužiti skupljačima nemačkih maraka.

Cena mu je 4,20 nem. maraka, — u kartoniranom povezu.

Može se nabaviti preko svih trgovina maraka i knjižara. Izdavač VEB BIBLIOGRAPHISCHES INSTITUT — LEIPZIG.

AMERIČKI LIST O ČLANKU D. SPAJICA

Povodom članka D. Spajića „Taksene marke Kraljevine Srbije sa kontrolnim monogramom KSR“, objavljenog u broju 5—6/57 „Filateliste“, mesečni list „The American Revenuer“ u broju za februar 1958 g. donosi pod naslovom „Fiscal stamps of the kingdom of Serbia with control overprint „KSR“ obaveštenje J. Šonfelda o pomenutim srpskim taksenim markama, koje su izazvale interesovanje kod sakupljača taksenih maraka u Americi.

„CELOSTATNI VYSTAVA POŠTOVNIH ZNAMEK. BRNO 1958“

Prova propagandna brošura za nacionalnu izložbu „Brno 1958“ sa spiskom izložbenog odbora i slikom ministra Dr. Alojza Nojmana, koji je napisao uvodni članak u ovoj knjižici „Po novim putevima ka novim ciljevima“. Posle toga ređaju se članci: Prof. Martineca „O razvoju naše filatelije“; — Inž. Kalaseka „Grad Brno pozdravlja nac. izložbu pošt. maraka „Brno 1958““; — F. Smolika, Dr. Halova, Dr. Popelarža i A. Matule.

„ERDBALL OHNE GRENZEN“

Dobili smo na prikaz delo Volframa Gralerta „Erdall ohne Grenzen“, izdanje Uranije iz Lajpciga.

O ovome interesantnom delu za nas, filateliste, donećemo prikaz u idućem broju.

IZDANJA „LIPSIA“ KATALOGA

Za prekomorske zemlje izdat je katalog u tri sveske (po azbučnom redu zemalja):

I sveska (A — G). Cena 14,50 nemačkih maraka.

II sveska (H — O). Cena 15,50 nemačkih maraka.

III sveska (P — Z). Cena 16,75 nemačkih maraka.

Kao IV sveska izdat je dodatak — dopune i izmene u sve tri ranije izdate sveske, — do 1957 godine. Cena ove sveske je 12 nem. maraka.

Sva su izdanja u platnenom povezu.

Pri nabavci sve 4 sveske cena je 48, - maraka.

Sva su izdanja u platnenom povezu.

Obzirom na marljivu izradu i potpunost izdanja zaslužuju ozbiljnu pažnju filatelista.

S jeseni 1958 godine izići će nov katalog Evrope za 1959 godinu u dve sveske, čija će cena biti oko 24 nem. marke.

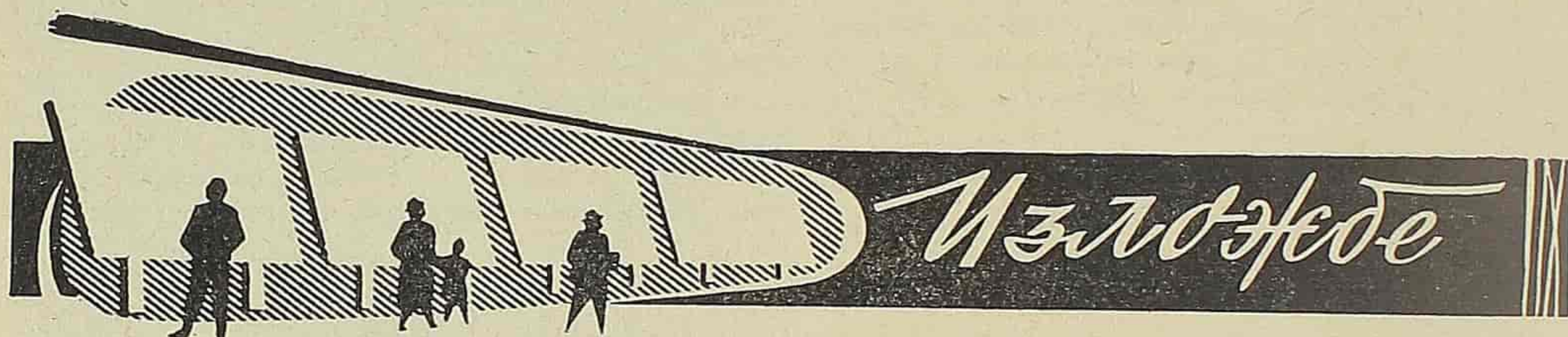
JEDNA KORISNA OBJAVA U PTT VESNIKU

Objavljeno je već ranije da su sve prigodne marke, štampane posle rata do, zaključno, kraja 1956 godine, izgubile frankaturnu važnost, a da sve prigodne marke, izdate u toku 1957 godine, kao i

sve marke prigodnih izdanja, koje će se u buduće štampati, neće se povlačiti iz prometa i imaće frankaturnu važnost neograničeno vreme.

Ta je objava dovela u izvesnu zabunu i publiku, a i poštanske službenike na malim poštama, jer nisu poznavali te prigodne marke, pošto su one izdavane samo preko glavnih pošta u većim mestima.

PTT Vesnik, službeni organ Gen. direkcije PTT u broju 4 od 16. II. 1958 doneo je pored objave i spisak maraka koje ostaju u važnosti i jednu lepu i korisnu stvar: slike tih maraka. Ovo će vrlo korisno poslužiti svima da znaju koje su marke u važnosti i da ih lako kontrolišu pri upotrebi.

JUBILARNA IZLOŽBA ZA PROSLAVU 100-GODIŠNJICE PRVE RUSKE MARKE

održala se u drugoj polovini meseca januara ove godine, — u velikoj hali Centralne pošte u Moskvi. — Tom prilikom izložene su samo zbirke sovjetskih filatelista u oko 60 velikih vitrina. — Za ovu jubilarnu izložbu upotrebljavani su prigodni koverti sa slikom Centralne pošte u Mo-

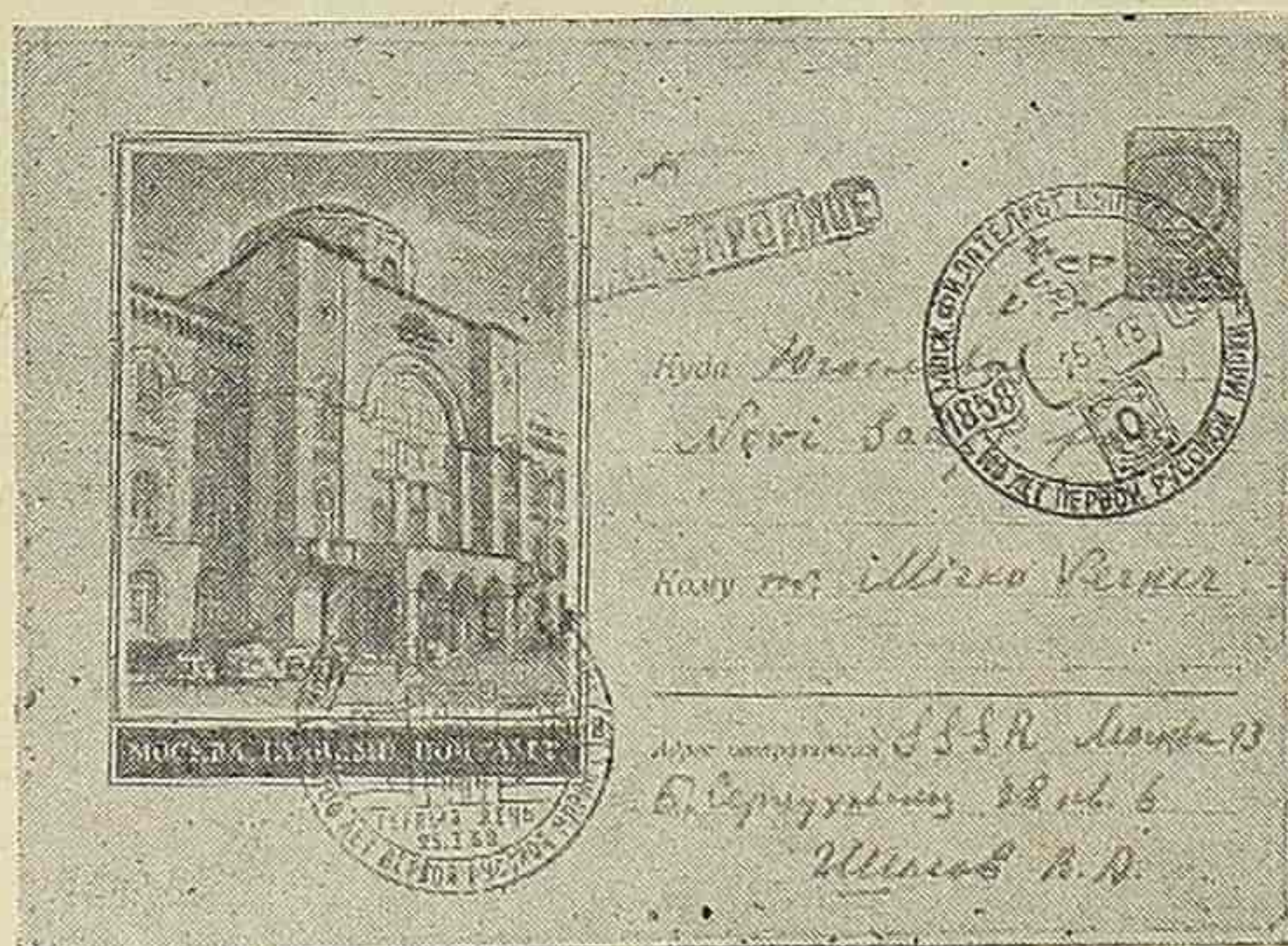
na filatelistička izložba u Brislu „BELGIJA — 1958“ neće održati pošto Savez filatelističkih klubova Belgije nije blagovremeno dobio potrebne podrške od strane nadležnih organa. — Ova vest je imala neprijatan odjek u filatelističkom svetu, jer su se filatelisti mnogih zemalja pripremali da na ovogodišnjoj izložbi daju što širi prikaz svojih najboljih filatelističkih objekata.

Kongres FIP-e će se održati u Brislu između 15-17 septembra ove godine i organizovaće se od strane Saveza filatelističkih klubova Belgije.

PRVA OMLADINSKA IZLOŽBA MARAKA U ŠVAJCARSKOJ

Prvu omladinsku izložbu u Švajcarskoj priredila je komisija Saveza švajcarskih filatelističkih društava. Mora se unapred reći da je ova izložba postigla potpun uspeh. Izložba je bila priređena u jednoj staroj istorijskoj dvorani u Langentalu. Izlagalo je preko 200 omladinaca svoje zbirke i čovek se mora diviti šta su sve nakupili ovi omladinci od 10 do 17 godina. Treba još istaći da je vođa omladine svoje omladince proveo kroz jedan kurs, koji su vodili iskusni filatelisti.

Kao nagrade izlagačima, pored mnogobrojnih pojedinačnih darova, stojale su na raspoloženju velike nagrade Generalne direkcije PTT, kneževske vlade Lichtenštajn, kao i raznih firmi iz Langendrustava. Svaki omladinac izlagač dobio je nagradu prema uloženom trudu, a 23 učesnice dobile su još i naročito za njih

skvi (Višebojno) — sa dva okrugla prigodna žiga crvene i crne boje. — Izložba je imala jubilarno-propagandni karakter i kao takva je odlično uspela, jer je istu posetilo preko 300.000 građana Moskve i ostalih mesta Sovjetskog Saveza.

NEĆE SE ODRŽATI OVOGODIŠNJA MEĐUNARODNA IZLOŽBA MARAKA U BRISLU. Ovih dana smo dobili obaveštenje iz Belgije, da se ovogodišnja međunarod-

pripremljene nagrade, koje su dali lantalski industrijalci.

Poseta je bila zadovoljavajuća i naročito treba istaći da su omladinske grupe dobijale povlastice u vožnji za posetu izložbe.

Uz izložbu održao je vođa omladinskih grupa u Nemačkoj, Jahrais jedno prigodno predavanje za omladinu.

MEĐUNARODNE FILATELISTIČKE MANIFESTACIJE „ITALIA 59”

U januaru ov. g. sastao se u Palermu organizacioni komitet međunarodnih filatelističkih manifestacija, koje će se održati u Palermu od 16 do 26 oktobra 1959. Komitet je sastavljen iz najviđenijih italijanskih filatelista i dr. visokih ličnosti.

Sedište komiteta: Via Pignatelli Aragona, Palazzo Banco di Sicilia. Palermo.

Za službeni glasnik uzeta je međunarodna filatelistička revija „Il Collezionista — Italia Filatelica”.

Proslava, po inicijativi Sicilijanskog filatelističkog saveza, biće značajna međunarodna manifestacija o proslavi stogodišnjice izdanja sicilijanskih poštanskih maraka i 150 godišnjice rođenja Tomasa

Alojzija Juvara, gravera maraka sa slikom Ferdinanda II Burbonskog, smatra njih kao jedne od najljepših maraka u svetu.

Tu će biti međunarodna filatelistička izložba, međunarodna filatelistička berza, filatelistički sastanci, nacionalni i internacionalni kongresi, kao i kulturne i umetničke manifestacije. Predviđa se učesće direkcija pošta i poštanskih muzeja iz Italije i inostranstva.

NEĆE SE ODRŽATI PREDVIĐENA SAVEZNA IZLOŽBA MARAKA U NOVOM SADU. U Br. 12-god. IX „Filateliste” objavljena je kratka vest o održavanju Savezne filatelističke izložbe od 25 do 31 maja 1958 godine u Novom Sadu — za koje vreme će se održati i godišnja skupština SFJ u Novom Sadu.

Privremeni izložbeni odbor nam je saopštio, da su za sada odustali od priređivanja Savezne izložbe u 1958 godini — zbog tehničkih poteškoća za blagovremenu izradu prigodnih poštanskih maraka za ovu izložbu, tako da u 1958 godini u Novom Sadu neće se održati nikakva filatelistička izložba maraka.

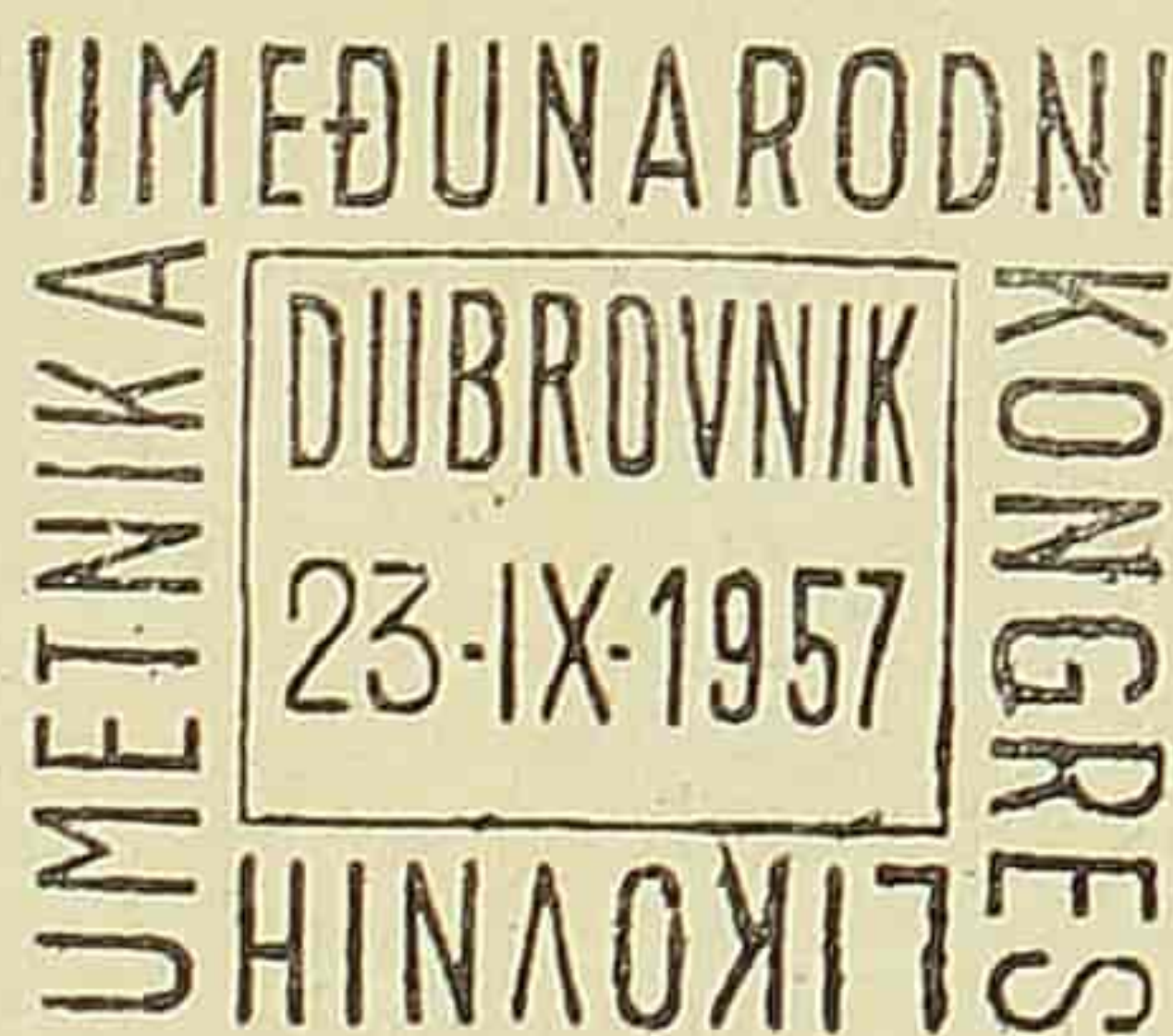
DUBROVNIK. — 23 — 27. IX. 1957.

U vezi obaveštenja o rešenju Gen. direkcije PTT o upotrebi prigodnog žiga za II međunarodni kongres likovnih umetnika u broju 7—10-57 donosimo sada i sliku toga žiga.

misija za UNESCO objavljenog u broju 7—10-57 donosimo sada i sliku toga žiga.

SARAJEVO. — 23. II. 1958.

Za XIII šampionat Jugoslavije u Sarajevu odobrila je Gen. direkcija PTT rešenjem Br. 2461 od 17. II. 1958 upotrebu

DUBROVNIK. — 1 — 6. X. 1957.

U vezi obaveštenja o rešenju Gen. direkcije PTT o upotrebi prigodnog žiga za II konferenciju evropskih nacionalnih ko-

prigodnog poštanskog žiga sa nepokretnim datumom na dan 23 februara 1958 na pošti u Sarajevu.

Ostale podatke o ovom žigu vidi u odeljku „Vesti iz Saveza”.

GODIŠNJA SKUPŠTINA PODRUŽNICE SFS U NOVOM SADU

Podružnica SFS u Novom Sadu održala je svoju redovnu Godišnju skupštinu dana 23. februara 1958 godine. Skupštini je prisustvovalo 73 članova podružnice. Od strane SFS bio je prisutan Sekretar Saveza drug Milan Gavrilović iz Beograda, kao delegat Saveza.

Pretsednik podružnice Dr Nikola Grujić izneo je referat o radu podružnice u protekloj godini, te je naročito istakao postignute vidne uspehe pojedinih članova podružnice na polju međunarodne filatelije — postigavši nekoliko prvih i oko desetinu drugih nagrada na najvećim međunarodnih izložbama.

Istakao je i opštu problematiku, koja tangira sve filateliste u Podružnici, a to je zahtev prema PTT da emitira serije sa visokim tiražom uz manju nominalnu vrednost, da se omogući omladini nabavka naših prigodnih serija u poništenom stanju po niskim cenama, da se poboljša rad preko sekcije za razmenu maraka s inostranstvom, jer su sve češće pritužbe za nepravilan i neekspeditivan rad po toj liniji. Istakao je i rad omladinske sekcije Podružnice, te je tom prilikom naročito pohvalio drugove prof. Soceka i Ernesta Vajsa, za aktivnost u radu sa omladinom.

U okviru kasnijih diskusija dotakli se mnogi problemi, te se među ostalim poduze zadržalo oko izlaženja časopisa „Filatelista” — i sadržaja ovog lista. Na postavljena pitanja je dao odgovor u ime Redakcije lista drug inž. Mirko Verner istaknuvši, da je naš časopis neosporno najbolji list u zemlji, a osim toga znatno je zapazen i u inostranstvu, tako da na najvećim međunarodnim izložbama je časopis postigao vidne uspehe; što se sadržaja tiče — istakao je drug Verner da je „Filatelista” kao organ SFS baš pozvat zato, da registruje sve što se otkrije i sazna sa područja — prvenstveno naše klasične filatelije, a osim toga da da informativne članke i o ostalim područjima filatelije u što ne sumnja da je časopis i uspeo. Vesti o našim novim markama, ako je nekome stalo do toga da što ranije sazna — moći će svaki filatelista saznati ako redovno prati filatelističke rubrike naše dnevne štampe.

Drug delegat SFS Gavrilović je odgovorio na mnoga pitanja članova — a naročito se zadržao kod pitanja inostrane raz-

mene maraka. Posebno je istakao, da je član Podružnice drug Avramov Sava jedan od najvećih filatelističkih dobrotvora, koji je i u 1957 godini kao i ranije u punoj meri doprineo tome, da časopis Saveza i dalje nesmetano izlazi, te mu se na tom radu naročito zahvalio i predao u znak priznanja poklon SFS-e u vidu poštanskih maraka.

Posle mnogobrojnih diskusija izabrata je nova uprava Podružnice, koja se sastoji posle konstituisanja od sledećih drugova: Predsednik: dr Nikola Grujić, sekretar: Mojsović Vladimir, Potpredsednici: Rašković Branko i Vukičević Đorđe, blagajnik: Panić Mile — zamenik: Jojkić Borivoj; članovi uprave: Inž. Nićin Nićifor, dr Kaćanski Spasoje, Socek J., Ernest Vajs, Mišić Lazar, Ivančević Pavle i Gaudenji Tivadar. Nadzorni odbor: Avramov Sava, Juhász Stevan i Pot Ljudevit. Sud časti: dr Hadži Kosta, dr Relja Popović i dr Aranićki. — Osim toga izabrato je 10 delegata za godišnju skupštinu SFS u Beogradu.

Prepiske za Podružnicu treba da se upute na adresu sekretara: Vladimir Mojsović, NOVI SAD, Beogradski kej 1-II.

N. G.

ГОДИШЊА СКУПШТИНА ПОДРУЖНИЦЕ СОМБОР

Подружница СФС у Сомбору одржала је своју редовну годишњу скупштину 27 јануара 1958.

По усвајању дневног реда и прочитању извештаја о раду подружнице у 1957 години, о благајничком пословању и надзорног одбора, спроведена је дискусија, а затим је изабрана нова управа.

Из извештаја се види да је стање чланства на дан 31. XII. 1957 било: 37 редовних чланова и 27 омладинаца.

У извештају се изражава: жеља за укидањем кључних марака у новим пригодним издањима; оправдана жалба на закашњавање часописа; жалба на манипулисање с ковертама првог дана; на тешкоће око снабдевања маркама омладинаца, које су главни разлог и ометање развоја филателије међу омладинцима; на неке поште због расподеле пригодних издања на шалтерима, на које се пушта само минималан број серија, а остатак не долази на шалтер; на немогућност набавке потребне количине пригодних марака за размену с иностранством.

После дате разрешнице старој управи за рад у 1957 години изабрана је нова управа:

Управни одбор: претседник Стипан Видаковић, подпр. Коста Бранков, секретар Ст. Витковић, благајник Фр. Качор, књижничар Н. Јосић, чланови управе: Марија Арадски и Гл. Суботић.

Надзорни одбор: претседник Оскар Велијант, чланови: О. Хорват и К. Мајер.

Суд части: председник Т. Хорват, чланови: И. Бајин и Н. Мајер.

ЈОШ ЈЕДНА ПОДРУЖНИЦА НА ПОМОЛУ

Београдски пионери баве се активно филателијом. Већ пуна четири месеца, сваког другог уторника у Централном пионирском дому Београда окупљају се најмлађи филателисти. — Предавачи (Др. Б. Новаковић, М. Гавриловић, М. Григсод, Вера Томић и др.) дају упуте пионирима из филателије. — Интересовање малих филателиста је велико. После предавања врше и међусобну размену марака. — Дом припрема за њих и посету изложбе у Н. Саду. Пионери се живо интересују за изложбу, начин излагања и могућности учешћа на изложби.

Као и увек, болно питање су високе номинале марака, па очекујемо за најмлађе помоћ код решења овог Гордијевог чвора од стране Генералне дирекције ПТТ.

Најмлађа подружница, насушна је потреба, избор будућих филателистичких нараштаја. Зато апелујемо на београдске филателисте да ову своју најлепшу биљку, овај млади нежни цвет, свим срцем и напорима узгајају и помажу.

ПРОДАЈА СТАРИХ ГОДИШТА „ФИЛАТЕЛИСТА”

Сва досадашња годишта, закључно са 1955 годином, продаје Уредништво са попустом од 50 процената од цена отштампаних на 2 страни корица сваке свеске часописа.

Продајне цене целих годишта:

За 1949 годину	35 дин.
За 1950 годину	90 дин.
За 1951 годину	160 дин.
За 1952 годину	170 дин.
За 1953 годину	120 дин.
За 1954 годину	120 дин.
За 1955 годину	125 дин.
За 1956 годину	370 дин.
За 1957 годину	360 дин.

Не могу се више продавати појединачни бројеви:

Из 1949 године бр. 1—4
Из 1950 године бр. 1—12.
Из 1951 годину бр. 1.

Из 1952 годину бр. 4, 9—10.

Из 1953 године бр. 3.

Из 1956 године бр. 3—4 5—6.

Из 1957 године бр. 3—4, 5—6, 7—10 11—12.

За сваку поруџбину слати новац унапред на адресу Уредништва (Војводе Драгомира бр. 25) или полагати на тек. рачун Уредништва код Комуналне банке у Београду 10—КБ—5—Ж—289.

За поруџбине до 150 динара додати и за поштарину 15 динара, а за препоручене пошиљке, без обзира на величину пошиљке, треба доплатити 50 динара.

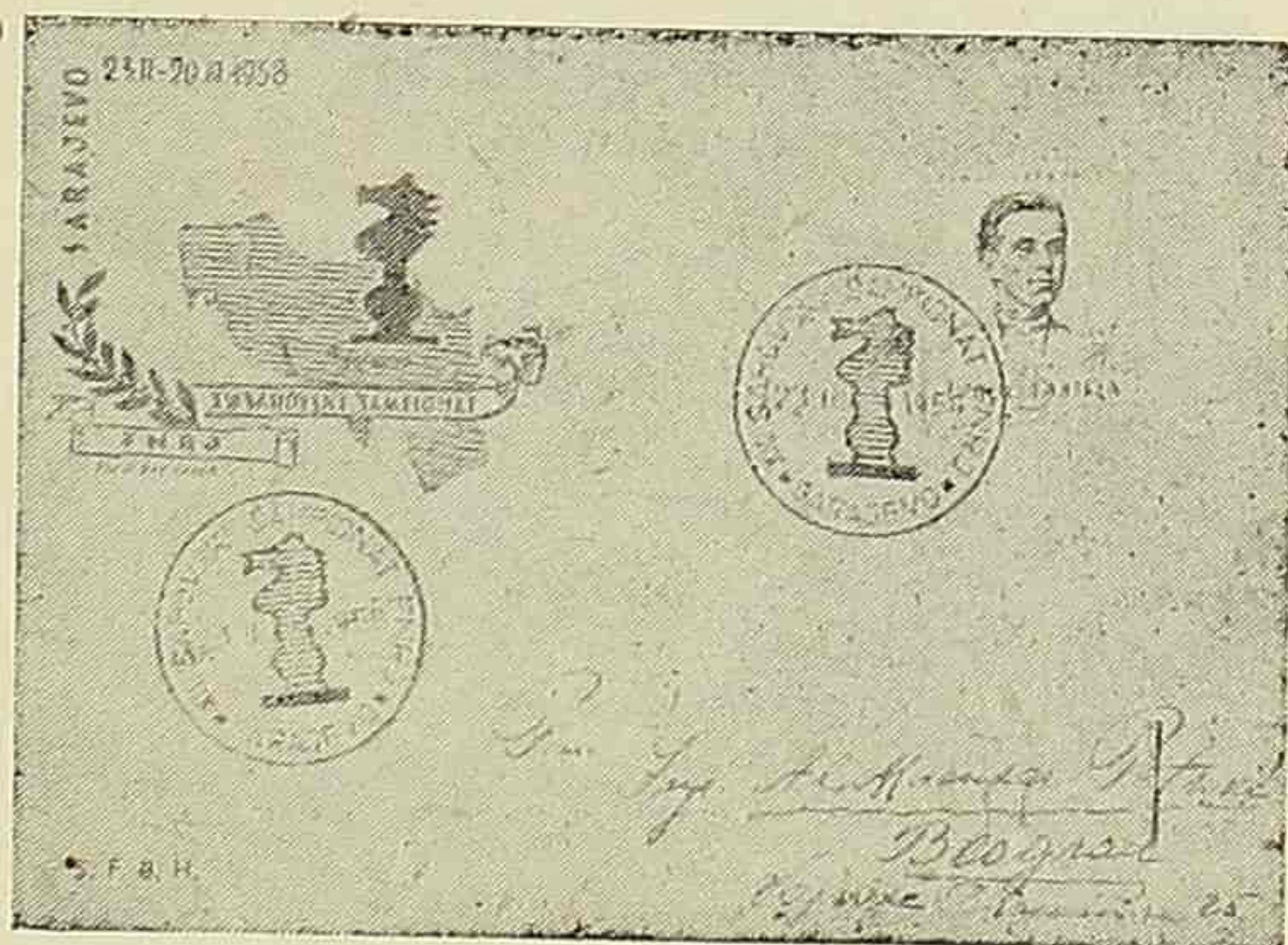
ИЗ САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

При подружници у Сарајеву основан је Сервис за сакупљаче пригодних жигова, коверата и коверата „Први дан”. Подружница моли да убудуће буде увек обавештена, кад буду где издавани ови жигови, и коверте, уз означење цена и других појединости, како би могла на време извршити наруџбе. За ова обавештења моле се подружнице, повереништва и појединци стим да их шаљу на адресу: ВЈЕКОСЛАВ ТРБАРИЋ. Сарајево, ул. Симе Милутиновића 1-П.

ХЛ ШАХОВСКИ ШАМПИОНАТ ФНРЈ У САРАЈЕВУ

Од 23. II до 20. III 1958 одржаваће се у Сарајеву XIII шаховски шампионат ФНРЈ. Тим поводом, на потицај Савеза филателиста Босне и Херцеговине одобрила је Ген. дирекција ПТТ ријешењем својим Бр. 2461 од 17. II. 1958 израду и употребу пригодног поштанског жига.

Цртеж за жиг израдио је Божо Покрајчић, студент из Сарајева. Жиг је округао, 37½ мм у промјеру, с текстом

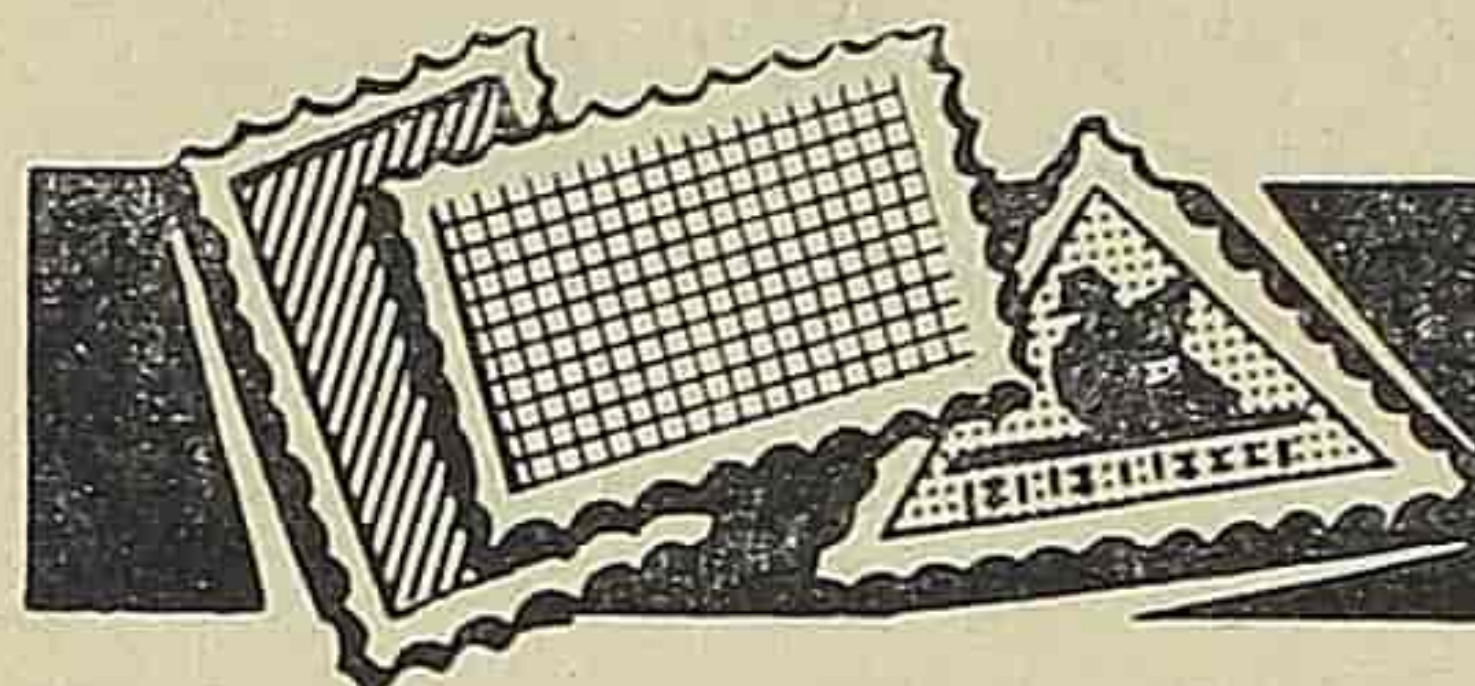
„ŠAHOVSKI ŠAMPIONAT FNRJ / SARAJEVO”. У средини жига је шаховска фигура коњића и датум „23. II. 1958”. Жиг је употребљаван на пошти Сарајево на дан 23. II. 1958, као први дан шампионата. Боја жига је црна.

Савез филателиста Босне и Херцеговине издао је веома укусну пригодну коверту. Цртеж за ову коверту израдио је такође Божо Покрајчић, а приказује силуету земљописне карте ФНР Југославије, на којој је обележено Сарајево, док у горњем дјелу земљ. карте стоји шаховска фигура коњић, а око карте је одго-

-ошмет и извохет ПХ .лжхл ичлјдвд нат ФНРЈ Сарајево 23. II — 20. III. 1958 и ловорова гранчица.

Продајна цјена једне пригодне коверте је 17 динара, више вриједност франкатуре, која се лијепи по жељи сакупљача.

В. Трбарић.

Нове марке

AFRIKA ZAPADNA FRANCUSKA

11. II. 1958. — Za VI međunarodni kongres turista u Africi; 20 fr. granatna, tamno-smeđa i zelena, sa slikom afričkog kontinenta.

ALBANIJA

1) 28. XI. 1957. — Za 45 godišnjicu nezavisnosti: 1.50 L. ružičasto-jorgovanasta, 2.50 L. smeđa, 5 L. plava i 8 L. zelena, — sve s istom slikom jednog borca s razvijenom zastavom.

2) 6. XII. 1957. — Za 150 godišnjicu albanskog patriote i pisca Nauma Vekilharkshija: 2.50, 5 i 8 L.

ALŽIR

1) 2. XII. 1957. — Za redovnu poštu sa slikom „Marijane“, s natpisom „ALGERIE“ u vertikalnom redu: 20 fr. plava.

2) — II. 1958. — Dve marke s grbovima alžirskih gradova: 3 fr. plava i zelena (grb Mostaganema) i 12 fr. plava i crvena (grb Orleanvila).

ANDORA

10. II. 1958. — Jedna marka od 65 fr. ljubičasta, tipa „Les Bons“ iz 1956 godine.

ARGENTINA

1) 21. XII. 1957. — Za 50 godišnjicu državne eksploatacije petroleja: 40 c. plava sa simbol. slikom.

2) 11. I. 1958. — Za 75 godišnjicu osnivanja La Plate; 40 c. siva, sa slikom varoškog muzeja.

AUSTRALIJA

1) 6. II. 1958. — Jedna marka za vezdušnu poštu: 2 š. sivo-plava, sa slikom jednog aviona

(hala sa spomenikom, sa strane vojnik i milosrdna sestra).

AUSTRIJA

29. I. 1958. — Za svetski skijaški šampionat u Bagdaštajnu: 1.50 Š. plavo-siva (Graugokel).

AVGANISTAN

1) 24. X. 1957. — Za „Dan Ujedinjenih Nacija“, dve marke sa slikom palate O.U.N.: 30+15 p. smeđe-crvena i 140+15 p. Obe zupčane i nezupčane.

2) — XII. 1957. — Devet vrednosti iz serije redovnih maraka iz 1951 g. štampane u novim bojama: 30 p. smeđe-crvena (spomenik), 40 p. crvena (ruševine tvrđave Kangahar), 50 p. žuta (pogled na Kabul), 60 p. tirkizna (stara kula), 75 p. ljubičasta, 80 p. jorgovanasta i smeđa, 1 avg. karminasta i ultramarin i 3 avg. nerandžasta i siva, poslednje četiri sa slikom Mohameda Zahir Šaha.

BELGIJA

15. XII. 1957. — Specijalne marke s doplatkom u korist borbe protiv tuberkuloze i u druge filantropske svrhe, sa slikama iz bogatog trezora starih belgiskih legendi: 30+20 c. smeđe-ljubičasta i žuta (Chinels de Fozzez), 1 fr. +50 c. tamno-smeđa i plava (Op Signoorcken), 1.50 fr. + 50 c. sivo-plava i cinober (St. Remacle i vuk), 2+1 fr. sivo-zelena i svetlo zelena (Langemap i večera), 2.50+1 fr. tirkizna i ljubičasto-crvena (Grand Serment de Bruxelles), 5+2 fr. tamno-siva i bleđo-plava (Vierge a l'encrier) i 6+2.50 fr. smeđe-crvena i nerandžasta (Gilles de Binche).

BOLIVIJA

— XII. 1957. — Za osvećenje železničke pruge od Yacuibe do Santa-Cruza sa slikama predsednika republike boliviskog i argentinskog u ovalnim okvirićima: a) za običnu poštu: 50 B. nerandžasta, 350 B. plava i plavo-ljubičasta i 1000 B. svetlo-smeđa i sepija; — b) 600 B. ružičasta i jorgovanasta, 700 B. ultramarin i ljubičasta i 900 B. zelena i maslinasta.

BRAZILIJA

1) 27. IX. 1957. — Prigodna marka za IX godišnjicu omladinskih igara: 2.50 Cr. crveno-smeđa (devojke u igri odbojke).

2) — IX. 1957. — U korist antileproznog fonda izdata je jedna dopunska marka za obaveznu upotrebu pored redovne frankature, sa slikom oca Benta: 10 c. cinober.

3) 15. XI. 1957. — O stogodišnjici smrti Ogišta Konta, osnivača pozitivizma, s njegovom slikom: 2.500 Cr. smeđa.

4) 10. XII. 1957. — Za osvećenje centralne radioemisione stanice u Sarapui: 2.50 Cr. zeleno-crna, sa slikom stanice.

5) 13. XII. 1957. — Za 150 godišnjicu rođenja admirala Joakima Markeza Lizboa de Tamandare, tvorca braziliske ratne flote, s njegovom

tipa „Qantas“ nad jednim delom zemaljske kugle, preko koje je natpis „ENCIRCLING THE EARTH“ (= oko sveta).

2) 10. II. 1958. — Za kongres starih britanskih boraca u Kanberi; dve iste vrednosti: 5½ p. smeđe-crvena (hala sa spomenikom, sa strane mornar i avijatičar) i 5½ p. smeđe-crvena

slikom iznad krstarice, koja nosi njegovo ime: 2.50 Cr. svetlo-plava.

6) — XII. 1957. — O stogodišnjici grada Ribeirao Preto: 2.50 Cr. jorgovanasto-ružičasta.

BUGARSKA

— I. 1958. — Četiri propagandne marke sa slikama odmarališta bugarskih radnika: 10 st. zelena, 44 st. zelena, 60 st. plava i 80 st. crvena.

CEJLON

15. I. 1958. — Radi utroška „Budine“ serije iz 1956 godine dve vrednosti sa doplatkom (Iver br. 306 i 307) puštene su u tečaj s poništenim doplatkom.

ČILE

10. I. 1958. — Dve spomen marke na Gabrielu Mistral, pesnikinju čileansku, na dan godišnjice njene smrti: a) za običnu poštu: 10 P. smeđa; — b) za vazdušnu poštu: 100 P. zelena; — obe sa portretom Gabriele Mistral.

ČEHOSLOVAČKA

1) 18. XII. 1957. — Za „Dan poštanske marke“ izdate 4 marke sa slikama narodnih nošnja: 45 č. crno-smeđa, plava i crvena (žena iz Pilzenskog kraja), 75 č. crno-smeđa, zelena i crvena (mladić iz Moravske Slovačke), 1.25 Kč. crno-smeđa, žuto-nerandžasta i crvena (žena iz Moravske Hane) i 1.95 Kč. crno-smeđa, plava i

crvena (devojka iz Tešena).

2) 20. XII. 1957. — Spomen izdanje za Međunarodnu geofizičku 1957/8 godinu: 30 č. purpurna i žuta (radioteleskop astronomskog instituta u Ondrejovu), 45 č. crno-smeđa i plava (meteorološka stanica na Lomnici) i 75 č. purpurna i plava (drugi sovjetski satelit iznad jednog dela zemljine kugle).

3) 25. I. 1958. — Serija propagandnih maraka sa sportskim motivima: 30 č. crveno-ljubičasta (za umetno klizanje na ledu), 40 č. plava (za utakmice na čamcima u Pragu), 60 č. smeđa (za utakmice u odbojci), 80 č. plavo-ljubičasta (za utakmice padobranaca u Bratislavi) i 1.60 Kč. zelena za utakmice u nogometu.

4) 10. II. 1958. — Za 80 godišnjicu akademika Zdenka Nejedli: 30 h. plava (zamak u Litošovicima), mestu rođenja Nejedlog) i 60 h. smeđa (Vitlejemska kapela).

EGIPAT

1) 19. XII. 1957. — Za 25 godišnjicu vazduhoplovstva u Egiptu: 10 m. plava i 10 m. zelena, — s raznim slikama aviona.

2) 26. XII. 1957. — Za konferenciju afričko-azisku u Kairu: 5 m. nerandžasta, 10 m. zelena i 15 m. ljubičasta, — sve sa slikom goluba u letu s maslinovom grančicom.

3) 1. I. 1958. — Simbol agrikulture: 1 m. zelena (seljanka sa cvetom pamuka).

4) 12. I. 1958. — Za V međunarodne biciklističke trke: 10 m. smeđa sa slikom dvojice trkača.

va, crna žuta i zelena (diostedé), 30 c. svrtlo-zelena, ljubičasto-crna i jorgovanasta (kondor) i 40 c. cinober i svetlo-zelena (neke ptice).

FILIPINI

30. XII. 1957. — Uvođenje u dužnost predsednika Garčija i potpredsednika Makapagala; azdate su 2 marke izrađene od maraka iz 1955 godine, s pretiskom „GARCIA — MACAPAGAL/INAUGURATION/DEC. 30. 1957“: 10 c. plava („Burgos“), 20 c. karminasta („Lapu-Lapu“).

FINSKA

— I. 1958. — Marka za vazdušnu poštu od 300 Mk. iz 1950 godine izdata bez „Mk“ iza 300.

FORMOZA

16. XII. 1957. — Za 85 godišnjicu kineske broderske kompanije, s istim sižeom kod svih vrednosti u vidu jednog diptiha, iz koga se može oceniti realizovani progres između antičkog broda sa kolom i modernog teretnog broda: 0.40 D. plava, 0.80 D. smeđe-crvena i 2.80 D. crvena.

FRANCUSKA

1) 11. I. 1958. — Marka za vazdušnu poštu sa slikom helikoptera „L'ALUETTE“: 1000 fr, sivo-crna i jorgovanasta.

2) 25. I. 1958. — Serija „Slavni lekari“: 8 fr. maslinasta (Pinel), 12 fr. ultramarin (Widal), 15 fr. plava (Nicolle) i 35 fr. crna (Loriche).

3) 18. II. 1958. — Serija „Naučnika“: 8 fr. zeleno-plava i ljubičasta (Lagrange), 12 fr. smeđa i siva (Le Verrier), 15 fr. zeleno-crna i zelena (Foucault) i 35 fr. ružičasto-jorgovanasta i crveno-smeđa (Berthollet).

GANA

27. XII. 1957. — Povodom stvaranja trgovačke mornarice nove države izdate su tri marke: 2½ d. zelena (vikinški brod i riba morski anđeo), 1/3 plava (srednjevekovna galijska i riba testerača) i 5/jorgovanasto-ružičasta (moderni teretni brod i leteća riba).

GRČKA

30. I. 1958. — Za grčku trgovačku mornaricu: 50 l. sivo-plava, crna i crvena (moderni petrolejski brod), 1 D. ultramarin i nerandžasta (prekookeanski brod), 1.50 D. plava, crna i crvena (trokatarka iz 1821 g.), d D. plavo-ljubičasta, kestenjasta i crna (vizantiski brod na vesla), 3.50 D. plava, crna i crvena (brod iz VI veka pre n. e.), 5 D. smaragdna, crvena i crna (Argo kojim su Jason i argonaute putovali da traže zlatno runo).

HAITI

— XII. 1957. — Pet maraka sa slikom vodonosnika iz bazena Zim: a) za običnu poštu 10 c. crveno-nerandžasta i plava; b) za vazdušnu poštu: 50 c. zelena i plava, 1.50 G. maslinasta i plava, 2.50 G. plava i svetlo-plava i 5 G. ljubičasto-siva i plavo-siva.

INDIJA

1) 31. XII. 1957. — Tri komemorativne marke za stogodišnjicu indijskih univerziteta: 10 np. ljubičasta (bombajski univerzitet), 10 np. siva (univerzitet u Kalkuti) i 10 np. smeđe-žuta (univerzitet u Madrasu).

2) — I. 1958. — Dve dopunske vrednosti za seriju „Karta Indije“: 15 np. ljubičasta i 90 np. jorgovanasta.

IRAK

6. I. 1958. — Za „Dane armije“: 8 f. zelena i crna (kolona kola), 10 f. smeđa i crna (pešadija), 20 f. plava i smeđa (blindirana kola i avioni), 30 f. karminasta i ljubičasta (Fejsal II u uniformi). Prve tri marke imaju kraljevu sliku u ovalu.

EKUADOR

1) 20. XI. 1957. — Tri marke sa slikama grbova tri kantona provincije El Carchi: 1 S. crvena, sivo-plava, žuta i zlatna (kanton Espejo), 2 S. crna, crvena zelena i zlatna (kanton Montajar) i 4.20 S. plava, crvena, zelena.

2) 16. XII. 1957. — Serija „Provincije Ekuadora“ iz 1955/6 s promjenjenim bojama (2 vrednosti) i jedna nova vrednost: 5 c. tirkizna (Las Palmas, — provincija Esmeralds), 90 c. plava (orhideje, — provincija Nato-Pasteza), 2 S. crveno-smeđa (Indijanac Žibaro, — provincija Morana-Santjago).

3) 7. I. 1958. — Retke ptice Ekuadora: 10 c. crveno-smeđa, plava i žuta (papagaj), 20 c. si-

ITALIJA

1) 30. XI. 1957. — Spomen marke za Marka Tulija Cicerona, rimskog besednika i pisca, s njegovom slikom: 25 L. smeđe-crvena.

2) 14. XII. 1957. — Za 150 godišnjicu rođenja Đuzepe Garibaldija: 15 L. siva (Garibaldi) i 110 L. ružičasto-ljubičasta (geografska karta oba sveta, gde se Garibaldi borio za slobodu; u sredini je reprodukcija Garibaldijeve statue na

konju).

3) 14. XII. 1957. — Za stogodišnjicu smrti blaženog Dominika Savija: 15 L. ljubičasta i siva (Savio među decom raznih rasa).

4) 14. XII. 1957. — Izdata je još jedna marka za paketsku službu od 2000 L. smeđe-žuta i crvena, tipa marke od 100 L. iz 1954 godine.

5) 21. XII. 1957. — Za 450 godišnjicu rođenja sv. Franje Paolskog, zaštitnika pomoraca; 25 L. crna (svetac na jednom čunu na uzburkanim talasima).

IZRAEL

1) 20. I. 1958. — Za 25 godišnjicu Makabejskih igara: 500 p. maslinasta i crvena (bacanje malja).

2) 27. I. 1958. — Serija maraka „Trgovačka mornarica“: 10 p. svetlo-smeđa, crvena, plava i zelena (jervrejski brod iz Solomonovog vremena), 20 p. zelena i smeđa (brod za potajnu imigraciju), 30 p. crvena i sivo-zelena (teretni brod) i 1000 p. plava i tamno-zelena (putnički brod „Cion“).

JAPAN

20. XII. 1957. — Za Novu godinu: 5 Uep. crvena, žuta, zelena i crna (karikatura).

KAMBODŽA

11. XII. 1957. — Serija maraka za vazдушnu poštu, s istom slikom neke simbolične ptice Iznad angorskog hrama: 0.50 R. kestenjasta i 1 R. zelena, 4 R. ultramarin, 50 R. ružičasta i 100 R. zelena, ultramarin, ljubičasta i crvena.

KANADA

22. I. 1958. — Za 50 godišnjicu društva „Kanadske štampe“, agencije za informacije, sa jednom kombinovanom slikom novina i štamparije: 5 c. crna.

KINA

1) 30. XII. 1957. — Za 30 godišnjicu kineske narodne armije: 4 f. tamno-zelena (sjedinenje narodnih armija u Tsinkangšanu), 8 f. plava (oslobođenje Nankinga).

2) 30. XII. 1957. — Propagandne marke za preduzete radove na Žutoj reci: 4 f. nerandžasta (topografski snimak), 4 f. plava (hidroelektrična brana), 8 f. jorgovanasto-ružičasta (rečna plovidba) i 8 f. zelena (navodnjavanje).

3) 30. XII. 1957. — Za potpomaganje propagande poljoprivredne kooperative: 8 f. višebojna / zelena (seoski propagator), 8 f. višebojna / nerandžasta (sađenje drvet), 8 f. višebojna / nerandžasta bojna / žućkasta (orač), 8 f. višebojna / žuta (žetelica).

KOLUMBIJA

22. XI. 1957. — Za III južno-američki šampionat u mačevanju: a) za običnu poštu: 4 c. jorgovanasta (mačevalac); — b) za vazдушnu poštu: 20 c. smeđe-jorgovanasta (kao 4 c).

KONGO BELGISKI

10. XII. 1957. — Dobrotvorne marke s doplatkom u korist Crvenog krsta: 3 fr. + 50 c. plava i crvena (bolničarka urođenica i mladi bolesnici), 4.50 fr. + 50 c. zelena i crvena (lekar kod bolesnika) i 6.50 fr. + 50 c. crveno-smeđa i crvena (bela bolničarka).

KOREJA JUŽNA

1) 7. XI. 1957. — Za uspomenu na potpisivanje korejsko-američkog trgovinskog ugovora, sa slikom Merkura sa zastavama Koreje i S.A.D.: 4 hw. nerandžasta i 250 hw. smaragdno-zelena.

2) 11. XII. 1957. — Božićne marke: 15 hw. nerandžasta, smeđa i zeleno-plava (vitlajemska zvezda), 25 hw. žuta, cinober i zelena (božićno

drvo i jelen) i 30 hw. žuta, tamno-plava i zelena (pas pred božićnim drvetom).

KUBA

1) 19. XI. 1957. — Za stogodišnjicu prve osnovne škole na Kubi, otvorene u Guanabakoi: a) za običnu poštu: 4 c. jorgovanasto-smeđa i zelena (školsko dvorište); — b) za vazдушnu poštu: 12 c. okerasta i plavo-crna (fasada škole) i 30 c. sepija i karminasta (pogled na školu).

2) 17. XII. 1957. — U korist penzionisanih kubanskih poštara: a) za običnu poštu: 2 c. sepija i plava (sirotište u Trinidadu), 4 c. sepija i zelena (ruševine havanskog odbranbenog zida), 10 c. sepija i crvena (ulica u Santjagu), 14 c. zelena i crvena (Notre Dame de la Solitude u Kaamagaju); — b) za vazдушnu poštu: 8 c. siva i crvena (tvrđava El Viso y El Caney), 12 c. siva i sepija (crkva sv. Duha) i 30 c. siva i žuta (most Sloge u Matazasu); — c) za hitne pošiljke: 10 c. žuta i ljubičasta (spomenik nezavisnosti u Pinar del Rio).

3) 20. XII. 1957. — Božićne marke: 2 c. i 4 c., obe u više boja, s istom slikom Hristovog rođenja.

4) — I. 1958. — Za ekspresna pisma, s istom slikom motocikliste i izgleda La Havane: 10 c. plava i 20 c. zelena.

LIBAN

— I. 1958. — Nova serija: a) za običnu poštu: 0.50 P. plava, 1 P. smeđa, 2.50 P. ljubičasta i 5 P. zelena, — sve sa slikom libanskog kedra, formata 16x20; 7½ P. ružičasta, 10 P. smeđe-jorgovanasta i 12½ P. plava, — sve tri sa slikom minera, formata 20x35; P. plavo-siva, 50 P. zelena i 100 P. sepija, — sve tri sa slikom monaha lončara, formata 20x35; — b) za vazдушnu poštu: 5 P. smaragdna, 10 P. nerandžasta, 15 P. smeđa, 20 P. granatna i 25 P. ultramarin, — sve sa slikom simbola transporta; 35 P. smeđa, 50 P. zelena, 65 P. sepija i 100 P. crna, — sve sa slikom elektr. centrale „Šamun“.

LIBERIJA

1) 25. XI. 1957. — Za dom za siročad Antonet Tumban: a) za običnu poštu: 4 c. zelena, crvena i nerandžasta (na igralištu), 5 c. zelena i smeđa (u školi), 6 c. jorgovanasta i žuto-maslinasta (deca pevaju nacionalnu himnu), 10 c. plava i opekasta (dom za siročad); — b) za vazd. poštu: 15 c. tirkizna i smeđa (u bolnici), 35 c. jorgovanasta, ružičasta i siva (liberiske trojke); — c) blok za vazd. poštu: zupčan, vel. 128 78 mm. 70 c. plava i opekasta (kao 10 c).

2) 10. I. 1958. — Put u Evropu predsednika Timbana: a) za običnu poštu: 5 c. karminasta, plava i žuta (švedska zastava i kraljevska palata u Štokholmu), 5 c. smeđa, plava i crvena (holandska zastava i vetrenjača), 5 c. svetlo-plava, žuta i crvena (nemačka zastava i Brandenburška kapija u Berlinu); — b) za vazd. poštu: 15 c. zelena, plava i crvena (francuska zastava i Triumfalna kapija na Etoalu), 15 c. ultramarin i crvena (švarjcarska zastava i alpinska kuća), 15 c. ljubičasta i žuta (vatikanska zastava i crkva sv. Petra u Rimu), 15 c. siva, zelena i crvena (italijanska zastava i koloseum u Rimu).

MAĐARSKA

14. XII. 1957. — Za izložbu golubova u Budimpešti: a) za običnu poštu: 30 f. maslinasto-zelena, karminasto-smeđa i smeđe-okera, 40 f. okerasta i crna, 60 f. svetlo-plava i crna, 1 Ft. siva, opekasta i crna, 2 Ft. ružičasta i siva; — b) za vazдушnu poštu: 3 Ft. ružičasta, crna i siva, — sve sa raznim slikama golubova.

NEMAČKA ISTOČNA

1) 3. XII. 1957. — Dobrotvorno izdanje maraka sa doplatkom u korist podizanja nacionalnih spomenika žrtvama nacizma: 20+10 pf. jorgovanasto-purpurna / siva (bista Ernsta Telmana), 25+15 pf. crno-plava / siva (bista Rudolfa Brajtšajda) i 40+20 pf. plavo-ljubičasta / siva (bista Paula Šnajdera).

2) 13. XII. 1957. — Nova serija maraka za vazдушnu poštu: a) formata 16x19,5: 5 pf. ljubičasto-siva i crna, 20 pf. karminasta i crna, 35 pf. ljubičasta i crna i 50 pf. smeđa i crna; b) formata 23,5x19,5: 1 M. maslinasta i žuta, 3 M. crvena i žuta i 5 M. plavo-crna i žuta, — sve sa slikom jednog aviona.

NEMAČKA ZAPADNA

9. I. 1958. — Povodom 50 godišnjice smrti Vilhelma Buša, crtača, slikara i pesnika: 10 pf. maslinasta i crna („Maks i Moric“) i 20 pf. smeđe-crvena i crna (V. Buš).

NEMAČKA — BERLIN

10. I. 1958. — Šesta vrednost serija „Znamenitih Berlinaca“ o stogodišnjici rođenja Hajnriha Čile, pesnika i slikara: 8 pf. siva i tamno-smeđa.

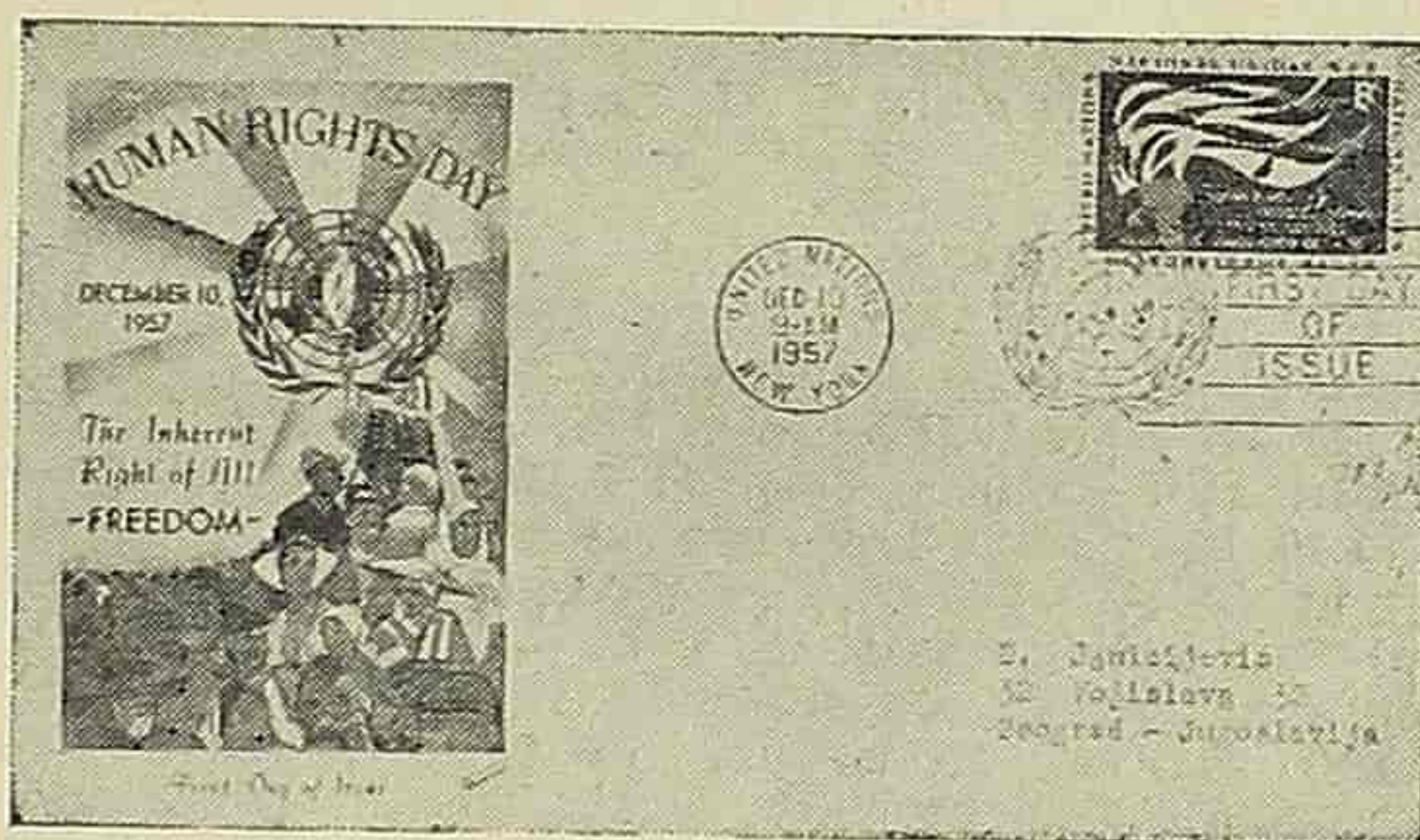
NOVI SELAND

15. I. 1958. — Jedna provizorna marka: 2 d. na 1½ d. smeđe-jorgovanasta sa slikom kraljice Jelisavete iz 1954 godine.

— XI. 1957. — Dopunske vrednosti sa slikom Hakona VII: 50 o. okerasta i 75 o. granatna.

O. U. N.

10. XII. 1957. — Za „Dan prava čoveka“: 3 c. smeđe-žuta i 8 c. crna.

PARAGUAI

24. X. 1957. — Spomen marka na desetogodišnjicu „Dana U. N.“, izrađena od marke iz serije „Grbovi“ iz 1955—57 g. od 90 c. ultramarin s pretiskom u crvenoj boji „DIA N. UNIDAS / 24 octobre 1945—1946“.

POLJSKA

1) 6. XII. 1957. — Za III međunarodno takmičenje u violonu: 2.50 Zl. plavo-zelena sa slikom Henrika Vijenavskog, čuvenog violoniste.

2) 6. XII. 1957. — Nova serija maraka za vazдушnu poštu: AT gr. crna i crvenkasta (avion iznad čeličane „Mir“), 1.50 Zl. smeđe-nerandžasta i nerandžasta (avion iznad trga zantka u Varšavi), 3.40 Zl. smeđe-jorgovanasta i nerandžasta (avion iznad starog trga u Krakovu), 3.90 Zl. smeđe-jorgovanasta i žuta (avion iznad Šćećina), 4 Zl. zelena i zeleno-žuta (avion iznad planine Krkonoše) i 15 Zl. plavo-ljubičasta i azurna (avion iznad starog Ljubljina).

3) 11. XII. 1957. — Za 300 godišnjicu objavljivanja velike Didaktike (Orega didactica omnia) puštena je u tečaj marka od 2.50 Zl. ružičasta sa slikom Jana Amosa Komenskog, pisca Didaktike.

4) 16. XII. 1957. — O 20 godišnjici smrti pisca Andreja Struga: 2.50 Zl. smeđa sa njegovom slikom.

5) 30. XII. 1957. — O stogodišnjici rođenja Jozefa Konrada Korzeniovskog izdate su dve marke sa njegovom slikom i sa slikom broda na jedra: 60 gr. karminasto-smeđa i plavo-zelena i 2.50 Zl. crno-plava i crvenkasta.

PORTUGALIJA

12. XII. 1957. — Dve vrednosti u plosen José Joaquim de Cesario Verde: 1 E. sepija u dva tona na žuto-zelenoj osnovi i 3.30 E. smeđa i zelena na sivo-zelenoj osnovi.

REINION

4. XI. 1957. — Francuske marke s pretiskom u Fr. CFA: 2 Fr. CFA / fr. (seljanka), 4 Fr. CFA / 12 fr. (seljanka), 6 Fr. CFA / 18 fr. (Beynac), 10 Fr. CFA / 20 fr. (Marijana), 17 Fr. CFA / 35 fr. (Ruan) i 20 Fr. CFA / 50 fr. (Sen Remi).

RIJU-KIJU

20. XII. 1957. — Za Novu godinu: 5 yen. crvena, plava i žuta (simbol. dragon).

RUANDA-URUNDI

10. XII. 1957. — Izdanje za Crveni krst istog tipa kao kod Belg. Konga: 3 fr.+50 c. plava i crvena, 4.50 r.+50 c. zelena i crvena i 6.50 fr.+50 c. kestenjasta i crvena.

RUMUNIJA

1) — XI. 1957. — Za 80 godišnjicu rođenja pesnika Endre Adi, s njegovom slikom: 55 b. smeđe-crna.

2) 30. XI. 1957. — Za 520 godišnjicu ustanka seljaka iz Bobolne: 50 b. jorgovanasto-ružičasta (ustanici) i 55 b. plavo-škriljasta (spomenik u Bobilni).

3) 6. XII. 1957. — U čast prvih sputnika izdate su dve marke s jednim poljem s prigodnim tekstom između njih (triptih): 25 b. plava (sputnici u letu), jedna međumarka bez vrednosti siva, 3.75 L. plava (zemlja s označenim putanjama oba sputnika).

4) 20. XII. 1957. — Pas Lajka, putnik u „Sputniku II”, sa slikom psa: 1.20 L. plava i smeđa i 1.20 L. zelena i smeđe-nerandžasta.

5) 27. XII. 1957. — Fauna Dunavske delte: a) za običnu poštu: 5 b. smeđa i siva (siva čaplja), 10 b. zeleno-žuta i nerandžasta (mala bela čaplja), 20 b. crvena i nerandžasta (bela kašikara), 50 b. smaragdna i nerandžasta (jesetra), 55 b. granatna i plava (hermelin), 1.30 L. ljubičasta i nerandžasta (pelikan); — b) za vazdušnu poštu: 3.30 L. ultramarin i siva (galeb), 5 L. opekasta i nerandžasta (kraguj).

6) 30. XII. 1957. — Za desetogodišnjicu rumunske narodne republike: 25 b. okerasto-žuta i crvena (nacionalni grbovi i zastave S. S. S. R.-a i Rumunije), 55 b. okerasto-žuta (nacionalni grbovi, politička literatura i omladina).

S. A. D.

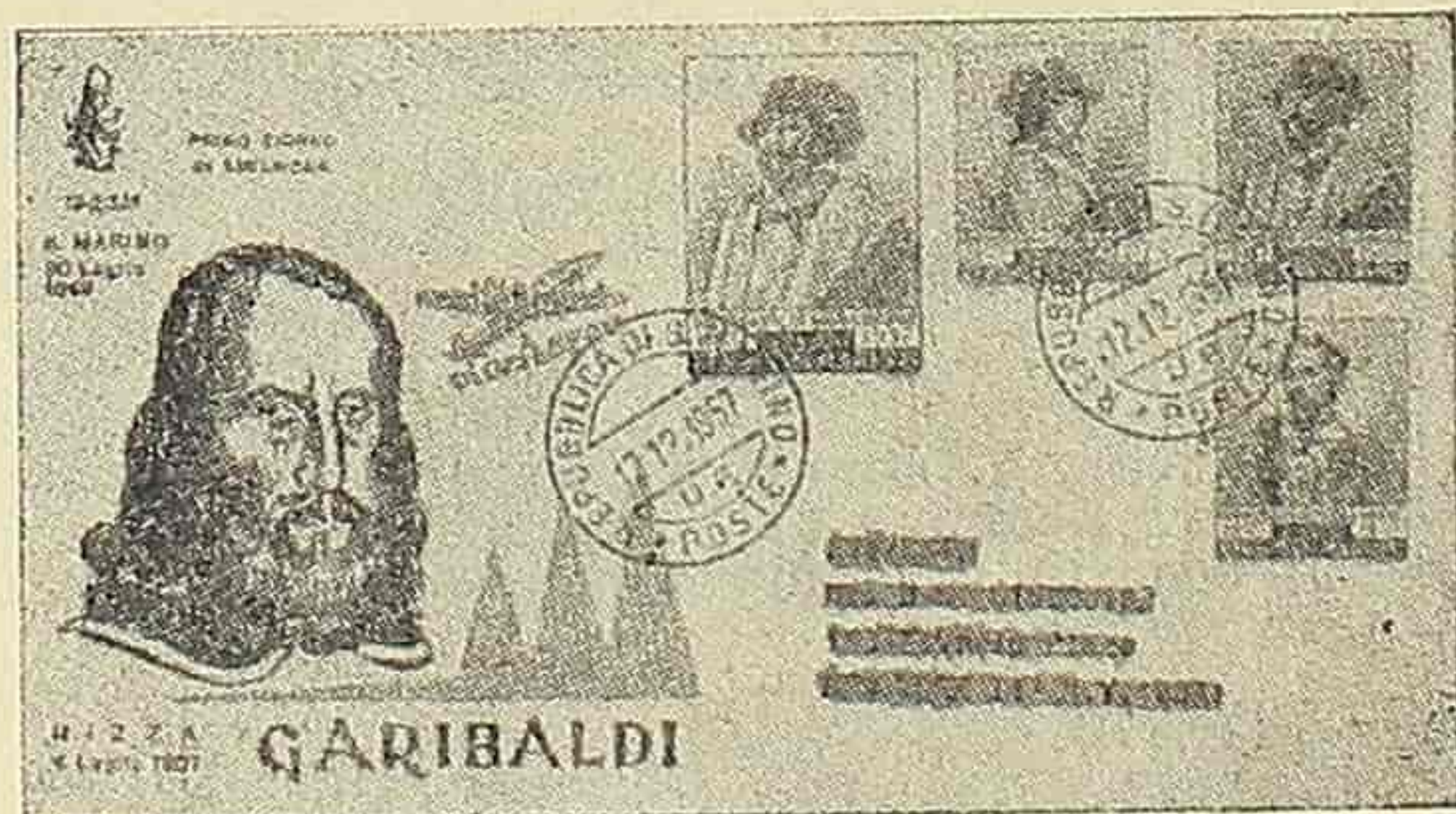
27. XII. 1957. — Jedna marka „za versku slobodu” od 3 c. crna sa kombinovanom slikom jedne biblije, jednog šešira iz XVII veka, jednog gušćeg pera i jedne mastionice.

SALVADOR

— XI. 1957. — Nova vrednost izrađena od maraka iz 1954 godine s pretiskom nove vrednosti: 6 s. / 7 c. zelena (Acajutia) i 6 s. / 7 c. smeđe-crvena i smeđe-žuta (Jzaico).

SAN MARINO

1) 12. XII. 1957. — Za 150 godišnjicu rođenja Đ. Garibaldija: 2 L. ljubičasta i plava (Anita

Garibaldi), 3 L. crvena i zelena (Frančesko Nullo), 5 L. smeđa i smeđe-maslinasta (Đuzepe Ga-

ribaldi), 15 L. plava i ljubičasta (otac Ugo Basi), 25 L. zelena i siva (kao 3 L.), 50 L. ljubičasta i sepija (kao 2 L.) i 100 L. smeđa i ljubičasta (kao 5 L.).

2) 12. XII. 1957. — Dve provizorne marke za ekspresne pošiljke, izrađene od maraka iste vrste iz 1950 godine, s pretiskom nove vrednosti u crnoj boji: 75 L. / 60 L. granatna (brdo Titan) i 100 / 80 L. plava (pegaz).

SAR

1) 5. XII. 1957. — Novo izdanje (II deo) francko maraka, sa slikom predsednika T. Hojsa kao na markama Zap. Nemačke, s oznakom vrednosti sa „F” (u nastavku objavljenih maraka u broju 1—2 „Filateliste”): 1 Fr. sivo-zelena, 3 Fr. plavo-siva, 6 Fr. smeđa, 18 Fr. sivo-plava, 25 Fr. smeđe-nerandžasta, 30 Fr. jorgovanasto-ružičasta, 45 Fr. plavo-zelena i 50 Fr. smeđe-jorgovanasta.

2) 20. XII. 1957. — Treći i poslednji deo serije maraka za redovnu poštu sa slikom predsednika T. Hojsa: 20 Fr. zeleno-žuta, 35 Fr. smeđa, 70 Fr. zelena, 80 Fr. plava, 90 Fr. crvena; Većeg formata (24×29,5): 100 Fr. žuta, 200 Fr. zelena i 300 Fr. plava.

3) 9. I. 1958. — Za 50 godišnjicu smrti Vilhelma Buša, sa slikama istim kao kod Zap. Nemačke, samo s vrednošću označenom u „F” i s natpisom ispod vrednosti „SAAR / LAND”: 12 Fr. maslinasta i crna i 15 Fr. smeđe-crvena i crna.

SIRIJA

— XI. 1957. — Jedna nova vrednost: 2½ P. smeđe-žuta, sa slikom mošeje Khaled ibn El Walid.

SOMALIJA ITAL.

30. XI. 1957. — Dobrotvorna serija s doplatcima za borbu protiv tuberkuloze, s istom slikom na svim markama — Somalkinja drži dete na rukama: a) za običnu poštu: 0.10+0.10 So. crvena i smeđa, 0.25+0.10 So. tamno-zelena i smeđa; — b) za vazdušnu poštu: 0.55+0.20 So. tamno-plava i smeđa i 1.20+0.20 So. ljubičasta i smeđa.

S. S. S. R.

1) 7. XI. 1957. — Četvrti deo izdanja za 40 godišnjicu Oktočarske revolucije, dva bloka po tri marke sa raznim slikama; u okviru blokova gatpis: „40 ЛЕТ БЕЛИКОГО ОКТОБРА”: a) 40 k. plavo-zelena + 40 k. smeđa + 40 k. plavo-ljubičasta; b) 40 k. + 40 k. + 40 k. — sve u više boja. (Slika u prošlom broju!)

2) 20. XI. 1957. — Spomen izdanje na 10 godišnjicu pada na zemlju meteora zvanog Jsi Ihote-Alinsch: 40 k. u više boja (pad meteora 12 februara 1947).

3) 20. XI. 1957. — Za Opštu industrisku izložbu: 40 k. nerandžasto-smeđa (Kaplanova turbina Kujbiševske elektr. centrale).

4) —. — 1957. — Četiri marke pod 9) u prošlom dvobroju „Filateliste” izdate su i nezupčane.

5) 23. XI. 1957. — Marka (objašnjena u broju 1—2 „Filateliste”) sa slikom Ciolkovskog za Međunarodnu geofizičku godinu od 40 k. plava i sepija dobila je pretisak (u prevodu) „4. 10. 1957. Prvi umetnički satelit na svetu”.

6) —. XII. 1957. — Dve dopunske vrednosti serije „Divljač”: 10 k. višebojna (jarebica) i 15 k. višebojna (beli medved).

7) 16. XII. 1957. — Za 200 godišnjicu Akademije lepih veština: 40 k. smeđe-crna / nerandžasta (fasada Akademije i slike njenih osnivača u medaljonima), 60 k. smeđe-crna / plavo-siva (spomenik sovjetskom vojniku u Berlinu — Treptovu), 1 R. smeđe-crna / ružičasta (spomenik radniku i građevinaru).

8) 24. XII. 1957. — Za 40 godišnjicu Ukrajinske socijalističke sovjetske republike: 40 k. smeđe-žuta, crvena, žuta i plava.

9) 24. XII. 1957. — O 200 godišnjici rođenja slikara V. I. Bozovikovskog, s njegovom slikom: 40 k. smeđa.

10) 24. XII. 1957. — Za 150 godišnjicu rođenja Đ. Garibaldija, s njegovom slikom: 40 k. smeđe-ljubičasta / zelenkasto-žuta.

11) 24. XII. 1957. — Za 50 godišnjicu smrti Edvarda Griga, norveškog kompozitora, s njegovom slikom: 40 k. ljubičasto-siva / crvenkasta.

12) 28. XII. 1957. — Sa slikom tragekinje M. N. Jermolove: 40 k. ljubičasta i smeđa.

13) 28. XII. 1957. — Za stogodišnjicu rođenja jermenskog slikara G. Bašindžagijana: 40 k. svetlo-smeđa, s njegovom slikom.

14) 28. XII. 1957. — Za slikom V. Mickevicijusa-Kapsukasa, osnivača komunističke partije u Litvi: 40 k. smeđa.

15) 28. XII. 1957. — Za slikom Jakuba Kolasa, komunističkog borca u Belorusiji: 40 k. sivo-crna.

16) 28. XII. 1957. — Sa slikom hidro-električne brane Kujbiševske na Volgi: 40 k. plavo-ljubičasta.

17) 28. XII. 1957. — Marka za geofizičku godinu za uspomenu na puštanje Sputnika I, koja je bila izdata 6. XI. 1957 u plavo-azurnoj boji, izdaje se ponova u ultramarinskoj boji.

18) 30. XII. 1957. — Dve marke posvećene Sputniku II: 20 k. crvena i smeđe-crna i 1 R. plava i smeđe-crna.

19) —. I. 1958. — Sa slikom komunistkinje nemačke Roze Luksemburg: 40 k. plava i zlatna.

20) —. I. 1958. — Sa slikom kineskog slikara Tsi-Bai-Si: 40 k. ljubičasta.

21) —. I. 1958. — Za 150 godišnjicu rođenja švedskog prirodnjaka Linea: 40 k. tamno-smeđa, sa Lineovom slikom.

22) —. I. 1958. — Za industrijsku izložbu sovjetske unije: 60 k. sivo-ultramarin, crvena i crna.

ŠVEDSKA

1) 10. II. 1958. — Za desetogodišnjicu prenosa pošte helikopterom u Švedskoj: 30 o. plava i 1.40 K. smeđa.

2) 10. II. 1958. — U čast viševjekovne švedske prekomorske plovidbe preko Severnog Atlantika: 15 o. crveno-smeđa i 40 o. maslinasta.

ОГЛАСИ

CENE OGLASA:

Cela strana	10.000.— din.
Pola strane	6.000.— din.
Četvrtina strane	3.500.— din.
Osmina strane	2.000.— din.
Šesnaestina strane	1.000.— din.

ANNONCES:

1/1 page	US \$	30.—
1/2 page	US \$	15.—
1/4 page	US \$	10.—
1/8 page	US \$	6.—
1/16 page	US \$	3.—

TUNIS

1) —. —. 1957. — Spomen izdanje za proklamaciju republike: 20 Fr. ružičasta, 25 Fr. ljubičasta i 30 Fr. smeđe-nerandžasta, — sve s istom slikom.

2) —. —. 1957. — Dobrotvorno izdanje za „Nedelju armije”; ranije izdata marka s crnim pretpiskom „10” ispod osnovne vrednosti.

3) 18. I. 1958. — Za 6 godišnjicu slanja Burigibe u zatočeništvo izdate 2 marke s istom slikom: 20 Fr. sepija i plava i 25 Fr. ljubičasta i tirkizna.

TURSKA

1) 23. XI. 1957. — Spomen marka na Fuzuliju 1956/57 godinu, sa slikom turskog pesnika Fuzulija iz 16 stoleća: 15 k. ružičasta, plavo-ljubičasta, crvena.

2) 28. XI. 1957. — Spomen izdanje na 250 godišnjicu rođenja Bendžamena Franklina, amer. državnika, pisca i fizičara, sa njegovom slikom: 65 k. ljubičasta i 65 k. zeleno-plava.

3) 17. XII. 1957. — Za 750 godinu rođenja pesnika i teozofa Mevlana iz XIII veka: a) marke: 50 k. zelena i maslinasta (tulbe nad grobnicom Mevlana) i 100 k. plava (stari manastir Mevlana, sada muzej); — b) blok: 100 k. zelena, kestenjasta i zlatno-žuta (pesnik, prema jednoj minijaturi iz XIV veka); blok je nezupčan, vel. 55×103 mm.

4) 16. I. 1958. — Za 75 godišnjicu Više ekonomske i komercijalne škole u Istambul: 20 k. plava, nerandžasta i zlatna i 25 k. plava, nerandžasta i zlatna, — obe s istom slikom amblema škole.

5) —. I. 1958. — Prvi deo turističke serije: 5 k. smeđe-crvena i 20 k. smeđa (Adana), 5 k. i 20 k. ružičaste (Adapazari), 5 k. cinober i 20 k. ružičasta (Adijaman), 5 k. smeđe-jorgovanasta i 20 k. smeđa (Afion), 5 k. smaragdna i 20 k. zelena (Asamija), 5 k. ljubičasta i 20 k. ljubičasto-siva (Artvin), 5 k. tirkizna i 20 k. mutno-plava (Ankara), 5 k. zelena i 20 k. zeleno-plava (Antakija), 5 k. maslinasta i 20 k. zelena (Antaliya), 5 k. nerandžasta i 20 k. crveno-nerandžasta (Ajdin).

VIJETNAM SEV.

—. XII. 1957. — Dve nove vrednosti serije izdate 19 maja 1957 (V. u „Filatelisti” br. 11–12) za 67 godinu predsednika Ho-Si-Mina: 20 d. zelena i svetlo-zelena i 60 d. sepija i žuta, — obe s predsednikovom slikom.

MALI OGLASI: Svaki započeti red 20 đin.
Najmanje 100 đinara.

JEAN DENIMAL, 51 Rue de Culncy, DOVAI — Nord-France.

ZDISLAV PODSIADLO, ul. Pavla Findera 14 m 3, LODZ 11, Polska — engleski.

CARSTE SCHMIDT, Otto Enger str. 3, KRIEBITSCH, (Bez. Leipzig), pionir — nemački.

FREIMUT RÖDEL, Schulstr. 5, WILKAU-HASSLAU — DDR, — nemački

LI-FENG-TUNG, Hsin-Hoa Printing Plant No. 36, CHING CHIU-LU TSINAN CITY SHANTUNG — CHINA, engleski.

TU-TIEN CHAN, Room No. 419, House No. 131, Hankow Road, SHANGAI — China — engleski.

PRIJAVILI SU SE ZA RAZMENU

ANASTASIS GEORGHIOU MAVROUDIOU Tri-
como, Famagusta Chypre — engleski.

HO SE DJANG, Kebonaaham G 3/12, Purwo-
kerto — Jawa — engleski.

HORST GÜHMANN, Diplom. Wirtschaftler,
Treskowale 123a, BERLIN — Karlshorst —
nemački.

ADAM BURGHARDT, ulica Kilinskiego 11/24,
GDINYA Polska — engleski.

JIRAH JOSEF. — Rumbach II 234. ČSR. — Tra-
ži upotrebljene marke i kovertu prvog da-
na; nudi čehoslovačke. Kor. nemački.

PETER KALLASCH. — Herzberg/Elster. Anhal-
terstr. 112. DDR. — Želi razmenu s omla-
dincima. Kor. nemački.

JOAO ALFREDO MEDEIROS. — P. O. Box 240.
Blumenau Sta Catarina. Brasil. — Mladić,
želi razmenu sporta, cveća i životinja. Kor.
engleski.

MIROSLAV DIVIŠ. — Usti nad Labem. Hručiř-
ska 41. ČSR. — Želi jugoslovenske mar-
ke za čehoslovačke. Kor. češki.

JOSEF REHMANN. — Gera / Thür., Zschochern-
str. 16/III. DDR. — Želi jugoslovenske mar-
ke. Kor. nemački.

PROHASZKA ISTVAN. — Budapest VII. Lenin
körut 29. — Želi razmenu. Kor. nemački i
mađarski.

GERHARD SCHIPPER. — Merseburg, Hansa-str.
53. DDR. — Želi razmenjivača iz Jugosla-
vije. Kor. nemački.

Arbeitsgemeinschaft Philatelle — Teichwolframs-
dorf. — Traži razmenjivače za omladinsku
grupu. Dopise slati na adresu: Adam Pi-
lips, Sorge-Settendorf. 35 Krs. Greiz. DDR.
Kor. nemački.

POLF HERTEL. — Werdau (Sachs.), Markt 31.
DDR. — Traži životinjske i religiozne mo-
tive u razmenu. Kor. nemački i engleski.

HERNANDO CORZO GANIO. — Casilla No.
3505. Lima. Peru. — Kor. engleski.

KARL HEINZ KOPPE. — Gustav Fischerstr. 35.
Jena. DDR. — Kor. nemački.

HARRY NILSEN. — Crev Wedelsgt 6, Tönsberg.
Norge. — Kor. nemački.

BRUGIAPAGLIA BRUNO. — Corso Carlo Al-
berto 60. Ancona. Italia. — Kor. italijanski.

JURNO JUBIO. — Corso Carlo Alberto 60. An-
cona. — Kor. italijanski.

FERNANDO VENTURA. — c/Cera 34-402a. Bar-
celona. Espana. — Kor. španski.

TANU LIEK DJUN. — Djl. Lukuh 23. Surabaja.
Indonesia. — Kor. engleski.

KWEE DJANG DJEN. — Djh. Kembang djepun
No. 54/56. Surabaja. — Kor. engleski.

RUDI PAETROLD. — Stalinallee 360. Berlin O
112. DDR. — Kor. nemački.

JOACHIM MÜHLIG. — Kreis Flöna. Lichtenwal-
de. / Sa. DDR. — Kor. nemački.

ANTON FEJER. — Usti n./L. VI. ČSR. — Kor.
jugosl., ruski, nemački.

LIE TJANG KWONG. — Djl. Pelabnan I No. 5.
Sukabumi. Indonesia. — Kor. engleski.

SIAU PANG. — Pulasaren 6. Tjirebon (Jawa).
Indonesia. — Kor. engleski.

ROLAND SCHUBERT. — Stelzendorferstr. 3.
Karl Marx Stadt W 30. DDR. — Kor. ne-
mački.

WILHELM MÜLLER. — Ellgutstr. 2/2 55. Nürn-
berg. — Kor. nemački.

WALTER ALWART. — Pletzerg. 4. Düren. —
Kor. nemački.

AUREL VILCU. — Jupiter No. 7A. Sonstanta.
Rumunia. — Kor. francuski.

NABA KUMAR SINHA. — 33 Marquis str. Cal-
cuta. Indla. — Kor. engleski.

REIZMAN V. M. — Darvina 4. Voronež 12.
SSSR. — Kor. ruski.

POLAKOV ALEKSANDAR. — Zi Poselkovij pr.
6. Ščekino-Tulskoj obl. SSSR. —

M. ABENSUR. — 154 Bd. de Bordeaux. Casa-
blanca. Marocco. — Kor. engleski.

DIETER MÖBIUS. — Delitsch. — Ehrenbergstr.
19. — D. D. R. — Želi razmenu sa Jugo-
slovenima. — Kor. nemački.

WERNER KRANZ. — Görlitz / Sachsen. —
Schliessfach 529. — D. D. R. — Želi raz-
menu sa Jugoslavijom. — Kor. nemački.

PASINSKI TEOFIL. — Wroclaw. — Ul. Komuny
Parijskiej 43/3. — Polska. — Želi razmenu
za poljske marke.

SIEGFRIED GRONAU. — Zwickau / Sa. —
Franz Mehring-Str. 27. — D. D. R. — Želi
razmenu cveća i životinja. — Kor. nem. i
engl.

SUCHE TAUSCH NACH FEHLLISTE,
mit Sammler in Schweiz, Italien, Österreich,
Israel und U.S.A.

Vladimir Stiglić

DUGA-RESA

Pucko A. 4.

Kroatien, JUGOSLAVIEN

KATALOG ZUMSTEIN I MICHEL ZA
1956 i 1957 dajem u zamenu za marke ili
prodajem BORBÉLY JÁNOS, Vršac,
Knjéanina 31

Tražim razmenu maraka poništenih i ne-
poništenih na bazi kataloga Yvert ili u
razmenu po komadu (za 50 raznih dajem
50 bugarskih).

Dopisivanje: francuski, nemački, engleski,
ruski i bugarski.

GEORGES LECHCOFF, Directeur de la
Banque populaire, VIDIN (Bulgarie)
cherche échange des timbres-poste oblité-
rés ou neufs. Base Yvert ou contre 50
différents — 50 bulgares. Correspondance
en français, l'allemand, anglais, russe et
bulgare.

Dan Ujedinjenih Nacija žigove i sport-
ske žigove tražim.

Erdelyi Istvan
Senta — Trg Mira 4

Projektni zavod Vojvodine

NOVI SAD

Preduzeće za projektovanje

Stevana Branovačkog ulica broj 3
Telefon 29-07 i 36-05

izrađuje u saradnji sa investitorima
programe i studije

radi kompletne projektne elaborate
za sve vrste

stanbenih, javnih i privrednih zgrada,
unutrašnjih uređaja javnih zgrada, iz-
ložbi i prodavnica

uređenje kompleksa stanbenih, indu-
striskih i poljoprivrednih

snabdevanje vodom i kanalizacije na-
selja, industrije, zadružnih ekonomskih
dvorišta i poljoprivrednih imanja

unutrašnjih instalacija vodovoda, ka-
nalizacije, grejanja, vetrenja i elek-
trične energije

pristupnih puteva i industriskih kolo-
seka i objekata na njima.

Daje stručna mišljenja i vrši ekspertize

uređaja:

**grejanja,
vodovoda
i struje**

„INSTALATER“

Novi Sad

Rumenačka ul. 21 — Telefon: 33-87

preduzeće za instaliranje

Izvodi instalacije:

grejanja parom (visokog i niskog pritiska) vrelom i toplom vodom, kao i etažno grejanje, instalacije za parne dalekovode, kao i sve vrste klimatskog uređaja, instalacije vodovoda, kanalizacije, sanitarnog i plinskog uređaja, plinske dalekovode kao i uređaja za hlađenje.

Instalacije struje:

Dalekovode svih napona jake i slabe struje.